

Bidrag til Kundskab

om

Fuglenes Bændelorme

af

H. Krabbe,

Dr. med.

Med 10 Kobbertavler.

Vidensk. Selsk. Skr., 5 Række, naturvidenskabelig og matematisk Afd., 8 Bd. VI.

Kjøbenhavn.

Blanco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Muhle.

Bidrag til Kundskab

om

Fuglenes Bændelorme

af

H. Krabbe,

Dr. med.

Med 10 Kobbertavler.

Vidensk. Selsk. Skr., 5. Række, naturvidenskabelig og matematisk Afd. S. Bind. VI.

Kjøbenhavn.

Bianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Muhle.

1869.

Det fremgaaer af alle systematiske Skrifter om Indvoldsormene, at det overveiende Antal af de Bændelorme, man har henført til Slægten *Taenia*, forekommer snyltende hos Fugle. Rudolphi (1819) nævner 84 Arter, som findes hos Fugle, 46 hos Pattedyr, 11 hos Fisk og 4 hos Krybdyr. Diesing (1850—1864) omtaler 242 Arter, som findes omhandlede i Literaturen, og af disse udgjøre Fuglenes Tænier de 138, saa at Forholdet ogsaa hos ham omtrent bliver det samme. De ere fordeelte blandt de forskjellige Ordener paa følgende Maade:

hos Svømmefugle	40	Arter
— Vadefugle	37	—
— Spurvefugle	36	—
— Due-, Høse- og Strudsfugle.	13	—
— Klattrefugle	9	—
— Røvfugle	8	—

Over Halvdelen af disse, rigtignok for største Delen yderst ufuldkomment beskrevne, tildeels endog blot benævnte Arter, er altsaa funden hos Svømme- og Vadefugle. Spurvefuglene ere, naar man seer hen til deres Talrighed, ikke rige paa Bændelorme, og Røvfuglene huse kun faa Tænier, medens det blandt Pattedyrene netop er de kjødædende, hos hvilke de fortrinsviis forekomme. Man kunde troe, at det muligen beroede paa, at Svømme- og Vadefugle i denne Henseende vare bedst undersøgte; men dette er ikke Tilfældet. Ved den overordentlig ivrige Indsamling af Entozøer, som fandt Sted i Wien i dette Aarhundredes Begyndelse (Nr. 21. — S. 65 o. f.), blev indtil 1821 et Antal af 18,082 Fugle, hørende til 341 forskellige Arter, Gjenstand for Undersøgelse, og hos disse fandtes Tænier 1,817 Gange eller hos 10 %, nemlig hos

311	af 1,014	Vadefugle,	hørende	til 57	Arter,	d. e. hos	31	%
239	-	936	Svømmefugle	—	55	—	—	26
114	-	810	Klattrefugle	—	32	—	—	14
874	-	11,006	Spurvefugle	—	139	—	—	8
139	-	2,059	Due-, Høse-					
			og Strudsfugle	—	23	—	—	7
140	-	2,257	Rovfugle	—	35	—	—	6

Hvor Antallet af de undersøgte Individuer har været saa betydeligt, kan der ikke være Tvivl om, at Procentantallet giver et Billede af det virkelige Forhold, og det maa saaledes ansees for sikkert, at Tænier i det Hele taget forekomme langt hyppigere hos Vandfugle end hos Landfugle. Blandt de sidste findes de fortrinsviis hos Klattrefuglene. Af Spurvefugle undersøgtes særdeles mange, og der blev hyppigst fundet Bændelorme hos Slægterne *Oriolus*, *Hirundo*, *Alauda*, *Turdus*, *Corvus*, *Sitta*, *Sturnus*, *Muscicapa*, *Caprimulgus* og *Lanius*, i den Orden, i hvilken de ere nævnte, i Gjennemsnit hos 18 %; derimod fandtes de kun hos 2 % af de øvrige, nemlig *Upupa*, *Parus*, *Motacilla*, *Coracias*, *Merops*, *Fringilla*, *Emberiza*, *Loxia*, *Alcedo* og *Ampelis*, ligeledes i den nævnte Orden. Endnu større viser Modsætningen sig imellem Slægterne *Oriolus*, *Hirundo* og *Alauda*, af hvilke 26 % havde Tænier, og *Emberiza*, *Loxia* og *Ampelis*, hos hvilke de kun fandtes hos 0,7 %. Det viser sig saaledes, at det fornemmelig er hos Fugle, der leve af Fisk og hvirvelløse Dyr, at Tænier forekomme, hvad der ogsaa stemmer med det Lidet, man veed om disse Bændelormes Udvikling.

Har man end saaledes i stort Omfang indsamlet Bændelorme af Fugle, saa er det indvundne Materiale dog kun blevet meget lidt bearbejdet, og det er overhovedet kun et ringe Antal Arter, der ere saa godt beskrevne, at de derefter lade sig gjenkjende. Deels har man ikke havt sin Opmærksomhed henvendt paa de Kjendemærker, som i denne Henseende maatte have meest Værd, men fornemmelig givet Beskrivelser af Hovedets og Ledenes hos disse Dyr meget vekslede Form, deels har ogsaa Mikroskopets ufuldkomnere Indretning forhen afgivet et mindre godt Hjælpemiddel til deres Undersøgelse end nutildags.

Allerede Bloch og efter ham Rudolphi havde tillagt de Kroge, hvormed Bændelormens Hoved ofte er forsynet, saa stor Betydning i systematisk Henseende, at de inddeelte Tænierne i to Hovedgrupper, eftersom de vare bevæbnede med Kroge eller ikke. Men ofte ere disse Organer meget smaa; naar Snabelen er fremskudt, gaae de desuden let tabte, hvorimod de, naar den er indtrukken, kun blive synlige, efterat man har gjort Hovedet gjennemsigtigt, og saaledes kom Rudolphi i mange Tilfælde til at overse dem. Det blev først fremhævet af Mehlis (Nr. 24. — S. 195. Anm.), senere af v. Siebold (Nr. 28.

— S. 204) og Dujardin (Nr. 30. — S. 556), at mange af de Tænier, Rudolphi havde anseet for krogløse, virkelig have Kroge. Den sidste Forfatter gjorde tillige opmærksom paa, at der blandt Fuglenes Tænier vel gaves krogløse Arter, men at disses Antal var forholdsviis meget ringe.

Dujardin var den første, som gav tilstrækkelig nøiagtige Beskrivelser af disse Dyr, idet han navnlig ogsaa tog Krogenes Antal, Størrelse og Form med i Betragtning. Af Fuglenes Tænier ansaae han kun 32 Arter (blandt hvilke to krogløse) for tilstrækkelig kjendte, til at de kunde ordnes systematisk, og han benyttede dertil foruden Krogenes Forhold, forsaavidt saadanne fandtes, ogsaa Kjønsaabningernes Stilling. Blandt de af ham saaledes beskrevne Arter var der 7 nye.

Senere har Wedl paa lignende Maade beskrevet 15 Arter af krogbærende Fugletænier, af hvilke 12 vare nye.

Naar man seer bort fra de af Dujardin og Wedl beskrevne Former, er det kun ganske undtagelsesviis, at Bændelorme, som man finder hos Fugle, blot nogenlunde sikkert lade sig henføre til de af Forfatterne opstillede Arter, selv om man tager deres Findested med i Betragtning.

Opdagelsen af Blærebændelormenes Udviklingsmaade har i den nyere Tid foranlediget et grundigt Studium af disse Dyrs Artseiidommeligheder, og det har derved viist sig, at en nøiagtig Undersøgelse af Krogene ogsaa var et vigtigt Middel til at føre Ammeformerne sammen med de tilsvarende udviklede Bændelorme og saaledes komme efter deres Udvikling. Om flere bekjendte Ammeformer af Tænier var der Grund til at antage, at de for at udvikles videre maatte overføres i Fugle, og en nøiagtig Bestemmelse af de hos disse forekommende Arter, paa lignende Maade som den, der er bleven Pattedyrenes Blærebændelorme til Deel, maatte derfor være af Betydning ikke blot i systematisk Henseende, men ogsaa som et uundværligt Hjælpemiddel til at opspore deres Udvikling. Ligesom hos hine vilde da ved given Leilighed Fodringsforsøg ogsaa hos disse kunne ventes anvendte med Held for at naae til sikkrere Resultater.

Skjøndt de i det Følgende omhandlede Arter sikkert kun udgjøre en ringe Deel af de overhovedet tilværende, er det dog et ikke ubetydeligt Antal, jeg har kunnet undersøge. En Deel af dem har jeg selv indsamlet, deels paa Island, deels her i Landet, og foruden flere Andre, som ville findes nævnte paa vedkommende Sted, have navnlig de Herrer praktiserende Læger Friis i Tønder og Berg paa Færøerne ved deres levende Interesse for Sagen skaffet mig værdifulde Bidrag. Men det væsentligste Materiale skylder jeg den Liberalitet, med hvilken forskjellige deels offentlige, deels private Samlinger ere blevene overladede mig til Afbenyttelse. Hr. Etatsraad, Prof. Steenstrup har velvillig stillet til min Raadighed, hvad der fandtes i Universitetsmuseet, fornemmelig hidrørende fra de Herrer

Distriktslæge Pfaffs og Justitsraad Olriks flittige Indsamlinger i Grønland. De Herrer Professorer Peters i Berlin og Münster i Greifswald have givet mig Adgang til de dem underlagte Samlinger, Rudolphis og Creplins, hvorved adskillige af de Arter, som vare beskrevne af disse udmærkede Helminthologer, have kunnet karakteriseres nøiere efter Original-Exemplarerne. Endvidere have de Herrer Professorer Gurlt i Berlin, Leuckart i Giessen, v. Siebold i München og Wedl i Wien samt Dr. Küchenmeister i Dresden godhedsfuldt tilladt mig at gennemgaae deres Samlinger. Samtlige de nævnte Herrer modtage herved min forbindtligste Tak.

Det er en Selvfølge, at hvor, som det ofte har været Tilfældet, kun et enkelt, endog mangelfuldt Exemplar har kunnet undersøges, maatte de Oplysninger, der kunde skaffes tilveie, blive ufuldstændige. Heller ikke maa det oversees, at man ved Gjenstande, der i en lang Aarrække have været opbevarede i Museer, ikke ubetinget tør stole paa, hvad Etiketterne angive, idet Forvexlinger, der ikke lode sig rette, ikke ganske have kunnet undgaaes. Men selv bortset herfra tør jeg ved Adskillelsen mellem de forskjellige Arter paa ingen Maade haabe overalt at have truffet det Rette, idet Sondringen mellem individuelle og Artseiendommeligheder ofte er vanskelig nok, selv om et større Antal Exemplarer staaer til Raadighed, og i mange Tilfælde har jeg ikke kunnet løse den Tvivl, jeg nærede i saa Henseende. Den Strid, der har hersket angaaende Forskjelligheden af de tre hinanden nærstaaende, men dog bestemt adskilte Arter, *Taenia marginata*, *Coenurus* og *ser-rata*, ligesom og Tvivlen om, hvorvidt *Echinococcus* udgjorde een eller to Arter, afgiver tilstrækkeligt Vidnesbyrd herom.

Naar jeg har indskrænket mig til at afhandle krogbærende Tænier, da er det ikke fordi disse skulde danne en naturlig Gruppe i Modsætning til de krogløse (— det nære Slægtskab af den krogløse *T. mediocanellata* med de øvrige krogbærende Blærebændelorme vidner noksom derimod —), men dels fordi hine frembyde Charakterer, som det for Tiden maatte være meest værd at studere, dels ogsaa af den Grund, at den virkelige Mangel af Kroge, der som ovenfor berørt er sjelden hos Fuglenes Tænier, ofte kun ved at undersøge et større Antal Exemplarer lader sig sikkert konstatere; blandt dem, jeg selv har samlet, har jeg ikke fundet en eneste utvivlsomt krogløs.

De Kjendetegn, der hentes fra Hovedets og Leddenes Form og Størrelsesforhold i Almindelighed, ere vel ikke uden Værd, naar man blot tager Hensyn til Sammentræknings-tilstanden. Mange Bændelorme ere saaledes karakteristiske ved Leddenes Korthed, andre

derved, at de modne Led have en større Længde end Brede. Men til en sikker Adskillelse af Arterne er den mikroskopiske Undersøgelse af Krogene, af Kjønsaabningernes Stilling samt af Kjønslømmets og Æggenes Beskaffenhed nødvendig. Naar Bændelormen har været opbevaret i Spiritus, maae Delene først gøres gjennemsigtige, og hertil er deres Behandling med Ætskali og derpaa følgende Opbevaring i Glycerin af god Nytte.

Hos Fuglenes Tænier finder man undertiden, at Snabelen danner en flad Hvælving, omkranset af talrige, indtil flere hundrede, smaa Kroge; men sædvanlig er den meer eller mindre langstrakt, ikke sjelden tynd og kølledannet, og da er Krogenes Antal mindre; hos nogle Arter synker det endog ned til 8. Et Antal af 10 eller nogle og 20 Kroge forekommer hyppig. Kun i sjældnere Tilfælde nærme de sig i Størrelse til den, de have hos de fleste Blærebændelorme; i Reglen ere de langt mindre. De ere ordnede i een eller i to Rækker, som da kunne vise stor Forskjel i Henseende til Formen og især Størrelsen af Krogene; men ofte er Forskjellen næsten umærkelig, og man kan undertiden være i Tvivl, om der er een eller to Rækker. Formen frembyder forskellige Typer, som tildeels betinges af, om Kloen, Tappen eller Skaftet er meest udviklet. Hos Arter, der efter andre Forhold at dømme ere beslægtede, vise ogsaa Krogene en vis Overeensstemmelse; dog vilde det undertiden være lige saa misligt at bestemme Arten efter Krogene alene som efter et hvilket som helst andet enkelt Organ. Naar Snabelen med sine Kroge er krænget ind i Hovedet, indtage disse en forskjellig Stilling, og dette er især paafaldende ved langstrakte Kroge med kun lidet udviklet Tap. Enten ere nemlig Krogenes Spidser i den tilbagetrukne Tilstand rettede bagtil, medens Tappene vende ind mod Kredens Midte, eller de ere, formodentlig ved en kraftigere Sammentrækning af de centrale Muskelbundter, væltede saaledes om, at Skafterne vende bagtil og Tappene udad, ligesom hos Blærebændelormene i deres Blæreormtilstand. Dette Forhold er bestemt for hver Art.

Muskelapparatet, som bevæger Snabelen med Krogene, strækker sig meer eller mindre langt ind i Hovedet og viser en skarp Begrænsning. Ved den kølledannede Snabel lader Muskelbundternes Ordning sig, naar den er udstrakt, ofte med Lethed iagttaget, især naar Bændelormen har ligget i Spiritus og derefter gøres gjennemsigtig. I Midten sees da Længdebundter, og de omgives af et Lag kredsformige Bundter. Men foruden disse kan der ogsaa findes skraatløbende Muskelbundter, og især ved de korte og tykke Snabler synes Muskulaturen at være mere indviklet. Efter Leuckart (Nr. 45. — S. 63, Anm. og Tab. II, Figg. 4—5) skulde Snabelens Muskelapparat dannes af en Bulbus med stærke Muskelvægge, der omslutte en med en klar eller kornet Vædske fyldt Hule. Imidlertid troer jeg oftere at have iagttaget, at det Indre udfyldes af Længdemusklerne. Ligesom Leuckart maa jeg antage, at Muskelbundterne ikke hefte sig umiddelbart paa Krogene, men at disse ere chitinagtige Dannelser, som høre til Huden og følge dennes Bevægelser.

Sugeskaalenes Størrelse vexler hos de forskjellige Arter; den er til en vis Grad afhængig af Sammentrækningstilstanden, og deres Grændse er ikke altid ganske tydelig at iagttage. Der gives Arter, hos hvilke disse Redskaber ere paafaldende store, andre, som have usædvanlig smaa Sugeskaale, og hos nogle af dem, der have en flad, hvælvet Snabel med talrige smaa Kroge, frembyde de Analogi med denne, forsaavidt som deres Rand er besat med en Brømme af smaa Torne.

Kjønssaabningernes Stilling er hyppigere eensidig end uregelmæssig afvexlende. Kun sjelden er Afvexlingen regelmæssig, eller de findes paa begge Rande af hvert Led. Hos enkelte Arter har jeg ingen Kjønssaabninger kunnet iagttage.

Kjønslømmet frembyder store Forskjelligheder i Form og Størrelse. Hos nogle Arter er det let synligt for det blotte Øie, hos Andre meget ringe i Udstrækning. Man træffer det hos visse Arter sædvanlig stærkt fremtraadt paa et større Antal Led, medens det hos andre for det meste findes indkrænget. Dets Overflade er gjerne beklædt med Haar, Børster eller Torne af forskjellig Form og Størrelse; i den fremkrængede Tilstand gaae de, ligesom Snabelens Kroge, undertiden tabte ved Maceration.

De indre Kjønnsredskaber vise upaatvivlelig mange Forskjelligheder med Hensyn til deres Bygning. Men de ere kun vanskelig tilgængelige for Undersøgelsen og ville vistnok faae større Betydning for Inddelingen af Tænierne i Grupper end som Artskarakterer.

Æggenes Formforskjellighed blev først stærkt fremhævet af v. Siebold (Nr. 28. — S. 201). De kunne være runde eller aflange, og af de omgivende Hinder er især den yderste hos en Deel Arter trukken ud til et Par betydelige rørformede, tilspidsede Forlængelser. Æggehindernes Antal er forøvrigt ikke altid let at bestemme, da den yderste Hinde sædvanlig er meget tynd og hos nogle Arter let gaaer tilgrunde. Kun sjelden finder man en fastere Æggeskal. Weinland (Nr. 56. — S. 17) har foreslaaet at inddele Tænierne efter Æggehindernes Beskaffenhed i *Sclerolepidota*, hvortil Blærebændelormene høre, og *Malacolepidota*, til hvilke idetmindste de fleste af Fuglenes Tænier maatte regnes. Ligesom hos andre Dyr er Fastheden af Æggets Hinder uden Tvivl et Udtryk for, hvilken Modstand de skulle gjøre mod ydre Indvirkninger, og staaer saaledes i Samklang med Ungens Udviklingsforhold. Forsaavidt denne er overeensstemmende hos beslægtede Arter, vil derfor ogsaa Æggenes Beskaffenhed kunne komme i Betragtning ved Systematiken.

Fosterets Kroge, som bekendt tre Par, frembyde med Hensyn til deres Form overalt væsentlig det samme Præg; men deres Størrelse er meget forskjellig og nogenlunde bestemt hos hver Art. Sædvanlig træffer man det midterste Par, der ere lange, tynde, forsynede med en ubetydelig Tap og en i Spidsen ofte næsten vinkelformig bøiet Klo, stillede lige fremad, hvorimod de to ydre Par, af hvilket det ene er sværere bygget, gjerne

ere rettede meer eller mindre mod Siderne. Undertiden dække den ydre større og den ydre mindre Krog paa hver Side hinanden saaledes, at det seer ud, som om Fosteret ikke havde 6, men kun 4 Kroge.

Ligesom Blærebændelormene danne en Afdeling af Tænierne, sammenknyttede ved fælles Eiendommeligheder, saaledes ville upaatvivlelig ogsaa de øvrige Arter, naar de først ere tilstrækkelig kjendte, blive Gjenstand for en naturlig Gruppering, og af de nedenfor beskrevne slutte adskillige sig meer eller mindre tydelig sammen om fælles Typer; men der bliver dog saa mange enkeltstaaende Former tilbage, at en naturlig Inddeling ikke ret vel for Tiden lader sig gennemføre. Hvorledes imidlertid flere Grundformer skinne igjennem, skal blive paapeget, efterat først de enkelte Arter ere afhandlede.

---

1. *Taenia socialis* n. sp.

Longit. 130^{mm}. *Latit.* 3^{mm}.

Uncinulorum 20—24 *corona duplex*, *quorum anteriores longit.* 0,046^{mm}, *posteriores* 0,035—0,042^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Latit. penis 0,011^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,011—0,014^{mm}.

Habitaculum *). *Uria troile*, in Islandia (Krabbe); in insulis Faeroensibus (Berg).

Hos en *Uria troile*, som jeg undersøgte i Reykjavik (Mai 1863), indeholdt Tyndtarmen omtrent 20 Bændelorme, tæt samlede i Grupper af indtil 8 i hver, med Hovederne dybt indborede i Tarmvæggen. Det Sted, hvor en saadan Gruppe var befæstet, kunde kjendes ved en lille rundagtig Knude paa Tarmens udvendige Flade. De længste Exemplarer vare i nogenlunde slappet Tilstand indtil 130^{mm} lange; Breden af de bageste Led, naar de vare stærkere sammentrukne, rigelig 3^{mm}. Snabelen var forsynet med 22—24 Kroge (Fig. 1), stillede i 2 Rækker, de forreste (Fig. 2 a) af 0,046^{mm}, de bageste (Fig. 2 b) af 0,035^{mm} Længde. Kjønssaabningerne uregelmæssig afvejlende, dannende en fremstaaende Vorte tæt ved Ledets forreste Hjørne. Kjønslømmet cylindrisk og glat, 0,011^{mm} tykt, kun lidet fremtraadt. Æg fandtes ikke.

Berg fandt den paa Færøerne (Juli 1867) hos den samme Teiste, ligeledes med Hovedet fastheftet i Sliimhinden. Ormenes Længde var indtil 60^{mm}, Breden 3^{mm}. Snabelens Kroge, i et Antal af 20—22, maalte i de to Rækker henholdsvis 0,046^{mm} (Fig. 2 c) og 0,042^{mm} (Fig. 2 d). Der fandtes rundagtige modne Æg (Fig. 3) med Fosterkroge af 0,011—0,014^{mm} Længde.

I Fortegnelsen over den Kgl. danske Veterinairskoles Samling af Orme (Nr. 14. — S. 239) anføres under Nr. 111 en *Taenia Colymbi Troiles*. Denne Bændelorm, som endnu findes i Landbohøiskolens Samling, er, hvad Cobbold (Nr. 51. — S. 165) rigtig har formodet, *Tetrabothrium macrocephalum*.

---

*) Herunder findes, som og ved Diagnoserne, kun anført, hvad Forf. selv har havt Leilighed til at undersøge.

2. *Taenia armillaris* RUDOLPHI.

Longit. 40^{mm}. *Latit.* 3^{mm}.

Uncinulorum 25 *corona duplex*, *quorum longit.* 0,043^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Hamuli embryonales longit. 0,012^{mm}.

Habitaculum. *Uria Brünnichii*, in Groenlandia (Pfaff).

Blandt en Deel Bændelorme, som Pfaff (Juni og September 1861) fandt i Grønland hos *Uria Brünnichii*, var der nogle Tænier med Kroge paa Snabelen. De havde en Længde af indtil 40^{mm}; Breden af de bageste Led var omtrent 3^{mm}. Krogene, af hvilke der hos et Exemplar fandtes 25, ere temmelig eensdannede, 0,043^{mm} lange (Fig. 5), utydelig ordnede i 2 Rækker (Fig. 4). Kjønsaabningerne vare paa de stærkt sammentrukne Led kun lidet synlige, men dog vistnok uregelmæssig afvejlende. Hos flere af Ormene fandtes i de bageste Led rundagtige Æg (Fig. 6) med Fosterkroge af 0,012^{mm} Længde.

Fabricius (Nr. 2. — S. 318—319) beskrev to Arter af Bændelorme, som han havde fundet hos en *Uria Brünnichii* (*Alca pica*), og kaldte dem *Taenia Alcae* og *Taenia Tordae*. Den sidste var henved 3 Tommer lang og indtil $\frac{2}{3}$ Linie bred. Beskrivelsen er mangelfuld; men da den i Henseende til Størrelsen stemmer ret godt overeens med den af Pfaff fundne krogbærende *Taenia*, tager jeg ikke i Betænkning at henføre denne til *T. Tordae*, dog med Bibeholdelse af det, formedelst det Vildledende ved Fabricius's Benævnelse, af Rudolphi (Nr. 19. — Vol. II. P. II. S. 205) indførte Navn *T. armillaris*, hvilket de senere Forfattere have optaget. *T. Alcae* antog Rudolphi muligviis kunde være *Bothriocephalus nodosus*. Tager man imidlertid Hensyn til den af Fabricius angivne Længde, 9 Tommer, og til en Tegning af den, som findes i hans Haandskrift »Zoologiske Samlinger« (2det Hefte, S. 251), der opbevares i det store Kongelige Bibliothek, da bliver det nok saa rimeligt, at det har været *Tetrabothrium macrocephalum*. Denne og maaskee flere med den nær beslægtede Arter forekomme hos mange forskellige Svømmefugle, og en saadan fandtes ogsaa blandt de af Pfaff hos denne Teiste samlede Bændelorme.

3. *Taenia sternina* n. sp.

Longit. 80^{mm}. *Latit.* 2,5^{mm}.

Uncinulorum 14—16 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,043—0,046^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Longit. penis 0,075^{mm}, *latit.* 0,046^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,025—0,034^{mm}.

Habitaculum. *Sterna macroura*, in Islandia (Krabbe), in Groenlandia (Pfaff).

Hos 35 Terner (*Sterna macro ra*), som jeg undersøgte i Reykjavik (Mai og Juni 1863), fandtes 3 Gange Bændelorme i Tyndtarmen, fra 1 til 7 Exemplarer. Deres Længde var indtil 80^{mm}, Bredden af de bageste Led 2—2,5^{mm}. Snabelen bærer 14—16 eensdannede Kroge (Fig. 7) af 0,043^{mm} Længde (Fig. 8 a). Kjønsaabningerne, der ere uregelmæssig afvejlende, danne en stærkt fremspringende Vorte. Som oftest var Kjønslemmet fremtraadt; det er kort og tykt, Længden 0,075^{mm}, Bredden ved Grunden, som er opsvulmet, 0,046^{mm}, dets Overflade glat. De bageste Led indeholdt særdeles store modne Æg (Fig. 9), hvis ydre, overmødede tynde Hinder ere let forgængelige. Fosterkrogene høre til de største, jeg har truffet paa; de forreste ere 0,025^{mm} lange, af de ydre er den tyndere 0,027^{mm}, den tykkere 0,034^{mm} lang.

Pfaff fandt i Grønland (Mai 1860) ligeledes i denne Ternes Tyndtarm nogle faa Exemplarer af den samme Bændelorm. Han angiver, at den ikke er hyppig; thi et stort Antal Fugle undersøgte uden Resultat. Snabelens Kroge havde væsentlig den samme Form og vare 0,043—0,046^{mm} lange (Fig. 8 b). Æggene stemmede ogsaa ganske overeens med de ovenomtalte.

4. *Taenia porosa* RUDOLPHI.

Longit. 100^{mm}. *Latit.* 2^{mm}.

Uncinulorum 15 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,11—0,12^{mm}.

Aperturæ genitalium *vage alternæ*.

Hamuli embryonales longit. 0,031—0,034^{mm}.

Habitaculum. *Larus ridibundus*, (Bremser), in Germania meridionali (v. Siebold).

Rudolphi (Nr. 19. — Vol. II. P. II. S. 190 og Tab. X. Fig. 1) beskrev og afbildede oprindeligt som *T. porosa* krogbærende Bændelorme, som han i Greifswald havde fundet i den øvre Deel af Tyndtarmen hos *Larus ridibundus*, og af den samme Maageart erholdt han senere (Nr. 20. — S. 529) igjen Bændelorme af Bremser. Ogsaa er den *T. porosa*, Bremser (Nr. 22. — Tab. XVI. Figg. 10—14) har afbildet, tagen hos *Larus ridibundus*. Men desuden henførte Rudolphi til *T. porosa* Bændelorme af *Larus minutus*, *fuscus* og *canus*, af hvilke dog idetmindste de, som vare fundne hos *Larus minutus*, ere bestemt forskellige fra den. Paa Nitzsch's Afbildninger (Nr. 25. — Tab. III. Figg. 12—15) af Led af *T. Lari ridibundi*, som denne Forfatter rigtignok ikke har henført til *T. porosa*, ere Kjønsaabningerne regelmæssig afvejlende.

I Wiener Kataloget angives *T. porosa* at være funden hos 12 af 23 Exemplarer af *Larus ridibundus*.

Af de Orme, Rudolphi havde faaet tilsendt fra Bremser, og som opbevares i Berliner Museet, fandt jeg een forsynet med Hoved, uden Tvivl det samme Exemplar, som

Rudolphi har omtalt paa det anførte Sted. Bændelormen havde en Længde af 30^{mm}. Den indtrukne Snabel var forsynet med 15 Kroge (Fig. 10) af 0,12^{mm} Længde (Fig. 11 a). Kjønsaabningerne uregelmæssig afvxlende. Der fandtes ingen Æg.

Ogsaa i v. Siebolds Samling fandtes Tænier af *Larus ridibundus*, samlede deels i Freiburg (August 1849), deels i München (Juni 1855), og upaatvivlelig hørende til samme Art. De vare indtil 100^{mm} lange og godt 2^{mm} brede. Krogene (Fig. 11 b), som maalttes paa et Exemplar, vare af 0,11^{mm} Længde. Kjønsaabningerne uregelmæssig afvxlende. I de store runde Æg (Fig. 12), som ganske lignede dem hos *T. sternina*, vare Fosterkrogene (Fig. 13) 0,031—0,034^{mm} lange.

5. *Taenia dodecacantha* n. sp.

(*T. porosa* Rud. ex parte.)

Uncinulorum 12 corona simplex, quorum longit. 0,072—0,074^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ (?).

Habitaculum. *Larus minutus* (Bremser).

De Bændelorme af *Larus minutus*, som Rudolphi (Nr. 20. — S. 529) havde erholdt fra Bremser (1818) og omtaler under *T. porosa*, henhøre, som han formodede, rimeligviis til to forskjellige Arter. De findes opbevarede i Berliner Museet, og hos dem, der vare forsynede med Hoved, fandt jeg paa de Exemplarer, jeg undersøgte, bestandig 12 Kroge (Fig. 14) af 0,072—0,074^{mm} Længde (Fig. 15). Kjønsaabningerne vare ikke ret tydelige, men de syntes at være uregelmæssig afvxlende. Æg fandtes ikke.

6. *Taenia larina* n. sp.

Longit. 30^{mm}. *Latit.* 2,5^{mm}.

Uncinulorum 20—22 corona duplex, quorum longit. 0,10—0,11^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Longit. penis 0,24^{mm}, *latit.* 0,020^{mm}.

Habitaculum. *Larus tridactylus*, in Islandia (Krabbe). *Larus glaucus*, in Groenlandia (Pfaff).

Hos 37 Riter (*Larus tridactylus*), som jeg (1863) undersøgte i Reykjavik, fandtes 12 Gange denne Bændelorm i den øverste Deel af Tyndtarmen, fra 1 til 8 Exemplarer. De vare i temmelig sammentrukken Tilstand indtil 30^{mm} lange, med en Brede bagtil af 2,5^{mm}. Snabelen bærer 20—22 eensdannede Kroge, temmelig tydelig ordnede i to Rækker (Fig. 16);

de have en Længde af $0,11^{\text{mm}}$ (Fig 17). Kjønsaabningerne ere uregelmæssig afvxlende, dannende en kort rørformig Fremstaaenhed, gennem hvilken Kjønslemmet træder frem; dette er cylindrisk, glat, $0,24^{\text{mm}}$ langt og $0,020^{\text{mm}}$ tykt. De bageste Led indeholdt umodne Æg.

Pfaff fandt i Grønland (Mai og Oktober 1860) hos *Larus glaucus* Bændelorme, som vistnok høre til samme Art. Krogene, $0,10^{\text{mm}}$ lange, vare tydelig ordnede i to Rækker.

7. *Taenia micracantha* n. sp.

Longit. 70^{mm} . *Latit.* 2^{mm} .

Uncinulorum 20—23 *corona duplex*, *quorum longit.* $0,022—0,038^{\text{mm}}$.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Latit. penis $0,025^{\text{mm}}$.

Hamuli embryonales longit. $0,014—0,017^{\text{mm}}$.

Habitaculum. *Larus tridactylus*, in Islandia (Krabbe), in Groenlandia (Pfaff). *Larus glaucus*, in Groenlandia (Pfaff, Olrik). *Larus eburneus*, in Groenlandia (Olrik). *Larus canus*, in Slesvico (Friis), in Sjaellandia (Krabbe).

Hos de samme 37 Riter fandt jeg i Tyndtarmen 6 Gange en Bændelorm med mindre Kroge. De vare sædvanlig tilstede i større Antal, indtil 100. Længden var indtil 70^{mm} , de bageste Led i sammentrukken Tilstand 2^{mm} brede. Paa Snabelen fandtes 20 eensdannede Kroge, $0,024^{\text{mm}}$ lange (Fig. 19 a), ordnede i to Rækker. Kjønsaabningerne uregelmæssig afvxlende. Kjønslemmet cylindrisk, glat, $0,025^{\text{mm}}$ tykt. Hos enkelte af Ormene vare de bageste Led fulde af modne Æg (Fig. 20), hvis Fosterkroge havde en Længde af $0,017^{\text{mm}}$. — Den samme Bændelorm fandt Pfaff i Grønland (Mai 1860) ligeledes hos *Larus tridactylus*.

Hos *Larus glaucus* fandt Olrik i Godhavn (December 1859) nogle Bændelorme, som uden Tvivl høre til samme Art. Krogene, af hvilke der hos et Exemplar fandtes 21, havde en lignende Form og en Længde af $0,022^{\text{mm}}$. — Pfaff fandt den i Jakobshavn (Oktober 1860 og Juli 1867) hos den samme Maage. Krogene paa Snabelen var tilstede i et Antal af indtil 22, meer eller mindre tydelig ordnede i to Rækker (Fig. 18); deres Længde var, ifølge Maaling hos 16 Exemplarer, vxlende mellem $0,023$ og $0,038^{\text{mm}}$ (Fig. 19 b—e). Sædlederen danner i den forreste Deel af Leddene et langstrakt, sammenslynget Nøgle (Fig. 21). I de modne Æg vare Fosterkrogene $0,014^{\text{mm}}$ lange.

Den samme Bændelorm fandt Olrik i Godhavn (September 1865) hos *Larus eburneus*. Hos et Exemplar af 60^{mm} Længde, temmelig stærkt sammentrukket, og bagtil henved 2^{mm} bredt, fandtes nogle Kroge (Fig. 19 f) af $0,023^{\text{mm}}$ Længde. De bageste Led indeholdt modne runde Æg, ganske af samme Udseende, med Fosterkroge af $0,014—0,016^{\text{mm}}$ Længde.

Friis fandt den i Tønder (Marts 1867) hos *Larus canus*. Længden var 30^{mm}, Bredden indtil 1^{mm}. Krogene, af hvilke der hos et Exemplar vare 23, vare 0,031^{mm} lange (Fig. 19 g), utydelig ordnede i to Rækker. Kjønsaabningerne uregelmæssig afvejlende. Æg fandtes ikke. — Jeg traf den (September 1868) hos et Par Exemplarer af den samme Maage, som vare skudte i Øresund. Der var omtrent 22 Kroge af 0,027—0,032^{mm} Længde.

Om det er denne Art, Rudolphi har opført blandt *species dubiae* under Navnet *T. Lari cani*, lader sig neppe afgjøre.

8. *Taenia campylacantha* n. sp.

Longit. 120^{mm}. *Latit.* 2^{mm}.

Uncinulorum 22—28 *corona duplex*, *quorum longit.* 0,019—0,022^{mm}.

Aperturæ genitalium vage *alternæ*.

Hamuli embryonales longit. 0,012—0,016^{mm}.

Habitaculum. *Uria grylle*, in Groenlandia (Pfaff), in insulis Faeroeensibus (Berg).

Hos *Uria grylle* fandt Pfaff i Grønland (September og December 1860) en Deel Bændelorme baade i Tyndtarmen og i Tyktarmen. De vare for det meste 70^{mm} lange, en enkelt i mere slappet Tilstand 120^{mm}, Bredden bagtil omtrent 2^{mm}. Den lille kølledannede Snabel var forsynet med 22 eensdannede Kroge af 0,022^{mm} Længde (Fig. 23 a), stillede i to Rækker (Fig. 22). Kjønsaabningerne uregelmæssig afvejlende. I de bageste Led fandtes talrige modne Æg (Fig. 24) med Fosterkroge af 0,016^{mm} Længde.

Berg fandt paa Færøerne (Juni 1867) den samme Bændelorm hos *Uria grylle*. Krogene (Fig. 23 b) vare utydelig ordnede i to Rækker, deres Antal 26—28, Længden 0,019—0,022^{mm}. Fosterkrogene vare 0,012—0,016^{mm} lange.

Artsnavnet har Hensyn til Krogenes stærkt krummede Skikkelse.

9. *Taenia multiformis* CREPLIN.

Longit. 100^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum 22 *corona duplex*, *quorum longit.* 0,034—0,037^{mm}.

Aperturæ genitalium vage *alternæ*.

Hamuli embryonales longit. 0,017^{mm}.

Habitaculum. *Ciconia alba* (Gurlt).

Creplin (Nr. 23. — S. 101) beskrev først denne Bændelorm hos Storken. Han angav, at den havde en enkelt Krands af Kroge og uregelmæssig afvejlende Kjønsaabninger.

Blandt de Indvoldsorme, som findes i Veterinairkolens Samling i Berlin, er der nogle Bændelorme af Storken, som ere henførte til *T. multiformis*. Længden er indtil 100^{mm}, Bredden af de bageste Led, der ere mere lange end brede, 1^{mm}. Paa et Exemplar, som jeg undersøgte, havde Snabelen 22 Kroge (Fig. 26), 0,034—0,037^{mm} lange, ordnede i to Rækker (Fig. 25), men kun med ringe Forskjel indbyrdes. Kjønsaabningerne ere uregelmæssig afvejlende. De bageste Led indeholdt modne runde Æg (Fig. 27) med Fosterkroge af 0,017^{mm} Længde.

10. *Taenia pyriformis* WEDL.

Longit. 50^{mm}. *Latit.* 2^{mm}.

Uncinulorum 28 corona duplex, quorum anteriores longit. 0,051—0,053^{mm}, posteriores 0,046—0,052^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Habitaculum. *Crex pratensis*, in Hungaria (Wedl), in Saxonia (Küchenmeister).

Hos *Crex pratensis* fandt Wedl (Nr. 42. — S. 5 og Taf. I Fig. 4) et Par smaa Bændelorme, hvilke han beskrev under Navnet *T. pyriformis*. De vare 5—6^{mm} lange, indtil 0,5^{mm} brede, og havde ingen udviklede Kjønsredskaber. Snabelen var forsynet med 24—28 Kroge, ordnede i to Rækker, uden Forskjel i Længden, som han fandt at være 0,048^{mm}.

Paa et af Wedls Præparater talte jeg 28 Kroge, som dog i de to Rækker (Fig. 28) vise en ringe Forskjel i Størrelse og Form. De forreste vare 0,051—0,053^{mm} lange, de bageste 0,046—0,049^{mm}.

Af den samme Bændelorm hos Vagtelkongen fandtes Præparater i Küchenmeisters Samling. Ormene vare 50^{mm} lange og indtil 2^{mm} brede. Paa et af Hovederne var der 28 Kroge, i den forreste Række (Fig. 29 a) 0,051^{mm}, i den bageste (Fig. 29 b) 0,047^{mm} lange; paa et andet havde de i begge en Længde af 0,052^{mm}. Hos et Exemplar var der i de bageste Led umodne, kuglerunde, temmelig tykskallede Æg. Kjønsaabningernes Stilling var uregelmæssig afvejlende. Kjønsredskaberne frembøde megen Lighed med dem hos *T. micracantha*.

11. *Taenia Nymphaea* SCHRANK.

Longit. 75^{mm}. *Latit.* 1,7^{mm}.

Uncinulorum 20—24 corona duplex, quorum longit. 0,061—0,086^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Hamuli embryonales longit. 0,014—0,020^{mm}.

Habitaculum. *Numenius phaeopus*, in insulis Faeroeensibus (Nolsøe, Berg). *Numenius arquata*, in Pomerania (Creplin), [in Aegypto (Bilharz)].

Schrank (Nr. 11. — S. 125) gav en kort Diagnose af en Bændelorm hos *Numenius phaeopus*, hvilken han kaldte *T. Nymphaea*, idet han sammenlignede Hovedet med Blomsten af en Aakande; han tilføjede senere (Nr. 15. — S. 325 og Tab. V. Figg. 14—15) flere Oplysninger om den tilligemed Afbildninger, hvorefter den kunde synes at have haft eensidige Kjønsaabninger. Da det imidlertid først var efterat Ormen havde ligget i Spiritus, at der viste sig Forlængelser ved Randen, turde det være tvivlsomt, om det har været Kjønslemmet.

En Bændelorm, som i Betragtning af Findestedet, nemlig hos den samme Regnspove, maaskee tør regnes til denne Art, fandt Hr. Landchirurg Nolsøe paa Færøerne (1867). Der var en Deel Exemplarer, af indtil 75^{mm} Længde og 1,5^{mm} Brede. Hos 4 af dem havde Krogkrandsen (Fig. 30) 24 Kroge, de forreste (Fig. 31 a) 0,062—0,069^{mm}, de bageste (Fig. 31 b) 0,062—0,068^{mm} lange. Kjønsaabningerne vare uregelmæssig afvejlende. I de bageste Led fandtes modne runde Æg (Fig. 32) med Fosterkroge af 0,014—0,017^{mm} Længde. — Berg samlede den ligeledes paa Færøerne (1867) hos *Numenius phaeopus*. Exemplarerne vare indtil 25^{mm} lange og 1^{mm} brede. Hos et af dem havde den indtrukne Snabel 22 Kroge, stillede i to Rækker, de forreste 0,060^{mm}, de bageste 0,061—0,063^{mm} lange, med den samme ringe Forskjel i Formen. Kjønsaabningerne vare ikke synlige. De bageste Led indeholdt næsten modne Æg med Fosterkroge af 0,014—0,017^{mm} Længde.

I vort Universitetsmuseum opbevares en Bændelorm af *Numenius arquata*, der har megen Lighed med den ovenfor beskrevne. Den hidrører fra Creplin, som har fundet den i Pommern og henført den til *T. variabilis*. Den er 60^{mm} lang, bagtil 1,7^{mm} bred. Snabelen bærer 20 næsten eensdannede Kroge af 0,065—0,070^{mm} Længde, ordnede i to Rækker (Fig. 31 c forreste, d bageste Række). Kjønsaabningerne uregelmæssig afvejlende. De bageste Led indeholdt modne Æg (Fig. 33) med Fosterkroge af 0,020^{mm} Længde. Æggene ere tverovale, men den ydre Hinde synes ved hver af de to Poler at have dannet en Forlængelse, hvoraf der findes indskrumpne Rester.

I v. Siebolds Samling fandtes Bændelorme af *Numenius arquata*, samlede af Bilharz i Ægypten. Den var betegnet som *T. amphitricha*, men ligner nærmest den nysnævnte fra Pommern; dog ere Krogene en Deel større, saa at det bliver tvivlsomt, om de høre til samme Art. Længden var indtil 20^{mm}, Bredden godt 1^{mm}. Krogene (Fig. 34) vare tilstede i et Antal af 20, ordnede i to Rækker uden kjendelig Forskjel indbyrdes, 0,086^{mm} lange. Kjønsaabningerne vare ikke tydelige. Æg fandtes ikke.

Rudolphi (Nr. 19. — Vol. II S. 119) har som *T. sphaerophora* beskrevet en Bændelorm af *Numenius arquata*, hvilken han fandt krogløs. Muligviis har det været den ovenfor omtalte Art. Imidlertid har Cobbold (Nr. 50. — S. 164 og Tab. XXXIII. Figg. 63—67) under dette Navn beskrevet en krogbærende *Taenia* hos den samme Regnspove

med eensidige Kjønsaabninger, et stort, tornet Kjønslem og Æg uden Forlængelser af den ydre Hinde, hvilke Charakterer derfor helst maae bibeholdes for *T. sphaerophora*.

12. *Taenia microphallos* n. sp.

Longit. 25^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum 24 *corona duplex*, quorum anteriores *longit.* 0,014—0,016^{mm}, posteriores 0,012—0,014^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Longit. penis 0,028^{mm}, *latit.* 0,005^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,012—0,014^{mm}.

Habitaculum. *Vanellus cristatus*, in Slesvico (Friis).

Hos en Vibe fandt Friis (September 1867) i Tønder talrige Bændelorme af indtil 25^{mm} Længde og 1^{mm} Brede. Snabelen bærer en Krands af 24 Kroge, ordnede i to Rækker (Fig. 35), de forreste (Fig. 36 a og b) 0,014—0,016^{mm}, de bageste (Fig. 36 c og d) 0,012—0,014^{mm} lange. Kjønsaabningerne ere uregelmæssig afvexlende; Kjønslemmet meget lille (deraf Artsnavnet), glat, cylindrisk, 0,028^{mm} langt og 0,005^{mm} bredt. I de bageste Led, af hvilke mange vare løsnede, fandtes ovale modne Æg (Fig. 37) med en enkelt tynd Hinde og Fosterkroge af 0,012—0,014^{mm} Længde.

13. *Taenia microrhyncha* n. sp.

Latit. 1,3^{mm}.

Uncinulorum 20 *corona duplex*, quorum *longit.* 0,016—0,017^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Hamuli embryonales longit. 0,008^{mm}.

Habitaculum. *Machetes pugnax*, in Slesvico (Friis). — *Charadrius hiaticula*, in Groenlandia (Pfaff).

Hos en Bruushane fandt Friis (Juli 1867) i Tønder Bændelorme af flere Centimetres Længde og en Brede af indtil 1,3^{mm}. Den lille Snabel bærer 20 temmelig eensdannede Kroge (Fig. 39 a) af 0,016—0,017^{mm} Længde, utydelig ordnede i to Rækker (Fig. 38). Kjønsaabningerne ere uregelmæssig afvexlende. I de bageste Led fandtes langagtige modne Æg (Fig. 40) med Fosterkroge af 0,008^{mm} Længde.

Pfaff fandt i Grønland (Juni 1861) hos *Charadrius hiaticula* nogle Bændelorme, der synes at høre til den samme Art. De vare 10^{mm} lange, bagtil 0,5^{mm} brede. Snabelens Kroge (Fig. 39 b), i et Antal af 20, vare 0,017^{mm} lange. Der fandtes ingen Æg.

14. *Taenia clavigera* n. sp.

Longit. 90^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum 20—22 *corona duplex*, *quorum anteriores longit.* 0,019—0,026^{mm}, *posteriores* 0,021—0,028^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Hamuli embryonales longit. 0,009—0,011^{mm}.

Habitaculum. *Strepsilas interpres*, in Groenlandia (Pfaff). — *Tringa alpina*, in insulis Faeroeensibus (Berg).

I Tyndtarmen, tildeels ogsaa i Begyndelsen af Endetarmen, hos *Strepsilas interpres* fandt Pfaff i Grønland gjentagne Gange (Mai 1861 og Juli 1867) Bændelorme i et Antal af indtil henved 50 Stykker. Deres største Længde var 35^{mm}, Bredden bagtil 1^{mm}. Den lange og tynde, kølledannede Snabel var forsynet med 20—22 Kroge (Fig. 41), stillede i to Rækker; i den forreste (Fig. 42 a) maalte de 0,019—0,026^{mm}, i den bageste (Fig. 42 b) 0,022—0,028^{mm}. Kjønsaabningerne vare uregelmæssig afvejlende. De bageste Led indeholdt modne runde Æg (Fig. 43), hvis ydre teendannede Hinde ved begge Ender løb ud i en meget lang, tilspidset Forlængelse. Fosterkrogenes Længde var 0,009^{mm}.

Berg fandt (December 1867) paa Færøerne en Snees Exemplarer af den samme Bændelorm hos *Tringa alpina*. De vare indtil 90^{mm} lange og 1^{mm} brede. Snabelen bar 22 Kroge, i den forreste Række (Fig. 42 c) 0,020—0,025^{mm}, i den bageste (Fig. 42 d) 0,021—0,027^{mm} lange. Kjønsaabningerne uregelmæssig afvejlende. Forlængelsen af Æggenes ydre Hinde var ikke tydelig. Fosterkrogenes Længde 0,011^{mm}.

15. *Taenia variabilis* RUDOLPHI.

Longit. 100^{mm}. *Latit.* 2^{mm}.

Uncinulorum 20—22 *corona duplex*, *quorum anteriores longit.* 0,041—0,043^{mm}, *posteriores* 0,034—0,035^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Hamuli embryonales longit. 0,010—0,011^{mm}.

Habitaculum. *Vanellus cristatus*, in Pomerania (Creplin), in Slesvico (Friis).

Rudolphi (Nr. 18. — S. 120) beskrev oprindelig som *T. variabilis* Bændelorme, hvilke han (Juni 1800) havde fundet hos *Vanellus cristatus*. Senere henførte baade han og Andre dertil ogsaa Tænier af forskjellige andre Vadefugle, som imidlertid ere forskjellige fra dem, der forekomme hos Viben. Den blev af Rudolphi regnet til Tænierne med krogløs Snabel.

I Creplins Samling opbevares Bændelorme, fundne i Wolgast (Juni) hos *Vanellus cristatus* og betegnede som *T. variabilis* Rud. De ere indtil 100^{mm} lange, bagtil 1^{mm} brede. Snabelen bærer 20 Kroge i to Rækker (Fig. 44), de forreste (Fig. 45 a) 0,041—0,043^{mm}, de bageste (Fig. 45 b) 0,034—0,035^{mm} lange. Kjønsaabningerne ere uregelmæssig afvexlende. Æggene (Fig. 46) indeholde et aflangt Foster med Kroge af 0,010^{mm} Længde; den indre Æggehinde er langagtig eller citronformet, den ydre tyndere ved hver Ende forsynet med en betydelig rørformet Forlængelse, fra hvilken den undertiden er afgrændset ved en Indsnøring.

Friis fandt den i Tønder (Marts 1868) hos Viben, med 22 Kroge, ganske af samme Form, de forreste 0,043^{mm}, de bageste 0,034—0,035^{mm} lange. Bredden af de modne Led var rigelig 2^{mm}. Fosterkrogenes Længde 0,010—0,011^{mm}.

Det er rimeligviis den samme Art, som Nitzsch iagttog hos *Vanellus cristatus*, og hvorom Giebel (Nr. 58. — S. 10) har givet Meddelelser efter hans efterladte Haandskrift; idetmindste stemme Angivelserne om Kjønsaabningernes Stilling og Æggenes Beskaffenhed overeens dermed.

T. variabilis angives i Wiener Kataloget at være funden hos 26 af 100 Viber.

16. **Taenia Arionis** v. SIEBOLD.

Uncinulorum 20 corona duplex, quorum anteriores longit. 0,038—0,042^{mm}, posteriores 0,045—0,047^{mm}.

Habitaculum. *Arion ater*, in Germania (Leuckart), in Sjaellandia (Mørch). — *Totanus hypoleucus*, in Saxoniam (Küchenmeister).

Den Bændelormamme, som forekommer hos den almindelige Skovsnegl, *Arion ater* eller *empiricorum*, blev først (1849) beskrevet og afbildet af v. Siebold (Nr. 33. — S. 198 og Tab. XIV), som baade i Schlesien, i Breisgau og i Baiern fandt den meget hyppig indkapslet i denne Snegls Aandehule, sjelden i andre Organer, saasom i Nyren eller i Tarmvæggen (Nr. 38. — S. 52). Dens Snabel var forsynet med 20 Kroge, ordnede i to Rækker. Han antog, at den vilde komme til videre Udvikling ved at Sneglen blev fortæret af et eller andet Pattedyr eller en Fugl.

Efter Chaussat (Nr. 34. — S. 831) forekommer den ligeledes i Omegnen af Paris. Han fandt hos den 20 Kroge, 0,04^{mm} lange, eensdannede og stillede i een Række.

Meissner (Nr. 39. — S. 380 og Tab. XX) fandt den ved Hannover. Han talte ikke altid, som v. Siebold og Chaussat, 20 Kroge, men ogsaa ofte 30—32; de vare ordnede i to Rækker, med en ringe Forskjel i Krogenes Form og Størrelse; i den forreste vare de 0,040^{mm} lange, i den bageste 0,045^{mm}.

R. Leuckart (Nr. 45. — S. 115 Anm.) traf den ikke sjelden ved Giessen, især paa enkelte Lokalteter. Paa et af hans Præparater, som findes i Küchenmeisters Samling, talte jeg 20 Kroge af 0,038—0,045^{mm} Længde (Fig. 47 a og b).

Hr. Dr. Mørch har i Nærheden af Kjøbenhavn fundet en *Arion ater*, hos hvilken han blev opmærksom paa, at Indvoldene vare tæt besatte med smaa hvide Korn; den blev velvillig overladt mig til Undersøgelse, efterat den havde været opbevaret et Aars Tid i Spiritus. De smaa hvide Legemer viste sig nøiagtig overensstemmende med de af v. Siebold, Meissner og Leuckart fundne Bændelormammer; det var imidlertid ikke paa Aandehulens Vægge, at de fortrinsviis forekom, men paa forskellige andre Indvolde, især i stort Antal paa Sædgjemet. Krogene vare, hvad jeg oftere har truffet hos forskellige Fuglebændelorme, der havde ligget længere Tid i Spiritus, saa bløde og bøielige, at de let forandrede deres Form, naar man trykkede Dækglasset paa Præparatet for at faae dem isolerede. De havde ganske den samme Form som v. Siebolds og Meissners Afbildninger vise. Antallet var altid 20, ordnede i to Rækker, af hvilke de i den forreste (Fig. 47 c) vare 0,039—0,042^{mm}, i den bageste (Fig. 47 d) 0,045—0,047^{mm} lange. De have hos denne Ammeform Spidserne rettede bagtil.

Küchenmeister har (Nr. 37. — S. 41 og Taf. I. Fig. 7 a og b) afbildet en Krog og et Æg af en Bændelorm hos *Totanus hypoleucus*, med Angivelse af, at Længden af Snaabelens Kroge var 0,055^{mm}, af Fosterkrogene 0,012^{mm}. Æggenes ydre Hinde dannede et Par lange traadformige Forlængelser, og de have efter hans Afbildning at dømme megen Lighed med dem hos *T. variabilis* og *T. Citrus*. Paa et Præparat af Hovedet af denne Bændelorm, som opbevares i Küchenmeisters Samling, fandt jeg Krogene utydelig ordnede i to Rækker, 0,041—0,047^{mm} lange (Fig. 47 e og f).

Leuckart (Nr. 45. — S. 115, Anm.) angiver, at Küchenmeister ifølge en Meddelelse til ham antager den for at være den til den omtalte Ammeform svarende Bændelorm; men han nærede dog Tvivl desangaaende, idet han fandt nogen Forskjel i Krogenes Form og Størrelse. Rimeligviis har han havt en anden Art for sig end den, hvortil Küchenmeister sigtede. (De af Leuckart ved denne Leilighed angivne Maal beroe øiensynlig paa en Feiltagelse.) Imidlertid synes Krogene at være underkastede en Deel Afvexling, og efterat jeg har havt Leilighed til at see Küchenmeisters Præparater, anseer jeg det for høist sandsynligt, at han har Ret. Overensstemmelsen forekommer mig i alt Fald at være nok saa stor med Muddersneppens Bændelorm som med Storkens *T. multiformis*, paa hvilken jeg ved en tidligere Leilighed (Nr. 59. — S. 8) har henledet Opmærksomheden. Forøvrigt maa det ikke lades ude af Betragtning, at den paagjældende Bændelorm maaskee forekommer hos flere Vadefugle.

17. **Taenia Citrus** n. sp.*(T. variabilis* Rud. *ex parte.)**Longit.* 70^{mm}. *Latit.* 3^{mm}.*Uncinulorum* 20—25 *corona duplex*, *quorum anteriores longit.* 0,054—0,062^{mm}, *posteriores* 0,051—0,056^{mm}.*Aperturæ genitalium vage alternæ.**Hamuli embryonales longit.* 0,011^{mm}.**Habitaculum.** *Scolopax gallinago* (Bremser), in Slesvico (Friis).

Under *T. variabilis* omtaler Rudolphi (Nr. 20. — S. 499) 3 Bændelorme af *Scolopax gallinago*, hvilke han havde faaet af Bremser, og han fremhæver navnlig, at Æggene ganske lignede dem hos Vibens Bændelorm, idet den ydre Hinde ved hver Ende havde en traadformig Forlængelse. Desuagtet ere de forskellige. Et af Exemplarerne, som findes i Berliner Museet, fandt jeg at være 70^{mm} langt, bagtil 2^{mm} bredt. Snabelens Kroge, som vare noget bløde og bøielige, saa at deres Form let forandredes ved Dækglassets Tryk, vare 20, utydelig ordnede i to Rækker (Fig. 48), af 0,052—0,062^{mm} Længde. Kjønsaabningerne vare ikke meget tydelige, dog uden Tvivl uregelmæssig afvexlende. Æggene vare langagtige, den indre Hinde citronformet (deraf Artsnavnet), Fosterkroge ikke at see.

Af den samme Bændelorm fandt Friis i Tønder (August 1867) flere Exemplarer hos en dobbelt Bekkasin. De vare adskillige Centimetre lange og indtil 3^{mm} brede. Snabelen var forsynet med 23—25 Kroge, ordnede i to Rækker; i den forreste (Fig. 49 a) vare de 0,054—0,061^{mm}, i den bageste (Fig. 49 b) 0,051—0,056^{mm} lange. Kjønsaabningerne uregelmæssig afvexlende. Paa de modne Æg (Fig. 50) var den indre temmelig stærkt lysbrydende Hinde nogenlunde citronformet; den ydre meget tynde løb ved hver Pol ud i en omtrent 0,6^{mm} lang, tilspidset, rørformig Forlængelse. Fosterkrogenes Længde var 0,011^{mm}.

Dujardin (Nr. 30. — Pl. 11. Fig. B 4) har afbildet et ganske lignende Æg af en Bændelorm hos *Scolopax gallinula*; maaskee har det været den samme Art.

I Wiener Kataloget angives Bændelorme, alle henførte til *T. variabilis*, at være fundne i 12 af 20 Tilfælde hos *Scolopax gallinago*.

18. **Taenia ericetorum** n. sp.*Latit.* 2^{mm}.*Uncinulorum* 32 *corona duplex*, *quorum anteriores longit.* 0,035^{mm}, *posteriores* 0,034^{mm}.*Aperturæ genitalium vage alternæ.***Habitaculum.** *Charadrius pluvialis*, in Slesvico (Friis).

Hos en Hjeile fandt Friis i Tønder (September 1867) en Bændelorm af flere Centimetres Længde og indtil henved 2^{mm} bred. Snabelen var forsynet med 32 Kroge, ordnede i to Rækker (Fig. 51), med en kjendelig Forskjel i Form, men kun en ringe i Størrelse. I den forreste Række (Fig. 52 a) vare de 0,035^{mm} lange, i den bageste (Fig. 52 b) 0,034^{mm}. Kjønssaabningerne ere uregelmæssig afvexlende.

Artsnavnet har Hensyn til, at den forekommer hos en i Hedeegnene almindelig Fugl.

19. *Taenia globulus* WEDL.

Longit. 15^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum 30 *corona duplex*, *quorum longit.* 0,038^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,011^{mm}.

Habitaculum. *Totanus ochropus*, in Aegypto (Bilharz).

Wedl (Nr. 42. — S. 7 og Taf. I. Figg. 8—9) har under Navn af *T. globulus* beskrevet en Bændelorm, som han fandt hos *Scolopax gallinula*. Den var 20—25^{mm} lang og havde paa Snabelen, hvis Ende omtales som skivedannet, 14—16 større og lige saa mange mindre Kroge, hvis Størrelse ikke anføres, men hvoraf han giver en Afbildning. Kjønsllemmet var »seitlich stehend« (eensidigt?), Æggene ovale.

Til denne Art troer jeg at maatte henføre en Bændelorm, hvoraf der i v. Siebolds Samling fandtes talrige Exemplarer, betegnede som *T. variabilis*. De vare fundne hos *Totanus ochropus* af Bilharz i Ægypten (Juli 1851). Deres Længde er 15^{mm}; Breden tiltager bag Midten temmelig pludselig, vel kun som Følge af Sammentrækningstilstanden, og er i den bageste Strækning omtrent 1^{mm}. Den korte Snabel bærer paa sin fremspringende Rand 30 Kroge af 0,038^{mm} Længde, temmelig tydelig stillede i to Rækker (Fig. 53), men med meget ringe indbyrdes Forskjel (Fig. 54 a forreste, b bageste Række). Kjønssaabningerne vare ikke tydelige. De bageste Led indeholdt langagtige modne Æg (Fig. 55) med Fosterkroge af 0,011^{mm} Længde.

20. *Taenia platyrhyncha* n. sp.

Latit. 2^{mm}.

Uncinulorum 28 *corona duplex*, *quorum anteriores longit.* 0,027—0,028^{mm}, *posteriores* 0,025—0,026^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Hamuli embryonales longit. 0,011^{mm}.

Habitaculum. *Totanus calidris*, in Slesvico (Friis).

Hos *Totanus calidris* fandt Friis i Tønder (August 1867) Tænier af flere Centimetres Længde og indtil 2^{mm} Brede. Snabelen bærer paa Randen af sin skivedannede Ende (antydnet ved Artsnavnet) 28 Kroge i dobbelt Række (Fig. 56), med ringe indbyrdes Forskjel, de forreste (Fig. 57 a) 0,027—0,028^{mm}, de bageste (Fig. 57 b) 0,025—0,026^{mm} lange. Kjønsaabningerne ere uregelmæssig afvxlende. I de bageste Led fandtes modne Æg, som ved at trykkes ud af Leddet holdt sig forenede til lange sammenhængende Rækker (Fig. 58). Den indre Æggehinde er elliptisk, stærkt lysbrydende, den ydre meget tynde danner ved de to Poler en lang rørformig Forlængelse. Fosterkrogenes Længde er 0,011^{mm}.

I Wiener Kataloget angives Tænier (*T. variabilis*) at være fundne 23 Gange hos 32 Fugle af denne Art.

21. *Taenia cingulifera* n. sp.

(*T. variabilis* Rud. ex parte.)

Longit. 100^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum circiter 40 corona simplex, quorum *longit.* 0,004—0,005^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Hamuli embryonales *longit.* 0,014—0,016^{mm}.

Habitaculum. *Totanus calidris* (Bremser), in Slesvico (Friis).

Blandt de Bændelorme, Rudolphi (Nr. 20. — S. 499) henførte til *T. variabilis*, var der ogsaa nogle af *Totanus calidris*, hvilke Bremser havde sendt ham. Disse Orme, som findes i Berliner Museet, ere indtil 100^{mm} lange, bagtil 1^{mm} brede. Ved Grunden af den næsten halvkugledannede Snabel fandtes en enkelt Krands af, saa vidt jeg kunde see, henved 40 meget smaa Kroge af omtrent 0,004^{mm} Længde, dannende ligesom et Bælte (hvor-til Artsnavnet hentyder); deres Form traadte ikke tydelig frem. Kjønsaabningerne ere uregelmæssig afvxlende. De bageste Led indeholdt Fostre, som ved Præparationen kom tilsyne uden Æggehinder (Fig. 60), med Kroge af 0,014—0,016^{mm} Længde.

Friis fandt i Tønder (Juni 1867) den samme Bændelorm, ligeledes hos *Totanus calidris*. Krogene (Fig. 59) vare 0,005^{mm} lange. Kjønsaabningerne uregelmæssig afvxlende.

22. *Taenia aegyptiaca* n. sp.

Longit. 6^{mm}. *Latit.* 0,3^{mm}.

Uncinulorum 20 corona duplex, quorum anteriores *longit.* 0,028^{mm}, posteriores 0,024—0,025^{mm}.

Habitaculum. *Cursorius isabellinus*, in Aegypto (Bilharz).

I v. Siebolds Samling fandtes i eet Glas med Betegnelsen »*T. coronata?*« to Arter af unge Tænier, samlede af Bilharz i Ægypten (April 1851) hos *Cursorius isabellinus*. Den ene af disse havde en Længde af 6^{mm} og var bagtil 0,3^{mm} bred. Paa den indtrukne Snabel fandtes 20 Kroge, dannende en dobbelt Række (Fig. 61); de forreste (Fig. 62 a) maalte 0,028^{mm}, de bageste (Fig. 62 b) 0,024—0,025^{mm}. Leddelingen begyndte tydelig umiddelbart bagved Hovedet. Kjønssaabninger vare ikke at see, og der fandtes ingen Æg.

23. *Taenia bacilligera* n. sp.

Uncinulorum 20 corona duplex, quorum longit. 0,021—0,023^{mm}.

Habitaculum. *Scolopax rusticula* (Bremser).

Under *T. filum* omtaler Rudolphi (Nr. 20. — S. 512) Bændelorme af *Scolopax rusticula* med lange Led, hvilke Bremser havde sendt ham. Blandt disse, som opbevares i Berliner Museet, findes nogle, som høre til en anden Art. Snabelen er hos dem forsynet med 20 temmelig eensdannede Kroge af 0,020—0,023^{mm} Længde (Fig. 64), utydelig ordnede i to Rækker (Fig. 63).

Artsnavnet har jeg valgt af Hensyn til, at Krogene paa Grund af det lange Skaft ere nogenlunde stavformede.

24. *Taenia embryo* n. sp.

Latit. 1^{mm}.

Uncinulorum 14—16 corona simplex, quorum longit. 0,029—0,034^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Longit. penis 0,042^{mm}, latit. 0,008^{mm}.

Habitaculum. *Scolopax major*, in Slesvico (Friis). *Scolopax gallinago*, in Slesvico (Friis).

I Endetarmen af *Scolopax major* fandt Friis i Tønder (Juli 1867) talrige ganske unge Bændelorme, ikkun 0,5^{mm} lange, hos hvilke Leddannelsen endnu ikke var begyndt. Snabelen var forsynet med 14—16 eensdannede Kroge (Fig. 65) af 0,032—0,034^{mm} Længde (Fig. 66 a). — Senere (August 1867) fandt han, ligeledes hos en Tredækker, den samme Bændelorm i Tyndtarmen i mere udviklet Tilstand. Krogenes Længde var 0,032^{mm} (Fig. 66 b), Kjønssaabningerne uregelmæssig afvejlende.

Hos *Scolopax gallinago* fandt han (Juli 1867) den samme Bændelorm af flere Centimetres Længde og indtil noget over 1^{mm} Brede. Krogene (Fig. 66 c) vare 0,029^{mm} lange.

Kjønsløbet, som fandtes fremtraadt, var cylindrisk, glat, indtil 0,042^{mm} langt og 0,008^{mm} bredt.

Artsnavnet er valgt af Hensyn til, at denne Bændelorm er funden paa et saa tidligt Udviklingsstrin.

25. *Taenia stellifera* n. sp.

Uncinulorum 10—14 *corona simplex*, quorum *longit.* 0,046—0,055^{mm}.

Habitaculum. *Scolopax* sp. (Leuckart), in Saxonia (Küchenmeister). — *Totanus hypoleucus* (?), in Saxonia (Küchenmeister).

Blandt Küchenmeisters Præparater af Tænier hos en Snejpe fandtes flere Krogkrandse (Fig. 67), bestaaende af 14 Kroge af 0,046—0,051^{mm} Længde (Fig. 68 a). Andre, med Angivelse af at være fundne hos Bekkasiner, havde 10 Kroge i Krandsen, og af 0,055^{mm} Længde (Fig. 68 b).

Paa et Præparat af Bændelorme hos en *Scolopax* i Leuckarts Samling var der Kroge af en ganske lignende Form og 0,052—0,053^{mm} Længde.

Den udbredte Krogkrandses Stjerneform har foranlediget Artsnavnet.

26. *Taenia paradoxa* RUDOLPHI (DUJARDIN).

Longit. 1^{mm}. *Latit.* 0,3^{mm}.

Uncinulorum 14—19 *corona simplex*, quorum *longit.* 0,074—0,098^{mm}.

Aperturæ genitalium alternæ.

Longit. penis 0,10^{mm}, *latit.* 0,008^{mm}.

Habitaculum. *Totanus hypoleucus*, in Saxonia (Küchenmeister). — *Scolopax* sp. (Leuckart).

Under Navn af *T. paradoxa* beskrev og afbildede Rudolphi (Nr. 18. — S. 121 og Tab. II. Fig. 10) Bændelorme, som han havde fundet i stort Antal hos *Scolopax rusticula* og ansaae for krogløse.

Dujardin (Nr. 30. — S. 571 og Pl. 11. Fig. C) henførte til *T. paradoxa* en Bændelorm, som han oftere fandt baade hos *Scolopax rusticula* og hos *Scolopax gallinula*, idet han, efter Creplins Exempel (Nr. 23. — S. 131), med den forenede *T. interrupta* Rud. af *Scolopax gallinula*. Den havde 14 Kroge af 0,078—0,090^{mm} Længde, eensidige Kjønsløbet og et fint tornet Kjønsløbet.

Nøie overensstemmende med de af Dujardin givne Afbildninger og Maal vare Krogene paa Præparater af Bændelorme, som Küchenmeister havde fundet i Zittau hos

en Muddersneppe. Der var 14 eensdannede Kroge (Fig. 69) af 0,074—0,084^{mm} Længde (Fig. 70).

I Leuckarts Samling fandtes talrige yderst smaa Bændelorme af en Sneppe, henførte til *T. paradoxa*; de stemme overeens med dem i Küchenmeisters Samling. De vare indtil 1^{mm} lange og 0,3^{mm} brede. Paa Snabelen fandtes indtil 19 Kroge af 0,076—0,090^{mm} Længde. Skjøndt de kun havde 2—3 Led, vare Kjønnsredskaberne dog udviklede, og i det bageste Led fandtes hos enkelte af dem runde, ikke ganske modne Æg; hos disse var da Kjønsløbet, hvis Stilling var afvejlende paa den ene og den anden Rand, stærkt fremtraadt, 0,10^{mm} langt og ved Grunden 0,008^{mm} tykt, medens det mod Enden efterhaanden blev tyndere. Paa et Præparat i Leuckarts Samling, maaskee henhørende til samme Fund, maalte Krogene indtil 0,098^{mm}.

van Beneden (Nr. 48. — S. 159) angiver for *T. paradoxa*, som han fandt hos forskellige Arter af *Scolopax*, 10 eensdannede Kroge og afvejlende Kjønnsaabninger. Det synes imidlertid at have været en anden Art, han har havt for sig.

27. *Taenia laevigata* RUDOLPHI.

Longit. 45^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum circiter 20 corona simplex, quorum longit. 0,11^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,018—0,029^{mm}.

Habitaculum. *Charadrius hiaticula* (Bremser).

Denne Art blev beskrevet af Rudolphi (Nr. 20. — S. 500), som erholdt 3 Exemplarer tilsendt af Bremser, der havde fundet dem i Tarmene hos *Charadrius hiaticula*. Han ansaae den for krogløs og omtaler, at der i de ældre Led fandtes spredte runde Æg.

Hos en af disse Orme, som opbevares i Berliner Museet og have en Længde af 45^{mm}, medens den største Brede er 1^{mm}, fandt jeg Hovedet forsynet med omtrent 20 Kroge af 0,11^{mm} Længde (Fig. 71). De vare saa bøielige, at deres Form let forandredes ved Dækglassets Tryk. Leddenes bageste Rand er meget lidt fremstaaende. Kjønnsaabninger vare ikke at see. De ældre Led indeholdt hvert omtrent 100 runde modne Æg (Fig. 72), ligeelig spredte i hele Leddet og kun omgivne af een Hinde. Af Fosterkrogene maalte det forreste Par (Fig. 73 a) 0,029^{mm}, de to andre (Fig. 73 b og c) derimod kun 0,018^{mm}.

28. *Taenia coronata* CREPLIN.

Longit. 30^{mm}.

Uncinulorum 9 corona simplex, quorum longit. 0,11—0,12^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,019^{mm}.

Habitaculum. *Oedicnemus crepitans*, in Germania (Finke).

Creplin (Nr. 23. — S. 100) beskrev som *T. coronata* en Bændelorm, hvilken Schilling havde fundet hos *Oedinenus crepitans* (Mai 1825). Dens Snabel var forsynet med en enkelt Række store Kroge. Kjønssaabningerne vare uregelmæssig afvejlende, men utydelige.

I Samlingen i Greifswald opbevares en Bændelorm, betegnet som *T. laevigata*, med Angivelse af, at den var funden i Tyndtarmen hos *Oedinenus crepitans* af Finke i Ludvigsburg. Af Hensyn til Findestedet, og navnlig fordi Krogenes Antal er saa meget forskjelligt fra det hos *T. laevigata* i Rudolphis Samling, har jeg imidlertid henført den til *T. coronata*, skjøndt de vel i flere Henseender ligne hinanden. Exemplarerne vare 20—30^{mm} lange. Hovedet bærer en forholdsvis lang og tynd Snabel med (paa det Exemplar, som undersøgtes) 9 eensdannede Kroge (Fig. 74) af 0,11—0,12^{mm} Længde (Fig. 75). Leddelingen begynder umiddelbart bagved Hovedet. Kjønssaabningernes Stilling var ikke kjendelig. De bageste Led indeholdt runde modne Æg (Fig. 76) med Fosterkroge af 0,019^{mm} Længde.

29. *Taenia nilotica* n. sp.

Longit. 4^{mm}. *Latit.* 0,3^{mm}.

Uncinulorum 12 corona simplex, quorum *longit.* 0,069—0,072^{mm}.

Habitaculum. *Cursorius isabellinus*, in Aegypto (Bilharz).

Foruden den Bændelorm, jeg har kaldt *T. aegyptiaca*, fandtes i v. Siebolds Samling under Navnet »*T. coronata?*« endnu en anden Art. Længden var kun 4^{mm}, Breden 0,3^{mm}. Paa den indtrukne Snabel var der 12 eensdannede Kroge (Fig. 77) af 0,069—0,072^{mm} Længde (Fig. 78). Der var intet Spor til Kjønssredskaber.

30. *Taenia unilateralis* RUDOLPHI.

(*T. campylancristrota* Wedl. *Gryporhynchus* Aubert ex p.)

Longit. 4^{mm}. *Latit.* 0,5^{mm}.

Uncinulorum 20 corona duplex, quorum majores *longit.* 0,022—0,029^{mm}, minores 0,007—0,012^{mm}.

Habitaculum. *Ardea virescens*, in Brasilia (Natterer). *Ardea cinerea*, in Hungaria (Wedl). — *Cyprinus tinca*, in Sjaellandia (Krabbe).

Blandt de Bændelorme, Natterer havde fundet i Brasilien hos *Ardea virescens*, omtaler Rudolphi (Nr. 20. — S. 697), at der var nogle, som kun vare smaa, og af hvilke et Par vare forsynede med Hoved. Diesing (Nr. 35. — Vol. I. S. 530) nævner ikke, som

Rudolphi, *Ardea virescens* og *Egretta*, men *Ardea Leuce* og *scapularis* som Findestedet for de paagjældende Orme. De af Rudolphi omtalte mindre Bændelorme, der findes i Berliner Museet, ere 2^{mm} lange. Den i Hovedet tilbagetrukne Snabel bærer 20 Kroge, (Fig. 79) afvekslende større (Fig. 80 a), 0,029^{mm} lange, og mindre (Fig. 80 b), af 0,008^{mm} Længde. Krogenes Stilling er saadan, at deres Skaft er rettet bagtil, Tappen udad. Kjønsredskaberne vare ikke udviklede.

Til samme Art hører den af Wedl (Nr. 42. — S. 10 og Taf. II. Fig. 14) som *T. campylancristrota* beskrevne Bændelorm af *Ardea cinerea*. De Exemplarer, han fandt, vare neppe 4^{mm} lange og paa det Bredeste 0,5^{mm}. Snabelen havde en dobbelt Række Kroge, af hvilke de større, 10—12 i Tallet, vare 0,024^{mm} lange; de mindre naaede neppe $\frac{1}{3}$ af denne Størrelse. Kjønslemmet, der, saa vidt han kunde see, var stillet eensidig, var forsynet med en Krands af meget fine Torne. Paa Wedls Præparater, som jeg har havt Leilighed til at undersøge, fandt jeg omtrent 20 Kroge, de større (Fig. 81 a) 0,022—0,024^{mm} lange, de mindre (Fig. 81 b) 0,11^{mm}. Kjønsredskaber vare ikke synlige.

v. Nordmann (Nr. 26. — S. 101 og Tab. VIII) fandt oftere i Suderens Tarmslim, dog altid kun i ringe Antal, et lille, neppe $\frac{1}{8}$ Linie langt Snyltedy. Han ansaae det for en Unge, men var i Tvivl om, hvor han skulde føre det hen. Under Navnet *Gryporhynchus pusillus* lod han det udgjøre en egen Slægt, som han henregnede til Cestoiderne og stillede nærmest ved *Scolex* og *Tetrarhynchus*. Paa dets forreste Deel iagttog v. Nordmann 4 Sugerskaale, hvilke han imidlertid alle henlagde til Bugsiden, og foran disse en tilbage-trækkelig Snabel, forsynet med 16 Kroge, der temmelig regelmæssig vare ordnede i to Rækker.

v. Siebold (Nr. 32. — S. 157. Anm.) ansaae den af v. Nordmann beskrevne Orm for en ganske ung *Taenia*.

Aubert (Nr. 44. — S. 274 og Tab. XI) gav en udførlig Beskrivelse med nøiagtige Afbildninger af dette lille Dyr, hvilket han ligesom v. Nordmann fandt i Slimen i den forreste Deel af Tarmkanalen hos Suderen; men desuden iagttog han et ganske lignende nok saa hyppig i Galdeblæren. Det var netop kjendeligt for det blotte Øie som et hvidt Punkt, naar det svømmede frit i Tarmens eller Galdeblærens Indhold; mindre iøinefaldende var det, naar det havde suget sig fast til Sliimhinden. Under Mikroskopet saae han det bevæge sig livlig. Den forreste Deel var ganske dannet som Hovedet af en *Taenia*, Sugerskaalene stillede som hos denne. Paa den valseformede Snabel vare Krogene ordnede i to Rækker; deres Antal var altid 20, nemlig 10 større og lige saa mange mindre, men Formen og Størrelsen var hos Exemplarerne fra Galdeblæren anderledes end hos dem fra Tarmen. Hos de sidste havde de større Kroge en Længde af 0,002—0,0021 Pariser Tomme (= 0,054—0,057^{mm}); de vare mærkelige ved en bægerdannet Knop paa Undersiden af Skaftets Ende.

De mindre Kroge vare 0,00145'' (= 0,044^{mm}) lange. Hos Exemplarerne fra Galdeblæren vare de større Kroge 0,001—0,0012'' (= 0,027—0,032^{mm}) lange; de mindre havde en Længde af 0,00042—0,0005'' (= 0,011—0,014^{mm}), og deres Skaft var stærkt vinkelbøiet med Kloen, medens det hos Ormene fra Tarmen gik i Flugt med denne. Forøvrigt havde Krogenes Form i begge Tilfælde væsentlig det samme Præg. Skjøndt Aubert ikke traf paa Overgange mellem disse to Former, antog han dog, at de hørte til samme Art, idet nemlig den *Gryporhynchus*, der fandtes i Galdeblæren og havde mindre Kroge, skulde staae paa et yngre Udviklingstrin og senere formeentlig vilde vandre ud i Tarmen. Til at komme til Klarhed desangaaende fandt han ikke dette Snyltedyrt hyppig nok, hos omtrent 100 Sudere i det Hele henved 60 Exemplarer, gjerne kun nogle faa i eet Individ, og aldrig begge Steder paa eengang. Til hvilken Bændelorm denne lille Amme vilde udvikle sig, kunde han ikke afgjøre. Han ansaae det for sandsynligt, at den for at opnaae Kjønsmodenhed maatte overføres i et andet Dyr, og opstillede to Muligheder: at den enten kom over i en anden Fisk og mistede sine Kroge, saa at den blev til en krogløs *Taenia*, — man kjender nemlig hos Fiskene kun saadanne, — eller at den beholdt Krogene og kom til videre Udvikling i et Pattedyr eller en Fugl.

Omtrent paa samme Tid gav G. Wagener (Nr. 47. — S. 95 og Tab. VI) gode Afbildninger af *Gryporhynchus pusillus* og dens Kroge, af hvilke der var 10 i hver af de to Rækker; de svare nærmest til den Form, Aubert fandt i Tarmkanalen.

Hos 21 Sudere fra Søerne ved Bregentved og Gisselfeldt, hvor Heirer yngle i Mængde, fandt jeg (Marts og April 1868) i Galdeblæren 9 Gange den samme Form af *Gryporhynchus*, som Aubert havde fundet i dette Organ. De vare tilstede i et Antal af indtil 11, deres Længde 0,82—0,86^{mm}. Sugerskaalene bevægedes livlig, ligesom de ogsaa afvexlende strakte og forkortede Bagkroppen. Krogene, hvis Antal, som Aubert har bemærket, ikke er ganske let at bestemme, vare omtrent 20 (Fig. 82), de større (Fig. 83 a) 0,025—0,026^{mm}, de mindre (Fig. 83 b og c) 0,007—0,012^{mm} lange. I Tarmkanalen fandt jeg aldrig nogen *Gryporhynchus*.

Overeensstemmelsen mellem Krogene hos den Form af *Gryporhynchus*, som træffes i Suderens Galdeblære, og hos *T. unilateralis* er saa fuldstændig, at der ikke kan være Tvivl om, at hiin er det yngre Udviklingstrin af denne (Nr. 59. — S. 3). Den egentlige *Gryporhynchus pusillus*, som lever i Suderens Tarmkanal, er sikkert en anden Art og svarer ifølge de af Aubert og Wagener givne Afbildninger til *T. macropeos*.

31. *Taenia macropeos* WEDL.

(Gryporhynchus pusillus v. Nordmann).

Longit. 6^{mm}. Latit. 0,3^{mm}.Uncinulorum circiter 20 corona duplex, quorum majores longit. 0,040^{mm}, minores 0,023^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ (?).

Habitaculum. *Ardea nycticorax*, in Hungaria (Wedl).

I Galdetarmen hos Natheiren fandt Wedl (Nr. 42. — S. 20 og Taf. III. Figg. 40—41) flere Exemplarer af denne Bændelorm. De vare 5—6^{mm} lange og henved 0,3^{mm} brede. Snabelen fandt han undertiden besat med Kroge, af hvilke de mindre vare 0,026^{mm} lange, de større en halv Gang længere. Han angiver, at Kjønsaabningerne vare afvexlende, Kjønsllemmet beklædt med talrige fine Torne, og at der fandtes modne Æg.

Paa et af Wedls Præparater fandt jeg 3 større Kroge, 0,040^{mm} lange (Fig. 84 a og b), og 9 mindre, af 0,023^{mm} Længde (Fig. 84 c og d). Den fuldstændige Krogkrands har sandsynligviis bestaaet af 20 Kroge. Kjønsaabningerne vare, saa vidt jeg har kunnet see, eensidige.

I Wiener Kataloget angives Bændelorme (*T. unguicula*) at være fundne hos 3 af 31 Exemplarer af *Ardea nycticorax*.

T. macropeos svarer, som ovenfor bemærket, i Henseende til Krogenes Form og Størrelse saa noie til *Gryporhynchus pusillus* af Suderens Tarmkanal, at denne maa ansees for dens Ammeform.

32. *Taenia urceus* WEDL.Longit. 4^{mm}. Latit. 0,3^{mm}.Uncinulorum 20 corona duplex, quorum majores longit. 0,10—0,11^{mm}, minores 0,073—0,076^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Latit. penis 0,011^{mm}.Habitaculum. *Ibis falcinellus*, in Hungaria (Wedl). — *Platalea leucero dia* (Rudolphi).

Denne Bændelorm blev beskrevet af Wedl (Nr. 42. — S. 11 og Taf. II. Figg. 15—18), som fandt unge Exemplarer af den i Galdetarmen hos den europæiske Ibis. De vare henved 4^{mm} lange og omtrent 0,3^{mm} brede. Snabelen var forsynet med to Rækker Kroge, 10 i hver; de større vare 0,11^{mm} lange, de mindre omtrent $\frac{1}{3}$ kortere. Kjønsaabningerne fandt han eensidige, Kjønsllemmet beklædt med Torne. De bageste Led indeholdt umodne Æg.

Overeensstemmende med Wedl fandt jeg paa et af hans Præparater 20 Kroge (Fig. 85), afvexlende større (Fig. 86 a), 0,11^{mm} lange, og mindre (Fig. 86 b), af 0,076^{mm} Længde. Leddelingen begynder umiddelbart bagved Hovedet, og allerede i det 8de Led var Anlægget til Hankjøsredskaberne tydeligt. Det eensidig stillede og med fine Børster beklædte Kjønsllem (Fig. 87) havde en Tykkelse af 0,011^{mm}.

I Berliner Museet findes en Deel smaa Bændelorme med Oplysning om, at de vare tagne af Rudolphi (Juli 1819) i Tarmene hos *Platalea leucero dia*. De vare betegnede som *T. capito*, men ere forskellige fra denne, hvorimod de stemme nøiagtig overeens med *T. urceus*. Der var 20 Kroge paa Snabelen, de større 0,10^{mm}, de mindre 0,073^{mm} lange.

Dujardin (Nr. 30. — S. 571 og Pl. 9. Fig. G) fandt i Rennes smaa Bændelorme hos Skeehieren, hvilke han troede at maatte henføre til den af Natterer hos *Platalea ajaja* fundne *T. capito*; men den hører upaatvivlelig ogsaa til *T. urceus*. Kjønssaabningerne vare eensidige, Krogenes Længde 0,10^{mm}.

33. *Taenia scolecina* RUDOLPHI.

Longit. 7^{mm}. *Latit.* 0,3^{mm}.

Uncinulorum 20 *corona duplex*, *quorum majores longit.* 0,093^{mm}, *minores* 0,064^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Latit. penis 0,015^{mm}.

Habitaculum. *Carbo cormoranus* (Bremser, Rudolphi), in Borussia (v. Siebold).

Rudolphi (Nr. 20. — S. 532) beskrev *T. scolecina* efter Exemplarer, som Bremser havde fundet hos *Carbo cormoranus*. Han angav, at Hovedet var forsynet med temmelig store Kroge, og at Kjønssaabningerne vare eensidige.

Bremser (Nr. 22. — Tab. XVI. Figg. 15—16) gav Afbildninger af den.

v. Siebold (Nr. 32. — S. 121) fandt, at Krogene, i et Antal af mellem 20 og 30, dannede en dobbelt Række med Afvexling af større og mindre.

Foruden de Bremserske Exemplarer findes i Rudolphis Samling andre, som dennes Ammanuensis havde fundet hos den samme Fugl (Mai 1819). De stemme ganske overeens med hine; kun ere de lidt længere. Disse Bændelorme have en Længde af indtil 7^{mm} og en Brede af 0,3^{mm}. Hovedet bærer paa en kort Snabel 20 Kroge (Fig. 88), afvexlende større (Fig. 90 a), af 0,093^{mm} Længde, og mindre (Fig. 90 b), 0,064^{mm} lange. Hvor Snabelen er trukken ind i Hovedet, findes Krogenes Spidser rettede fortil (Fig. 89). Adskillelsen mellem Leddene er meget utydelig, men Hankjøsredskaberne træde stærkt frem og ere allerede synlige i kort Afstand fra Hovedet. Kjønsllemmet, der er eensidig stillet, er 0,015^{mm}

bredt, tæt besat med smaa Torne; det fandtes kun lidet fremskudt. Leddenes Antal var 100—150, og i den bageste Strækning indeholdt de umodne Æg.

Af den samme Art fandtes i v. Siebolds Samling Exemplarer, som han havde taget i Danzig (April 1835).

Wiener Kataloget angiver den som funden hos 5 af 23 Kormoraner.

34. *Taenia transfuga* n. sp.

Longit. 5^{mm}. *Latit.* 0,3^{mm}.

Uncinulorum 20 *corona duplex*, *quorum majores longit.* 0,062^{mm}, *minores* 0,047^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,084^{mm}, *latit.* 0,033^{mm}.

Habitaculum. *Platalea ajaja* (Mus. zool. Univ. Berolin.).

I Berliner Universitetets zoologiske Museum findes i et særskilt Glas opbevaret en Deel smaa Bændelorme, betegnede som *T. capito* af *Platalea ajaja*, altsaa formodentlig hidrørende fra Amerika. De ere imidlertid forskjellige fra *T. capito* og staae *T. scolecina* langt nærmere. Fra *T. scolecina* adskiller denne Art sig ved et forholdsviis mindre Hoved, og større, men paa den samme Længde færre, vel begrændsede Led. Ormene ere 4—5^{mm} lange, 0,3^{mm} brede. Krogene, som paa den tilbagetrukne Snabel have Spidserne rettede fortil (Fig. 91), ere 20, afvejlende større, 0,062^{mm} lange (Fig. 92 a), og mindre, af 0,047^{mm} Længde (Fig. 92 b). Leddelingen bliver tydelig strax bagved Hovedet; Leddenes Antal var nogle og 20, de bageste mere lange end brede. Kjonslemmet (Fig. 93), som hist og her var fremtraadt, er meget iøinefaldende, 0,084^{mm} langt, 0,033^{mm} tykt, tæt besat med Børster. Anlægget dertil er allerede tydeligt i det 5te Led; i de bageste, der indeholdt umodne Æg, bliver det igjen utydeligt.

35. *Taenia capito* RUDOLPHI (non DUJARDIN).

Longit. 30^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum circiter 20—30 *corona duplex*, *quorum majores longit.* 0,19—0,21^{mm}, *minores* 0,15—0,16^{mm}.

Aperturæ genitalium regulariter alternæ.

Habitaculum. *Platalea ajaja*, in Brasilia (Natterer).

Den af Rudolphi (Nr. 20. — S. 704) beskrevne *T. capito* er en lille Bændelorm, som Natterer havde samlet i Brasilien hos *Platalea ajaja*. Han angiver, at den havde store Kroge, men fandt ingen med fuldstændig Krogkrands.

Af de herhen hørende Bændelorme, som findes i Berliner Museet, ere de største 30^{mm} lange og 1^{mm} brede. Krogenes Antal er sandsynligviis mellem 20 og 30 (Fig. 94), afvexlende større, 0,19—0,21^{mm}, og mindre, 0,15—0,16^{mm} lange. Leddelingen begynder umiddelbart ved Hovedet, og allerede i det første Led er Anlægget til Hankjønnsredskaberne kjendeligt. Leddenes Antal var henved 40. Kjønnsaabningerne ere regelmæssig afvexlende. Cirrusblæren er stærkt fremtrædende. I Midten af Leddet skinne Hunkjønnsredskaberne igjennem som et mindre rundagtigt Legeme, omgivet af et noget uregelmæssig forgrenet krandsformigt Organ (Fig. 95). De bageste Led indeholdt umodne Æg.

De Bændelorme af *Platalea leucero dia*, som Dujardin henførte til *T. capito*, høre til *T. urceus*.

36. *Taenia omalancristrota* WEDL.

Longit. 250^{mm}. *Latit.* 4^{mm}.

Uncinulorum 20 *corona duplex*, *quorum majores longit.* 0,17^{mm}, *minores* 0,060^{mm}.

Habitaculum. *Platalea leucero dia*, in Hungaria (Wedl).

Af denne Art fandt Wedl (Nr. 42. — S. 6 og Taf. I. Figg. 5—7) flere, 200—250^{mm} lange Bændelorme i den nedre Deel af Tyndtarmen hos *Platalea leucero dia*; de vare bagtil 4^{mm} brede. Snabelen var forsynet med 10 Par Kroge, de større 0,19^{mm} lange. Kjønnsaabningerne vare eensidige, Kjønnslemmet kolbeformet. Der var modne Æg tilstede.

Paa et af Wedls Præparater fandt jeg Længden af de større Kroge 0,17^{mm}, af de mindre 0,060^{mm}; de udmærke sig ved et meget stort og klodset Fodstykke (Fig. 96). Den korte, bagtil skarpt begrændsede Snabel havde et guulagtigt, stærkt lysbrydende Udseende. Leddelingen begynder temmelig nær ved Hovedet, men Kjønnsredskaber ere i en Strækning af flere Centimetre endnu ikke synlige.

37. *Taenia retirostris* (CREPLIN) n. sp.

Longit. 20^{mm}. *Latit.* 0,7^{mm}.

Uncinulorum 20—22 *corona duplex*, *quorum anteriores longit.* 0,070—0,075^{mm}, *posteriores* 0,073—0,079^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Hamuli embryonales longit. 0,012^{mm}.

Habitaculum. *Strepsilas interpres*, in Pomerania (Creplin), in Groenlandia (Pfaff). — *Tringa alpina*, in insulis Faeroeensibus (Berg).

I Universitetsmuseet findes Bændelorm af *Strepsilas interpres*, hidrørende fra Creplin, som havde samlet dem i Pommern og betegnet dem som *T. retrostris*, formodentlig af Hensyn til den i Snabelen tydelig fremtrædende Muskulatur. De vare henved 20^{mm} lange, bagtil 0,7^{mm} brede. Snabelens Kroge vare tabte. Kjønssaabningerne eensidige. Der var ingen Æg.

Hos den samme Fugl fandt Pfaff i Grønland (Juli 1867) Bændelorme i Tyndtarmens bageste Deel og i Begyndelsen af Tyktarmen, som navnlig ogsaa ved Hankjønnsredskabernes overensstemmende Udseende viste sig at høre til den samme Art. Nogle af Ormene vare ganske unge, knap 3^{mm} lange og henved 0,5^{mm} brede; hos disse vare Leddannelsen nylig begyndt, og der fandtes intet Spor til Kjønnsredskaber. De havde alle paa Snabelen 22 Kroge, tydelig ordnede i to Rækker, med ringe indbyrdes Forskjel (Fig. 97); de forreste (Fig. 98 a) maalte 0,072—0,075^{mm}, de bageste (Fig. 98 b) 0,077—0,079^{mm}.

Til samme Art troer jeg at maatte henføre Bændelorme, af hvilke Berg (December 1867) fandt henved 80 i en *Tringa alpina* paa Færøerne. De vare indtil 20^{mm} lange og 0,5^{mm} brede. Paa Snabelen var der 20 Kroge, tydelig ordnede i to Rækker, i den forreste 0,070—0,073^{mm}, i den bageste 0,073—0,076^{mm} lange. Kjønnsredskaberne vare utydelige. De bageste Led indeholdt runde modne Æg (Fig. 99) med Fosterkroge af 0,012^{mm} Længde.

38. *Taenia megaloccephala* n. sp.

Longit. 50^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum 20—21 *corona simplex* (?), *quorum longit.* 0,073—0,085^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Hamuli embryonales longit. 0,023—0,025^{mm}.

Habitaculum. *Tringa alpina* (Bremser), in Pomerania (Creplin), in Sjaellandia (Krabbe), in Slesvico (Friis).

Foruden de Bændelorme, der ligge til Grund for Rudolphis Beskrivelse af *T. amphitricha*, og som han havde faaet af Bremser (Nr. 20. — S. 501), fandtes i det samme Glas i Berliner Museet nogle smaa Orme af en anden Art, som er bleven forvexlet med den. Ganske overensstemmende med disse vare Bændelorme, der i Creplins Samling vare betegnede som *T. amphitricha* af *Tringa alpina* fra Greifswald (September), og hvoraf der ogsaa i vort Universitetsmuseum findes Exemplarer, hidrørende fra Creplin.

Ormene i Creplins Samling vare 40—50^{mm} lange, bagtil henved 1^{mm} brede. Hovedet er meget større end hos *T. amphitricha*. Snabelen bærer (hos flere undersøgte Exemplarer) 21 Kroge af 0,080—0,085^{mm} Længde (Fig. 101), der synes at danne en enkelt Række (Fig. 100). Kjønssaabningerne ere eensidige. Kjønslømmet, der, saa vidt jeg kunde

see, træder frem paa Fladen, tæt indenfor Randen af Leddene, men kun fandtes lidet frem-skudt, er indvendig (i den indkrængede Tilstand) beklædt med Børster. Kun i de aller-sidste Led fandtes runde modne Æg (Fig. 102) med en enkelt Hinde, og med Fosterkroge (Fig. 103) af 0,023—0,025^{mm} Længde.

Exemplarerne i Rudolphis Samling havde ligeledes 21 Kroge, ganske af samme Form, 0,073—0,074^{mm} lange.

Den samme Bændelorm fandt jeg (September 1868) hos en *Tringa alpina*, som var skudt i Nærheden af Kjøbenhavn. Der var lige hyppig 20 eller 21 Kroge, af 0,075—0,077^{mm} Længde.

Friis fandt den i Tønder (Mai 1869) hos den samme Fugl.

39. *Taenia megalorhyncha* n. sp.

Longit. 30^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum 12—17 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,070^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,14^{mm}, *latit.* 0,007^{mm}.

Habitaculum. *Tringa maritima*, in Groenlandia (Pfaff).

Hos en Strand-Ryle fandt Pfaff i Grønland (Mai 1861) i den midterste Deel af Tyndtarmen henved 30 Bændelorme af indtil 30^{mm} Længde og paa den bageste Strækning næsten 1^{mm} Brede. Den forholdsviis temmelig store Snabel bærer 12—17 Kroge (Fig. 104) af 0,070^{mm} Længde (Fig. 105). Kjønsaabningerne ere eensidige, Kjønslemmet cylindrisk, glat, 0,14^{mm} langt og 0,007^{mm} tykt. I den forreste Deel af Leddene saaes et tverliggende Nøgle af sammenslyngede Rør (Sædlederen?), omtrent som det er afbildet hos *T. micracantha* (Fig. 24), og bagved samme et tverovalt Organ, uden Tvivl hørende til Hunkjønsredskaberne. De bageste Led indeholdt talrige umodne Æg, hvis ydre teendannede Hinde havde en rør-formig Udløber ved hver Ende.

40. *Taenia teres* n. sp.

Longit. 420^{mm}. *Latit.* 3^{mm}.

Uncinulorum 12—16 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,15—0,17^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,29^{mm}, *latit.* 0,020^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,021—0,023^{mm}.

Habitaculum. *Anas mollissima*, in Groenlandia (Olrik, Pfaff), in insulis Faerocensibus (Berg). *Anas glacialis*, in Finmarkia (Nordvi).

Af denne Art fandt Kjøbmand Nordvi i Finmarken (December 1848) nogle faa Exemplarer hos en Havlit, Pfaff (September 1859 og Juni 1867) og Olrik (April og Mai 1860, Mai 1866) i Grønland adskillige hos Edderfuglen, hos hviiten den dog maaskee ikke er fuldt saa almindelig som *T. microsoma*. Olrik bemærker, at Ormene vel undertiden fandtes i Tyndtarmen, men oftere i Bughulen udenfor Tarmene; dog ere de sikkert kun tilfældig komne derhen efter Døden.

Bændelormenes Længde var indtil 420^{mm}, Bredden naaede 3^{mm}. Ofte vare de idetmindste paa en Strækning cylindriske, et Forhold, som Olrik ogsaa har bemærket i sin Dagbog. Det store Hoved bærer en forholdsvis temmelig lille kølledannet Snabel med 12—16 store Kroge (Fig. 106) af 0,15—0,17^{mm} Længde, som have Spidserne rettede bagtil (Fig. 107), naar Snabelen er trukken ind i Hovedet. Leddelingen begynder umiddelbart bagved Hovedet, hvor der findes et meer eller mindre tydeligt, ved gennemfaldende Lys mørkt Tverbælte, hvorfra henved en Snees smalle Striber under en ret Vinkel udgaae bagtil, idet de efterhaanden blive utydelige; disse Linier frembringes fornemmelig ved en rigeligere Mængde Kalklegemer, som overhovedet ere talrige hos denne Bændelorm og endog strække sig op gennem Midten af Snabelen. Leddene holde sig ogsaa i den bageste Strækning korte i Sammenligning med Bredden. De eensidig stillede Kjønsaabninger sees undertiden stærkt fremtrædende som et kort og vidt Rør, gennem hvilket det indtil 0,29^{mm} lange og 0,020^{mm} tykke, glatte og cylindriske Kjønslem træder frem. I de bageste Led fandtes hos nogle Exemplarer modne runde Æg (Fig. 108) med Fosterkroge af 0,021—0,023^{mm} Længde.

Berg fandt den paa Færøerne hos Edderfuglen, med 16 Kroge af 0,017^{mm} Længde.

Rudolphi (Nr. 20. — S. 699) omtaler under *T. sinuosa* Bændelorme, som Nat-terer havde fundet hos en Andeart i Brasilien. De ere imidlertid forskjellige fra *T. sinuosa*, hvorimod de have megen Lighed med *T. teres*. Skjøndt Krogene, ligesom Hovedet i det Hele taget, ere noget mindre end jeg har truffet dem hos denne, kunde de dog muligen høre til samme Art. Disse Orme, som findes i Berliner Museet, ere indtil 100^{mm} lange og 1,5^{mm} brede. Krogenes Antal er 16; de ere af lignende Form som hos *T. teres*, men kun 0,13^{mm} lange; deres ringere Længde hidrører især fra, at Skaftet er kortere end hos *T. teres*. Kjønsaabningerne ere eensidige. De bageste Led indeholdt umodne Æg.

41. *Taenia inflata* RUDOLPHI (non WEDL).

Longit. 80^{mm}. *Latit.* 2^{mm}.

Uncinulorum 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,073^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,55^{mm}, *latit.* 0,004^{mm}.

Habitaculum. *Fulica atra* (Bremser).

Rudolphi (Nr. 20. — S. 527) beskrev *T. inflata* efter Exemplarer, som han (1816) havde faaet af Bremser, der havde fundet dem i Tarmene hos *Fulica atra*. Han iagttog Krogene paa Snabelen, omtaler *Lemnisci* som eensidig stillede, særdeles lange og tynde, og han bemærker, at den ydre Æggehinde ved hver Ende løb ud i en lang og tynd Forlængelse.

Exemplarerne i den Rudolphiske Samling ere indtil 80^{mm} lange, bagtil 2^{mm} brede. Snabelen bærer 10 Kroge (Fig. 109) af 0,073^{mm} Længde (Fig. 110). Paa den forreste tynde Strækning af Ormene findes hist og her en Deel Led stærkt sammentrukne, saa at Bredden paa disse Steder bliver betydelig og Ormen ligesom opsvulmet, hvilket har givet Rudolphi Anledning til at kalde denne Art *T. inflata*. Kjønsaabningerne ere eensidige, Kjønslemmet (Fig. 111) glat, meget langt og tyndt, med en lille Opsvulmning ved Grunden; dets Længde er 0,55^{mm}, Tykkelsen 0,004^{mm}. Æggene ere, som Rudolphi og senere v. Siebold (Nr. 27. — S. 51) beskrev dem, langstrakte, med den ydre Hinde ved begge Ender løbende ud i en betydelig Forlængelse. De vare ikke fuldt modne, Fosterkrogene ikke udviklede.

Det er uden Tvivl den samme Bændelorm, som Molin (Nr. 55. — S. 70) fandt hos *Fulica atra*, og som er afbildet af Polonio (Nr. 53. — Tav. VII. Fig. 1.).

Wedl (Nr. 42. — S. 18 og Taf. III. Figg. 34—36) fandt ogsaa Bændelorme hos *Fulica atra* og henførte dem til *T. inflata*, men de høre aabenbart til en anden Art. Snabelens Kroge vare kun halv saa lange, nemlig 0,036^{mm}, og Kjønslemmet havde ikke den betydelige Længde. Det har snarere været den samme, som er funden af Nitzsch (Nr. 58. — S. 13) hos denne Fugl og af ham benævnt *T. spiculigera*.

T. inflata anføres i Wiener Kataloget som funden hos 35 af 157 Vandhøns.

42. *Taenia capitellata* RUDOLPHI.

Longit. 100^{mm}. *Latit.* 1,5^{mm}.

Uncinulorum 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,048—0,052^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,084^{mm}, *latit.* 0,044^{mm}.

Habitaculum. *Colymbus arcticus* (Bremser). *Colymbus glacialis* (Leuckart).

Saaledes benævnte Rudolphi (Nr. 19. — Vol. II. P. II. S. 139) den af Abildgaard (Nr. 10. — S. 59 og Tab. V. Fig. 3) beskrevne og afbildede *T. rostellata*, som denne havde fundet hos *Colymbus glacialis*. Senere (Nr. 20. — S. 511) henførte han til den samme Art nogle Bændelorme, som Bremser havde fundet hos *Colymbus arcticus* og (1816) tilsendt ham tilligemed en Deel andre Indvoldsorme. Han fandt ingen Kroge paa dens Snabel, men angiver, at *Lemnisci* vare eensidige.

Denne Bændelorm, som findes i Rudolphis Samling i Berliner Museet, har paa den kølledannede Snabel 10 eensdannede Kroge (Fig. 112) af 0,052^{mm} Længde (Fig. 113). Kjønssaabningerne ere eensidige; Kjønslømmet kolbeformet, hvilket ogsaa Rudolphi har bemærket, 0,084^{mm} langt og indtil 0,044^{mm} tykt, dets Overflade noget ujevn, men synes dog ikke at være behaaret. Ormenes Længde var indtil 100^{mm}, Bredden bagtil 1,5^{mm}.

I Leuckarts Samling fandtes Exemplarer af den samme Bændelorm, med Kroge af 0,048—0,052^{mm}. De vare betegnede som fundne hos *Colymbus glacialis*.

43. *Taenia anatina* n. sp.

Longit. 300^{mm}. *Latit.* 3^{mm}.

Uncinulorum 10 corona simplex, quorum *longit.* 0,065—0,072^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Hamuli embryonales longit. 0,010—0,011^{mm}.

Habitaculum. *Anas boschas dom.*, in Pomerania (Creplin), in Sjaellandia (Gad, Krabbe). *Anas boschas fera*, in Germania (Gurlt), in Slesvico (Friis).

De Bændelorme, jeg henregner til denne Art, fandtes i Creplins og Gurlts Samlinger under forskjellige Navne. Af Creplin var den dels betegnet som *T. laevis* Bloch, funden i Wolgast (August) hos *Anas boschas dom.*, dels som *T. sinuosa*, funden sammesteds (September), ligeledes hos Huusanden. I Gurlts Samling var den etiketteret: «*Taenia porosa? Anas boschas fera*», og i det samme Glas var der andre Bændelorme, der syntes at være den ligeledes hos Vildanden forekommende *T. rhomboidea*.

Længden af disse Orme var indtil 300^{mm}, Bredden naaede 3^{mm}. Paa Snabelen findes 10 Kroge af 0,070^{mm} Længde (Fig. 115); i tilbagetrukken Tilstand vende Spidserne bagtil. Bag Hovedet er der en temmelig lang Hals uden kjendelig Leddeling, og i denne Strækning ere de 4 Længdekanaler særdeles tydelige. Kjønssaabningerne ere eensidige. De bageste Led indeholdt modne Æg med Fosterkroge af 0,010—0,011^{mm} Længde; saavel Fosteret som de 3 Æggehinder ere langstrakte (Fig. 116).

Friis fandt den samme Bændelorm i Tønder (September 1867) hos *Anas boschas fera*. Der var 10 Kroge af 0,071^{mm} Længde. Kjønssaabningerne eensidige.

Hr. Reservelæge Gad fandt den paa Bidstrupgaard (Oktober 1867 og August 1869) hos Huusanden. Ormene vare indtil 200^{mm} lange. Gjennem Kjønssaabningerne fremtraadte hist og her nogle faa afstumpede Børster. Krogenes Antal var 10 (Fig. 114), deres Længde 0,070—0,072^{mm}.

Hos Huusanden fandt jeg et Par Gange (September 1868) nogle enkelte smaa Exemplarer af denne Art, med 10 Kroge af 0,065^{mm} Længde.

Hos 100 tamme Ænder, alle fra Sjælland, af hvilke nogle ere undersøgte af Hr. Gad, var der 21, som havde Bændelorme, idet *T. anatina* fandtes hos 3, *T. sinuosa* hos 2, *T. gracilis* hos 4 og *T. coronula* hos 3. 7 Gange forekom den mærkelige Form, man har kaldt *T. malleus*, og hos 5 af Ænderne lode Ormene sig ikke nøiagtig bestemme.

I Wiener Kataloget angives Bændelorme (*T. malleus* og *T. sinuosa*) at være fundne hos 33 af 111 Huusænder; hos *Anas boschas fera* fandtes Tænier af ubestemt Art i 31 af 97 Tilfælde.

Taenia malleus GOEZE.

Denne besynderlige Form blev først beskrevet og afbildet af Pallas (Nr. 3. — S. 85 og Tab. III. Fig. 28) under Navnet *T. fasciolaris*, efter et Exemplar, som Grev v. Bork havde fundet hos *Anas boschas dom.*

Goeze (Nr. 5. — S. 383 og Tab. XXX. Figg. 1—3) fandt den (1775) ligeledes hos Huusanden og erholdt den igjen 1781 fra samme Fugl. Han kaldte den *T. malleus*.

Zeder (Nr. 16. — S. 274) iagttog den hyppigst hos Huusanden, sjeldnere hos *Anas boschas fera*, *Anas querquedula*, *Anser cinereus dom.* og *Mergus merganser*. Paa Spidsen af Fligen, som danner den forreste Ende, fandt han et Hoved med 4 Sugeskaale og en lille Snabel.

Frølich (Nr. 17. — S. 13 og Tab. I. Figg. 4—6) adskilte *T. malleus* af *Anas boschas dom.* fra Slægten *Taenia* og kaldte den *Fimbriaria malleus*. En lignende Form, hvilken han fandt hos Vildanden, opstillede han under Navnet *Fimbriaria mitra* som en egen Art.

Rudolphi (Nr. 19. — Vol. II. P. II. S. 158) fandt den hos *Anas penelope*. Ogsaa hos *Picus medius* traf han i Greifswald en Bændelorm, hvis forreste Ende frembød en lignende Dannelse. Senere (Nr. 20. — S. 162 og 521) udtalte han sig for, at det rimeligviis var Misdannelser.

Bremser (Nr. 22. — Tab. XV. Figg. 17—19) gav Afbildninger af den (af *Anas boschas dom.*).

Creplin (Nr. 29. — S. 299) angiver, at han selv har iagttaget den, to Gange forsynet med Hoved, hos *Anas boschas dom.*, *marila* og *glacialis* samt hos *Gallus domesticus*; endvidere at Schilling havde fundet den hos *Mergus merganser* og *serrator*, og at Mehliis i sin Samling havde den fra *Anas fuligula* og *mollissima*. Creplin bemærker udtrykkelig, at han ikke kan ansee den for en Monstrositet.

Dujardin (Nr. 30. — S. 587) beskrev den som et normalt dannet Dyr, hvilket han opstillede som Repræsentant for en egen Gruppe af Tænier. Han traf den oftere i Rennes hos *Anas boschas dom.* og hos *Anas moschata*, dog kun eengang med modne Æg

og med et meget lille Hoved, paa hvilket der var Sugerskaale og en Snabel med 12 Kroge af 0,017^{mm} Længde.

Schlotthauber (Nr. 54. — S. 132) sluttede sig til Rudolphis Mening, at det var Misdannelse af forskellige Bændelorme (*T. trilineata, undulata, sphenoccephala*).

Jeg har gjentagne Gange truffet paa Bændelorme, altid uden Hoved, som ganske svarede til de Afbildninger, man har af *T. malleus*. Saaledes iagttog jeg den 6 Gange hos *Anas boschas dom.* Undertiden var der ingen andre Bændelorme i Tarmkanalen, og af *T. malleus* kun eet Exemplar, af indtil 130^{mm} Længde og bagtil 4^{mm} Brede, med meget korte Led, som ikke viste Spor til Kjønnsredskaber eller Æg; dette var saaledes Tilfældet hos et Par Ænder fra en Gaard, hvorfra jeg efterhaanden har undersøgt 19, og hos hvilke der ellers kun 2 Gange fandtes Bændelorme, rimeligviis *T. gracilis*. Et Par Gange traf jeg i Tarmkanalen af Ænder, hos hvilke der forekom talrige ganske unge Exemplarer af *T. gracilis* (alle med afrevet Hoved), adskillige, kun af nogle faa Millimetres Længde, som frembøde den samme Vinkelbøining i nogen Afstand fra Hovedet, men uden den stærke Rynkning, som ellers iagttages paa dette Sted hos *T. malleus*. Den forekom eengang hos de Ænder, Hr. Gad undersøgte paa Bidstrupgaard, og hos hvilke han ellers kun fandt *T. anatina*; Ormen var 50^{mm} lang og indtil 3,5^{mm} bred. Ligeledes fandt jeg den hos *Anas crecca* paa Føhr, og der var endvidere blandt de Bændelorme, Pfaff havde samlet i Grønland, et Exemplar af den, fundet hos *Mergus serrator*. Heller ikke hos disse fandtes der Hoved eller Kjønnsredskaber.

Rudolphi har vistnok Ret i, at det er en Misdannelse, men der er dog al Sandsynlighed for, at dens Udvikling stedse fremgaaer af et Bændelormhoved, der maaskee, som hos flere af Ændernes Bændelorme, let skilles fra Leddene og derved undgaaer Iagttagelsen.

44. *Taenia setigera* FRÖLICH.

Longit. 200^{mm}. *Latit.* 2^{mm}.

Uncinulorum 10 *corona simplex, quorum longit.* 0,035—0,040^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,13^{mm}, *latit.* 0,036^{mm}.

Habitaculum. *Anser cinereus dom.*, in Sjaellandia (Krabbe), in Saxonia (Brosche).

Frølich (Nr. 9. — S. 106 og Tab. IV. Figg. 1—4) afbildede og beskrev under Navnet *T. setigera* Bændelorme, som han havde fundet hos Gjæs. De vare 3 Fod lange og indtil 3 Linier brede. Navnet havde Hensyn til, at der langs den ene Rand var stillet Børster (uden Tvivl Kjønnslemmet), som ved første Øiekast gave den nogen Lighed med *T. villosa*.

Zeder (Nr. 16. — S. 260) fandt ligeledes Bændelorme hos Gjæs, som han henførte til *T. setigera*. De havde en Længde af indtil 8 Tommer og en Brede af $1\frac{1}{2}$ Linie.

v. Siebold (Nr. 32. — S. 121) angiver at have fundet en Krands af 10 Kroge hos *T. setigera*.

I Løbet af Aarene 1865—68 har jeg om Efteraaret undersøgt Tarmene af 400 Gjæs, som jeg erholdt fra en Høsekræmmer i Valby. De vare næsten alle unge, fra samme Aar som de slagtedes, og for det meste komne fra Eggen ved Nestved, Vordingborg o. a. St. i Sjælland. Foruden den let kjendelige *T. lanceolata*, der forekom 77 Gange, fandtes 32 Gange mindre Bændelorme, som hørte til 2, maaskee 3 forskjellige Arter. Jeg havde imidlertid Vanskelighed ved at udrede dem, da Hovederne sædvanlig vare løsnede fra Leddene, som Følge af at jeg aldrig fik Tarmene ganske friske, men altid først Dagen efter at Gjæssene vare slagtede. Af disse mindre Bændelorme har jeg med Sikkerhed 9 Gange fundet den, som jeg antager svarer til *T. setigera* Frølich, eengang en anden Art, som jeg har henført til *T. fasciata*.

T. setigera havde undertiden en Længde af 200^{mm}, en Brede af godt 2^{mm}; men som oftest vare Exemplarerne langt mindre. Snabelen var forsynet med 10 eensdannede Kroge (Fig. 117) af 0,035—0,040^{mm} Længde (Fig. 118). Bag Hovedet var der ofte ligesom et sort Halsbaand. Leddelingen begynder først i nogen Afstand fra Hovedet. Kjønsaabningerne eensidige. Kjønslemmet (Fig. 119) stort, 0,13^{mm} langt og 0,036^{mm} tykt, beklædt med Torne, som især ud imod Enden af Organet ere ret anseelige. Kjønsredskaberne komme kun langsomt til Udvikling. I de bageste Led fandtes hos de største Exemplarer ingen Æg.

Rudolphi (Nr. 20. — S. 700) omtaler under *T. sinuosa* Bændelorme, som han havde faaet af Dylrage Brosche i Dresden, der havde fundet dem i en fedet Gaas. Han var i Tvivl om, hvor han skulde føre dem hen. Af de herhen hørende Bændelorme i Berliner Museet fandt jeg den indtrukne Snabel hos en forsynet med 10 Kroge af 0,035^{mm} Længde (Fig. 120). Kjønsaabningerne vare eensidige. Den hører upaatvivlelig til den ovenfor beskrevne Art.

Engang traf jeg i Tarmen af en Gaas et Bændelormhoved med 10 Kroge af en lignende Form (Fig. 121 a), men ikke saa lidt mindre, nemlig kun 0,024^{mm} lange. Maaskee henhører det til en anden Art; saavel hele Hovedet som Krogene have en Deel Lighed med *T. tenuirostris*. Et Par Hoveder med 10 meget lignende Kroge fandt jeg ogsaa engang hos *Anas boschas dom.*; de vare 0,028^{mm} lange (Fig. 121 b).

45. *Taenia liophallos* n. sp.

Longit. 12^{mm}. *Latit.* 0,8^{mm}.

Uncinulorum 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,035—0,038^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,050^{mm}, *latit.* 0,013^{mm}.

Habitaculum. *Cygnus atratus* (Leuckart).

Af denne Bændelorm fandtes i Leuckarts Samling et Exemplar af 12^{mm} Længde og 0,8^{mm} Brede. Snabelen bærer 10 Kroge af 0,035—0,038^{mm} Længde (Fig. 122). Kjønsaabningerne ere eensidige, Kjønslemmet cylindrisk, 0,050^{mm} langt og 0,013^{mm} tykt, uden Børster, hvortil Artsnavnet skulde hentyde, og hvorved den adskiller sig fra *T. setigera*, som den ligner meget i Henseende til Krogene. Der fandtes ingen Æg.

46. *Taenia tenuirostris* RUDOLPHI.

Longit. 250^{mm}. *Latit.* 1,5^{mm}.

Uncinulorum 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,020—0,023^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,019^{mm}, *latit.* 0,008^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,007^{mm}.

Habitaculum. *Mergus merganser* (Bremser), in Bavaria (v. Siebold). — *Anas marila*, in Julia (Krabbe).

Rudolphi (Nr. 20. — S. 510) omhandler under *T. tenuirostris* Bændelorme af *Mergus serrator*, *merganser* og *albellus*, hos hvilke han ikke fandt Kroge.

Mehlis (Nr. 24. — S. 194) ansaae den for identisk med *T. microsoma*.

I Berliner Museet findes en Bændelorm af *Mergus merganser*, som Rudolphi havde faaet af Bremser. Den har en Længde af 100^{mm}, eensidige Kjønsaabninger og i de bageste Led umodne Æg. Den indtrukne Snabel fandt jeg forsynet med 10 Kroge af omtrent 0,020^{mm} Længde, hvis Form ikke tydelig kunde iagttages.

I v. Siebolds Samling opbevares Exemplarer af denne Bændelorm, som han (December 1863) havde fundet hos *Mergus merganser*. De vare indtil 120^{mm} lange, 1,5^{mm} brede. Snabelen var forsynet med 10 Kroge (Fig. 123) af 0,020^{mm} Længde (Fig. 124). Kjønsaabningerne vare ikke synlige. Der fandtes ingen Æg.

Da *T. tenuirostris* ogsaa angives at være funden hos *Anas marila* (Nr. 35. — Vol. I. S. 528), troer jeg dertil ligeledes at maatte henføre nogle Bændelorme, som jeg (December 1864) fandt hos to Bjergænder, der vare skudte ved Jyllands Østkyst, og hos hvilke Hovedet .

og Krogene stemmede temmelig nøie overeens med Ormene i v. Siebolds Samling. Der var 2 i den ene, 7 i den anden. Deres Længde var indtil 250^{mm} , Bredden bagtil $1,3^{\text{mm}}$. Paa den lille, tynde, kølledannede Snabel findes 10 Kroge af $0,021-0,023^{\text{mm}}$ Længde (Fig. 125). Bændelormens Brede tiltager kun langsomt, og Leddenes bageste Hjørner ere især paa de noget ældre Led kun svagt fremtrædende. Ved Kjønssaabningerne, som ere eensidige, findes en Krands af meget fine Torne. Kjønsllemmet, der var fremtraadt paa mange af de midterste Led, er temmelig lille, $0,019^{\text{mm}}$ langt og $0,008^{\text{mm}}$ tykt, med glat Overflade og af Form som en afstumpet Kegle. I den bageste Strækning vare Leddene opfyldte med talrige modne Æg med Fosterkroge af $0,007^{\text{mm}}$ Længde. Saavel Fosteret som Hinderne have en langstrakt Form (Fig. 126), hvilken de dog først efterhaanden antage; thi paa de umodne Æg ere saavel Hinderne som Æggets Indhold kuglerunde. Æggene ligne meget dem hos *T. anatina*, og Æg af samme Form fandt Dujardin (Nr. 30. — S. 608 og Pl. 9. Fig. C 1 og 2) ogsaa hos en Bændelorm af *Anas moschata*.

47. *Taenia minuta* n. sp.

Longit. 25^{mm} . *Latit.* 1^{mm} .

Uncinulorum 14 *corona simplex*, *quorum longit.* $0,011-0,012^{\text{mm}}$.

Aperturæ genitalium secundæ (?).

Hamuli embryonales longit. $0,011^{\text{mm}}$.

Habitaculum. *Phalaropus fulicarius*, in Groenlandia (Pfaff). *Phalaropus cinereus*, in Groenlandia (Pfaff).

Hos *Phalaropus fulicarius* fandt Pfaff i Grønland (Mai 1861) hele Tyndtarmen, navnlig dennes øverste Deel, rigelig besat med Tænier. Af disse ere nogle opbevarede i Universitetsmuseet. De have en Længde af 25^{mm} og ere indtil 1^{mm} brede. Den lille Snabel bærer 14 smaa Kroge (Fig. 127) af $0,012^{\text{mm}}$ Længde (Fig. 128 a). Kjønssaabningerne vare ikke tydelige; de syntes at være eensidige. De bageste Led indeholdt kun umodne Æg.

Den samme Bændelorm fandt Pfaff (Juli 1867) i den øverste Deel af Tyndtarmen hos *Phalaropus cinereus*. Ormene vare indtil 20^{mm} lange og 1^{mm} brede. Krogkrandsen var ufuldstændig, 9—10 Kroge af $0,011^{\text{mm}}$ Længde (Fig. 128 b). Kjønssaabninger vare ikke at see. I de bageste Led fandtes modne runde Æg (Fig. 129) med Fosterkroge af $0,011^{\text{mm}}$ Længde.

48. **Taenia longirostris** RUDOLPHI.

Longit. 60^{mm}. *Latit.* 0,3^{mm}.

Uncinulorum 10 corona simplex, quorum *longit.* 0,033^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Habitaculum. *Glareola pratincola*, in Italia (Rudolphi).

Hos *Glareola pratincola* fandt Rudolphi (Nr. 20. — S. 532) i Rimini (April 1819) en Deel smaa Bændelorme i den øverste Deel af Tarmene. Han iagttog Kroge paa Snabelen.

Disse Orme, som opbevares i den Rudolphiske Samling, ere 40—60^{mm} lange, bagtil 0,3^{mm} brede. Der findes 10 Snabelkroge (Fig. 130) af 0,033^{mm} Længde (Fig. 131). Kjøn-
aabningerne ere eensidige. Æg vare ikke tilstede.

De Brudstykker af en større Bændelorm uden Hoved, som Rudolphi omtaler, synes at høre til en anden Art, maaskee til den samme, hvoraf han havde faaet Exemplarer af Bremser.

I Wiener Kataloget angives Tænier, henførte til *T. longirostris*, at være fundne hos 17 af 48 Exemplarer af *Glareola pratincola*.

49. **Taenia cryptacantha** n. sp.

(*T. longirostris* Rud. ex parte.)

Longit. 15^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum circiter 20 corona simplex, quorum *longit.* 0,060^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Habitaculum. *Glareola pratincola* (Bremser).

Foruden de Bændelorme af *Glareola pratincola*, Rudolphi selv havde fundet, omtaler han under *T. longirostris* (Nr. 20. — S. 532) andre, som Bremser havde sendt ham, men hos hvilke Krogene ikke vare fremtraadte. Dette har jeg villet antyde ved Artsnavnet.

Disse Bændelorme, som ligeledes findes i Berliner Museet, ere 10—15^{mm} lange og indtil 1^{mm} brede. Hos et Exemplar, paa hvilket Hovedet var bevaret, fandtes omtrent 20, noget bløde og bøielige Kroge, 0,060^{mm} lange. Om den Krumning af Krogen, jeg har fremstillet (Fig. 132), er naturlig eller frembragt ved Dækglassets Tryk, er jeg ikke vis paa. Kjøn-
aabningerne ere eensidige. Æg fandtes ikke.

50. **Taenia nitida** n. sp.

Longit. 35^{mm}. *Latit.* 0,3^{mm}.

Uncinulorum 10 corona simplex, quorum longit. 0,11^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Hamuli embryonales longit. 0,013^{mm}.

Habitaculum. *Tringa maritima*, in insulis Faeroeensibus (Berg).

Af denne lille Bændelorm fandt Berg paa Færøerne (December 1867) nogle faa Exemplarer hos *Tringa maritima*. De vare indtil 35^{mm} lange, efter hele deres Længde omtrent af samme Brede, nemlig indtil 0,3^{mm}. Snabelen bærer 10 eensdannede Kroge (Fig. 133), af 0,11^{mm} Længde (Fig. 134); ligesom hos adskillige af de med den beslægtede Arter er Tappen meget lidt udviklet. Den ovale Cirrusblære er stærkt lysbrydende og derved meget iøjnefaldende. I de bageste Led fandtes runde modne Æg (Fig. 135) med en enkelt Hinde og med Fosterkroge af 0,013^{mm} Længde.

51. **Taenia brachycephala** CREPLIN.

Longit. 70^{mm}. *Latit.* 1,5^{mm}.

Uncinulorum 10 corona simplex, quorum longit. 0,054—0,057^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,054^{mm}, *latit.* 0,005^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,005—0,006^{mm}.

Habitaculum. *Machetes pugnax*, in Slesvico (Friis), in Pomercania (Creplin), in Aegypto (Bilharz).

Denne Bændelorm blev beskrevet af Creplin (Nr. 23. — S. 98) efter Exemplarer, som dels han selv (1825 og 1827), dels Schilling (1824) havde fundet hos *Machetes pugnax*. Han omtaler ingen Kroge paa Snabelen og kunde ingen Kjønsaabninger see.

Af de Orme, Creplin selv havde samlet, opbevares i Museet i Greifswald nogle, som han havde fundet i Wolgast (Juni). De ere 60—70^{mm} lange, bagtil 1,5^{mm} brede. Snabelen bærer 10 Kroge (Fig. 136) af 0,056—0,057^{mm} Længde (Fig. 138 a). Kjønsaabningerne ere eensidige, og ved dem findes en lignende Krands af Børster som hos flere af Ændernes Bændelorme. Kjønslømmet er glat, cylindrisk, lidt tyndere ud imod Spidsen (Fig. 139); det er 0,054^{mm} langt, 0,005^{mm} tykt. Æggene (Fig. 140) ere rundagtige, med Fosterkroge af 0,006^{mm} Længde.

Friis fandt i Tønder (Mai 1869) hos en Bruushane et Exemplar af denne Art, med

Kroge af 0,057^{mm} Længde. Efter hans iagttagelse vare Sugemaalene paa hele deres Overflade beklædte med let affaldende smaa Torne eller Trevler.

I v. Siebolds Samling var den samme Bændelorm, funden af Bilharz i Ægypten hos *Machetes pugnax*, henført til *T. brachycephala*. Længden var indtil 30^{mm}, Bredden 1^{mm}. Snabelen var ligeledes forsynet med 10 Kroge (Fig. 137) af 0,054—0,056^{mm} Længde (Fig. 138 b). Kjønsaabningerne vare utydelige. Æg fandtes ikke.

I Wiener Kataloget angives Bændelorme (betegnede som *T. flum*) at være fundne hos 6 af 52 Bruushøns.

52. *Taenia lanceolata* BLOCH.

Longit. 130^{mm}. *Latit.* 12^{mm}.

Uncinulorum 8 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,031—0,035^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,23^{mm}, *latit.* 0,038^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,008^{mm}.

Habitaculum. *Anser cinereus dom.*, in Sjaellandia (Krabbe).

Pallas (Nr. 3. — 1stes St. S. 75 og Taf. III. Fig. 26) kaldte denne ved sin Lancetform og betydelige Brede let kjendelige Bændelorm *T. acutissima*, men indbefattede derunder ogsaa Bændelorme hos Haren og Hundesteilen.

Bloch (Nr. 4. — S. 9 og Tab. I. Figg. 5—6), som kaldte den *T. lanceolata*, fandt den hyppig, især hos magre Gjæs, ikke sjelden i et Antal af 30—50.

Goeze (Nr. 5. — S. 377 og Tab. XXIX. Figg. 3—12) angiver ligeledes, at den er hyppigst hos magre Gjæs, som gaae paa Græs. Han gjør opmærksom paa, at Hovedet, paa hvilke han ingen Kroge fandt, ofte trækkes tilbage paa en eiendommelig Maade. Kjønsaabningerne angiver han at være eensidige.

Rudolphi (Nr. 20. — S. 145) opfører den blandt de krogløse Tænier uden Snabel.

Dujardin (Nr. 30. — S. 562 og Pl. 9. Fig. F) fandt paa det lille Hoved en tynd, kølledannet Snabel med 10 Kroge af 0,038^{mm} Længde. Kjønsaabningerne skulde efter ham være uregelmæssig afvexlende. Kjønslemmet var besat med smaa Torne. Fosterkrogenes Længde angives til 0,087^{mm}, uden Tvivl en Trykfeil for 0,0087^{mm}.

Efter v. Siebold (Nr. 32. — S. 121) har Snabelen 8 Kroge.

Hos de 400 Gjæs, jeg har undersøgt (see under *T. setigera*), forekom den 77 Gange eller hos 20 %; men de vare meget ulige fordeelte, saaledes at den f. Ex. hos 90 Gjæs, som undersøgte efter hverandre, fandtes 21 Gange, derimod ikke hos en eneste af de

paafølgende 90, vistnok en Følge af, at de ere komne fra forskjellige Steder, hvor Leiligheden til at paadrage sig denne Bændelorm har været ulige. Opholdsstedets Indflydelse i denne Henseende var ogsaa kjendelig hos de tamme Ænder, jeg har undersøgt. *T. lanceolata* forekom i et Antal af indtil 12 i een Tarmkanal; den naaede en Længde af 130^{mm}, bagtil en Brede af 12^{mm}. Den forreste Ende viste sjelden Bændelormenes sædvanlige Udseende (Fig. 141); som oftest vare de forreste Led stærkt forkortede, saaledes at deres midterste Deel var trukken meest tilbage, hvorved Hovedet kom til at sidde i en Indkarvning (Fig. 142), og ikke sjelden var det ligesom afknebet og manglede. Paa den lille kølledannede Snabel, der sædvanlig var indtrukken, fandt jeg hos 16 nærmere undersøgte Orme bestandig 8 Kroge (Fig. 143); de vare 0,031—0,035^{mm} lange (Fig. 144) hyppigst 0,032—0,033^{mm}. Leddene ere meget korte i Forhold til Bredden og naae neppe 1^{mm} i Længde. Kjønnsaabningerne ere eensidige, Kjønsløbet cylindrisk, besat med Børster; det er indtil 0,23^{mm} langt, 0,038^{mm} tykt. De bageste Led indeholdt ofte rundagtige modne Æg (Fig. 145), med et tverovalt Foster, hvis Kroge vare 0,008^{mm} lange.

I Wiener Kataloget angives Tænier (*T. lanceolata* og *sinuosa* tilsammen) at være fundne hos 19 af 139 tamme Gjæs.

53. *Taenia microsoma* CREPLIN.

Longit. 40^{mm}. *Latit.* 0,5^{mm}.

Uncinulorum 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,035—0,061^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,084^{mm}, *latit.* 0,021^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,014^{mm}.

Habitaculum. *Anas mollissima* (Schilling), in Groenlandia (Olrik, Pfaff). *Anas spectabilis*, in Groenlandia (Pfaff). *Anas fusca*, in Sjaellandia (Krabbe). *Anas marila*, in Julia (Krabbe). — *Larus glaucus*, in Groenlandia (Olrik, Pfaff).

Denne Art blev først beskrevet af Creplin (Nr. 23. — S. 99) efter Exemplarer, som Schilling (1823) havde fundet i stort Antal hos *Anas mollissima*. Han fremhæver dens ringe Størrelse, Kjønnsaabningernes eensidige Stilling, og angiver, at den lange og tynde Snabel er krogløs.

Pagenstecher (Nr. 49. — S. 523 og Taf. XXI) gav en anatomisk Beskrivelse af en lille Bændelorm, som han fandt hos *Anas boschas fera* og troede nærmest at maatte henføre til *T. microsoma*. Den havde 10 smaa Kroge paa Snabelen. Kjønnsredskaberne, som han beskriver nærmere, komme hurtig til Udvikling, og der fandt det mærkelige Forhold Sted, at Æggene ikke naaede Modenhed i Leddene, hvis Antal ikke var større end

omtrent 21, men udtømtes ved Bristning og fandtes i Fuglens Tarmkanal samlede til Snore, hvilke han sammenligner med Sneglenes Æggemasser. I disse Æggesnore vare da Æggene meer eller mindre udviklede, tildeels forsynede med Fosterkroge. Kjønssaabningerne vare eensidige, Kjønsllemmet beklædt med Børster.

I Universitetsmuseet findes, foruden Exemplarer, hidrørende fra Creplin, andre, som ganske stemme overeens med disse og ere samlede i Grønland af Pfaff og Olrik. De fandt dem begge hyppig i meget stort Antal i Tyndtarmen hos *Anas mollissima*, Pfaff desuden engang hos *Anas spectabilis*. Ormene havde sædvanlig kun en Længde af indtil 12^{mm}, med en Brede af indtil 0,5^{mm}; dog fandtes der ogsaa Exemplarer paa 40^{mm}, maaskee i mere slappet Tilstand. Den lange og tynde, i Spidsen knopformig fortykkede Snabel bærer 10 Kroge (Fig. 146); ofte vare de trukne ind i Hovedet; undertiden viste de sig, med bagtil rettede Spidsen, midt i den meer eller mindre tilbagekrængede Snabel (Fig. 147). Deres Længde vexler hos begge Arter af Edderfugle indenfor temmelig vide Grændser, nemlig fra 0,037^{mm} til 0,061^{mm} (Fig. 148 a—c), dog saaledes, at Krogene hos samme Bændelorm ere omtrent lige store. Leddelingen begynder tæt bagved Hovedet. Hyppig træffer man den forreste Strækning af Ormen meget stærkere sammentrukken end den bageste, hvorved dens forreste Deel bliver bredere, ligesom tungedannet. Leddenes Antal var ikke sjelden 150—180, undertiden endog indtil 500. Jeg iagttog aldrig Exemplarer med et saa ringe Antal Led som Pagenstecher angiver, skjøndt de forøvrigt i det Væsentlige stemmede med hans Beskrivelse. Kjønssaabningerne ere eensidige. Kjønsllemmet, der ganske almindelig findes fremtraadt, er 0,084^{mm} langt, lidt fortykket mod Spidsen, indtil 0,021^{mm} i Gjennemsnit (Fig. 149). Undertiden iagttoges tydelig en Beklædning af Børster eller fine Torne, men ofte var Kjønsllemmet af et slapt og rynket Udseende, uden Torne, som rimeligviis let gaae tabte ved Maceration efter Døden. De bageste Led indeholdt i Reglen kun umodne Æg; hos enkelte Exemplarer vare de dog fuldt udviklede, og efterat Leddene vare knuste ved Tryk, traadte de frem i Snore (Fig. 150 fremstiller en lille Deel af en saadan), saaledes som Pagenstecher har beskrevet det. Fosterkrogenes Længde var indtil 0,014^{mm}.

Af *Anas fusca*, *Anas marila* og *Larus glaucus* har jeg erholdt Bændelorme, som jeg ikke har kunnet skjelne fra de ovenfor beskrevne.

Hos *Anas fusca* fandt jeg dem (November 1867) i stort Antal. De vare kun 2^{mm} lange, bagtil 0,3^{mm} brede. Paa Snabelen fandtes 10 Kroge af 0,043^{mm} Længde (Fig. 148 d). Der var indtil 60 Led, med eensidige Kjønssaabninger. Kjønsllemmet saaes ofte fremtraadt, uden Børstebeklædning; forøvrigt vare Kjønssredskaberne endnu kun lidet udviklede.

Hos en *Anas marila*, der var skudt ved Jyllands Østkyst og tillige indeholdt *T. tenuirostris*, var der ligeledes talrige Bændelorme, som jeg maa henføre til *T. microsoma*. De vare i slappet Tilstand indtil 30^{mm} lange, og flere Gange fandtes over 500 Led, uden at de bageste dog indeholdt modne Æg. Snabelkrogenes Længde var 0,036^{mm}.

Ligeledes fandtes denne Bændelorm blandt Indsamlinger af Olrik (December 1859) og Pfaff (Mai 1860 og Juli 1867) hos *Larus glaucus*. Krogenes Længde var 0,035—0,038^{mm}.

54. *Taenia sinuosa* ZEDER (DUJARDIN).

Longit. 50^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,051—0,061^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,25^{mm}, *latit.* 0,004^{mm}.

Habitaculum. *Anas boschas dom*, in Sjaellandia (Krabbe). *Anas boschas fera*, in Slesvico (Friis).

Zeder (Nr. 16. — S. 295 og Tab. III. Figg. 5—11) brugte først Benævnelser *Alyselminthus sinuosus* om en Bændelorm, som Goeze havde fundet hos *Anas fusca*, og hvoraf denne havde efterladt en Beskrivelse med Afbildninger.

Rudolphi har til *T. sinuosa* henført Former, som ere indbyrdes bestemt forskellige.

Dujardin (Nr. 30. — S. 573 og Pl. 9. Fig. B) gav under *T. sinuosa* en nøiagtig Beskrivelse af Bændelorme, som han i Rennes fandt hyppig hos Ænder og Gjæs. De havde paa Snabelen 10 næsten lige Kroge af 0,040—0,042^{mm} Længde. Kjønnsaabningerne vare eensidige. Til Hankjønnsredskaberne hørte en tynd, sort, hornagtig Stilk, indesluttet i et behaaret Rør og strækkende sig paatvers hen imod Kjønnsaabningen, ved Siden af hvilken der fandtes en rundagtig Sæk, besat med Børster eller smaa Torne. Det tog sig ud som en Række sorte Punkter langs Bændelormens ene Rand. Fosterkrogenes Længde var 0,0074—0,008^{mm}.

En Bændelorm, som jeg troer maa henføres til den af Dujardin som *T. sinuosa* beskrevne Art, fandt jeg (Juni 1866) i stort Antal, nemlig over 100, i den øverste og midterste Deel af Tyndtarmen hos en 2 Maaneder gammel Ælling fra et Sted paa Frederiksberg, hvor Ænderne gik frit ude. De vare indtil 50^{mm} lange og bagtil 1^{mm} brede. Den samme fandt jeg igjen (Juli 1866) i Tusindviis hos en een Maaned gammel Ælling fra det samme Sted; disse Orme vare i det høieste 10^{mm} lange. Snabelen var forsynet med 10 Kroge (Fig. 151), hvis Længde i 16 forskellige Krogkrandse fandtes vekslede mellem 0,051^{mm} og 0,061^{mm}; hyppigst vare de 0,054—0,060^{mm} lange (Fig. 152 a). Kjønnsredskaberne (Fig. 153) svarede til hvad Dujardin har angivet om dem, og de have en aldeles lignende Bygning hos de 4 følgende Arter. Kjønnsaabningerne ere eensidige. I den forreste Deel af Leddet sees den store, langagtige, tverliggende Cirrusblære, i hvis Bund man iagttager Sædlederen;

denne danner en enkelt Bugt, hvorfra den i en svag Bue strækker sig hen til Kjønsaabningen, forbi et rundagtigt, mørkt Legeme, sammensat af Børster. Dette Legeme, der af Dujardin betegnes som en Sæk, havde undertiden Udseende af en Ring; dog troer jeg ikke, at Sædlederen gaaer derigjennem, skjøndt dette hos nogle af de følgende Arter syntes at være Tilfældet. Naar Sædlederen træder frem som Kjønslem, viser dette sig som en tynd, glat Stilk af 0,004^{mm} Tykkelse, hvis indre Deel (omtrent Halvdelen) omgives af en fint behaaret Skede, der er 0,021^{mm} tyk. Hvor Kjønslemmet var skudt stærkest frem, havde det en Længde af 0,25^{mm}. Af Redskaber, som uden Tvivl ere Sædet for Æggenes Dannelse, viste Anlægget sig paa Præparater, der vare farvede med Karmin, i de yngre Led tydelig som 5 adskilte Pletter. Paa noget ældre Led gaae de to forreste, som et Par Vinger, skraat udad fra den mindste, der ligger midt i Leddet; de to bageste danne et Par store rundagtige, ikke skarpt begrænsede Organer i Leddets bagre Halvdeel. Endnu maa det bemærkes, at der hos denne som hos de beslægtede Arter gaaer en fin Kanal med et Par Bugtninger skraat udad og bagtil hen over den ydre Deel af Cirrusblæren; det synes at være Udføringsgangen for et kjertelagtigt Organ ved Leddets forreste Rand.

Friis fandt den samme Bændelorm i Tønder (Marts 1867) hos *Anas boschas fera*, med 10 Kroge af 0,056^{mm} Længde (Fig. 152 b); den havde eensidige Kjønsaabninger.

55. *Taenia gracilis* (ZEDER) n. sp.

Uncinulorum 8 corona simplex, quorum longit. 0,077—0,080^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Habitaculum. *Anas boschas dom*, in Sjaellandia (Krabbe).

Bloch (Nr. 4. — S. 14 og Tab. III. Figg. 3—4) beskrev under Navnet *T. collo longissimo* Bændelorme hos *Anas boschas* og *penelope*, om hvilke han bemærker, at Hovedet meget let gaaer af og derfor er vanskeligt at erholde. Kjendetegnene ere forøvrigt kun mangelfuldt angivne.

Zeder (Nr. 16. — S. 347) kaldte denne Orm *T. gracilis*.

Da det neppe vil kunne oplyses, hvilken Art Bloch har havt for sig, være det mig tilladt at optage Zeders Benævnelse for en Bændelorm, hvoraf jeg gjentagne Gange fandt en Deel Exemplarer hos Ænder (August 1865, Oktober og November 1868), og af hvilke Hovederne altid fandtes i Tarmslimen, skilte fra Leddene. Snabelen var forsynet med 8 Kroge (Fig. 154) af 0,077—0,080^{mm} Længde (Fig. 155). Kjønsaabningerne ere eensidige, og Kjønsredskaberne ligne dem hos *T. sinuosa*. Æg fandtes ikke.

56. **Taenia fasciata** (RUDOLPHI) n. sp.

Longit. 60^{mm}. *Latit.* 2^{mm}.

Uncinulorum 8 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,057^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Habitaculum. *Anser cinereus dom.*, in Sjaellandia (Krabbe).

Zeder (Nr. 16. — S. 264) henførte en Bændelorm, som han havde fundet hos en Gaas, til *T. crenata* Goeze, der skulde forekomme hos *Picus major*.

Rudolphi (Nr. 19. — Vol. II. P. II. S. 139) kaldte denne Bændelorm *T. fasciata*, men formodede senere (Nr. 20. — S. 157), at den maaskee kunde henhøre til *T. sinuosa*.

Dujardin (Nr. 30. — S. 609) vilde snarere forene den med *T. setigera*.

Diesing (Nr. 35. — Vol. I. S. 542) troer, at det maaskee har været en Varietet af *T. sinuosa*.

Da Navnet *T. fasciata* saaledes er indført, uden at man ret veed, hvad der skal forstaaes derved, vilde jeg foreslaae at benytte det om en Bændelorm, af hvilken jeg (Oktober 1866) fandt flere unge Exemplarer hos en Gaas. De vare 10^{mm} lange og indtil 0,7^{mm} brede. Hovederne vare hos dem alle løsrevne og fandtes mellem Tarmtrevlerne. Snabelen var forsynet med 8 Kroge (Fig. 156) af 0,057^{mm} Længde (Fig. 157). I de bageste Led viste der sig Spor til Kjønnsredskaber; Kjønnsaabningerne vare uden Tvivl eensidige. Senere (November 1867) fandt jeg engang hos en Gaas et Stykke af en Bændelorm uden Hoved, som vistnok hører til samme Art. Det var 60^{mm} langt og 2^{mm} bredt. Kjønnsaabningerne vare eensidige; Kjønnsredskaberne lignede dem hos *T. sinuosa*. Der fandtes kun umodne Æg.

57. **Taenia fragilis** n. sp.

Longit. 40^{mm}. *Latit.* 1,3^{mm}.

Uncinulorum 8 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,056—0,059^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,13^{mm}, *latit.* 0,004^{mm}.

Habitaculum. *Anas crecca*, in insula Foehr (Krabbe).

Hos 147 Krikænder, hvis Tarme jeg (September 1867) undersøgte paa Føhr, fandt jeg foruden *T. malleus* 12 Gange Bændelorme i et Antal af indtil 10 Stykker, alle henhørende til een Art. Deres Længde var indtil 40^{mm}, Breden 1,3^{mm}. Som Følge af, at jeg altid fik dem til Undersøgelse Dagen efter at de vare slagtede, vare Leddene stedse skilte fra Hovederne (hvortil Artsnavnet skulde hentyde). Kun et Par Gange lykkedes det mellem

Tarmtrevlerne at finde et Hoved. Snabelen bærer 8 eensdannede Kroge (Fig. 158) af 0,056—0,059^{mm} Længde (Fig. 159). Kjønsaabningerne ere eensidige, Kjønslemmet (Fig. 160, kun ganske lidt fremskudt) af lignende Beskaffenhed som hos *T. sinuosa*, indtil 0,13^{mm} langt og 0,004^{mm} tykt. I de bageste Led fandtes hos nogle af Ormene umodne, rundagtige Æg.

I Wiener Kataloget angives Tænier (*T. laevis*) at være fundne 9 Gange hos 31 Krikænder.

58. *Taenia octacantha* n. sp.

Longit. 60^{mm}. *Latit.* 2^{mm}.

Uncinulorum 8 corona simplex, quorum *longit.* 0,036—0,037^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Habitaculum. *Anas clypeata*, in Slesvico (Friis).

Hos *Anas clypeata* fandt Friis i Tønder (Mai 1867) nogle Bændelorme af indtil 60^{mm} Længde og henved 2^{mm} Brede. Snabelen bærer 8 eensdannede Kroge (Fig. 161) af 0,036—0,037^{mm} Længde (Fig. 162). Leddelingen begynder umiddelbart ved Hovedet. Kjønsaabningerne ere eensidige, Kjønsredskaberne væsentlig byggede som hos *T. sinuosa*. Paa Sædlederen iagttoges tæt ved dens ombøiede Ende i Bunden af Cirrusblæren et teenformig udvidet Sted. Æg fandtes ikke.

59. *Taenia polymorpha* RUDOLPHI (*ex parte*).

Longit. 120^{mm}. *Latit.* 6^{mm}.

[*Uncinulorum longit.* 0,041^{mm}].

Aperturæ genitalium oppositæ.

Longit. penis 1^{mm}, *latit.* 0,06^{mm}.

Habitaculum. *Recurvirostra avocetta* (Bremser); in Sjaellandia (Krabbe); [in Aegyptio (Bilharz)].

Under *T. polymorpha* omtaler Rudolphi (Nr. 20. — S. 505 og Tab. III. Figg. 10—11) Bændelorme af meget forskjelligt Udseende (deraf Navnet); hvilke Bremser havde fundet i Tarmene hos *Recurvirostra avocetta*. Den større herhen hørende Form har afgivet de væsentlige, ogsaa senere af Dujardin bibeholdte Charakterer for denne Art.

Diesing (Nr. 35. — Vol. I. S. 509) forenede den med *T. vaginata*, fra hvilken den dog er forskjellig, skjøndt de ligne hinanden i Henseende til Æggenes mærkelige Dannelse.

Exemplarerne i Rudolphis Samling have en anseelig Brede, indtil 6^{mm}. Kjønsaabningerne ere modsatte og Kjønslemmet saa stort, at Ormens Rande derved allerede for

det blotte Øie faae et fryndset Udseende. Æggene have, hvad Rudolphi fremhævede, en fra den sædvanlige afvigende Form og ligne dem hos *T. vaginata*, men ere mindre. Hovedet var forsynet med en Snabel, paa hvilken der ikke fandtes Kroge, som den dog rimeligviis har havt.

Den samme Bændelorm fandt jeg, i en noget opløst Tilstand, hos et Par Klyder, som vare skudte i Nordsjælland (1866). Længden var 120^{mm}, Bredden 6^{mm}. Kjønsllemmet 1^{mm} langt, 0,06^{mm} tykt. I de bageste Led fandtes Æg (Fig. 163) uden Fosterkroge, ganske som hos de Rudolphiske Exemplarer. Deres ydre Hinde var tynd, rundagtig; den indre tykkere, langstrakt, med en stærkt lysbrydende Knop ved hver Ende, og fra dens ene Ende udgik ofte en hindeagtig Forlængelse.

I v. Siebolds Samling fandtes i et Glas, der indeholdt Bændelorme, som Bilharz (September 1851) havde samlet i Ægypten hos *Recurvirostra avocetta*, og som vare henførte til *T. laevigata*, to forskjellige Arter. Den ene var indtil 20^{mm} lang, bagtil 2^{mm} bred. Hos et Exemplar fandtes paa Snabelen een Krog af 0,041^{mm} Længde (Fig. 164); formodentlig har der været omtrent 10 i den fuldstændige Krogkrands. Kjønssaabningerne vare utydelige (modsatte?). Der fandtes ingen modne Æg. Om den hører sammen med *T. polymorpha*, maa jeg lade staae hen.

60. *Taenia laevis* BLOCH (DIESING).

Longit. 100^{mm}. *Latit.* 4^{mm}.

Uncinulorum 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,021^{mm}.

Aperturæ genitalium oppositæ.

Longit. penis 0,20^{mm}, *latit.* 0,084^{mm}.

Habitaculum. *Anas ferina*, in Sjaellandia (Krabbe), in Bavaria (v. Siebold).

Navnet *T. laevis* blev først benyttet af Bloch (Nr. 4. — S. 15 og Tab. IV. Figg. 4—6) om Bændelorme, som han fandt hos *Anas clangula* og *clypeata*; men efter hans Beskrivelse og Afbildninger lader Arten sig neppe gjenkjende.

Diesing (Nr. 35. — Vol. I. S. 541) karakteriserer *T. laevis* som en Bændelorm af ret anseelig Størrelse, med krogbærende Snabel, Kjønssaabningerne modsatte, paa Midten af Leddenes Siderand, og Kjønsllemmet tornet. Han nævner 13 forskjellige Andearter, hos hvilke den skal forekomme, og blandt disse *Anas ferina*.

Hos en Taffeland fandt jeg (Februar 1865) en Bændelorm, som nøie svarer til Diesings Beskrivelse. Den var 100^{mm} lang, bagtil 3^{mm} bred. Hovedet var lille, med en lang og tynd, i Spidsen opsvulmet Snabel, hvis Kroge vare tabte. De korte Led havde midt paa hver af Siderandene et stort Kjønsllem (Fig. 167), der var 0,20^{mm} langt, nogenlunde

kegledannet, ved Grunden 0,084^{mm} bredt; det har en sortebrun Farve, hidrørende fra en Beklædning med meget fine Torne, der ere ordnede i regelmæssig krydsende Linier. Æg fandtes ikke.

I v. Siebolds Samling opbevares Bændelorme af *Anas ferina*, som han (Januar 1854) havde fundet i München. De vare bestemte som *T. lanceolata*, men høre uden Tvivl til *T. laevis*. Ormene vare adskillige Centimetre lange, deres Brede godt 4^{mm}. I Grunden af den tynde, tildeels indkrængede Snabel fandtes 10 Kroge (Fig. 165) af 0,021^{mm} Længde; deres Form (Fig. 166) traadte ikke ganske tydelig frem. Kjønsaabningerne vare modsatte. Der var ingen Æg.

61. *Taenia villosa* BLOCH.

Latit. 0,8^{mm}.

Uncinulorum 14 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,024—0,026^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Habitaculum. *Otis tarda*, in Jutia (Krabbe).

Denne Form, som ved sit eiendommelige Udseende har været let at gjenkjende, blev først beskrevet og afbildet af Bloch (Nr. 4. — S. 12 og Tab. II. Figg. 5—9), som kaldte den *T. villosa* paa Grund af det frydsede Udseende af den ene Rand, hvilket hidrører fra, at det bageste Hjørne paa den ene Side af hvert Led er trukket ud til en smal Forlængelse. Hos 5 Trapper, som han undersøgte, fandtes idetmindste 500 i hver, og hos en ung Fugl, der var opfostret i Fangenskab, anslog han Ormenes Antal til omtrent 1000. Længden angiver Bloch til 4 Fod, og Leddenes Antal skulde efter hans Beregning udgjøre mindst 32,000, hvilket dog rimeligviis er omtrent 10 Gange for høit ansat.

Paa samme Tid blev den under Navnet *T. Otidis* omhandlet af Werner (Nr. 6. — S. 54 og Tab. III. Figg. 58—63), som havde faaet sine Exemplarer af Leske. Han bemærkede Vanskeligheden ved at rede den ud af de Klumper, til hvilke den let filtrer sig sammen og hvoraf han gav en Afbildning.

Ogsaa Rudolphi (Nr. 19. — Vol. II. P. II. S. 126) fandt den i stort Antal hos *Otis tarda* i Greifswald og henførte den til Tænierne med krogløs Snabel.

Bremser (Nr. 22. — Tab. XV. Figg. 9—13) og Nitzsch (Nr. 25. — Tab. III. Figg. 1—6) gave Afbildninger af den.

Dujardin (Nr. 30. — S. 603) betvivlede, at den skulde mangle Kroge paa Snabelen.

Af denne Bændelorm findes i Landbohøiskolens Samling Exemplarer fra Abildgaards Tid. Desuden har jeg fundet den i stort Antal sammen med *Idiogenes Otidis*

(Nr. 60. — S. 124 og Tab. III) hos en Trappe fra Jylland, som (1860) døde i Kjærbøllings zoologiske Have; og den synes overhovedet at forekomme hyppig hos denne Fugl. Paa den indtrukne Snabel var der 14 eensdannede Kroge (Fig. 168) af 0,024—0,026^{mm} Længde (Fig. 169). I Leddene er det ovale, stærkt lysbrydende Organ (Cirrusblæren?), som ogsaa findes gjengivet paa Blochs Afbildninger, især iøinefaldende. Kjønsllemmet var intetsteds fremtraadt, men Kjønssaabningerne ere upaatvivlelig eensidige, skjøndt ikke meget tydelige. Æg fandtes ikke.

I Wiener Kataloget angives Bændelorme at være fundne een af 7 Gange hos *Otis tarda*. De ere henførte til *T. infundibuliformis*.

62. *Taenia acanthorhyncha* WEDL.

(*T. Scolopendra* Diesing?)

Longit. 6^{mm}. *Latit.* 2^{mm}.

Uncinulorum 14 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,021^{mm}.

Aperturæ genitalium regulariter alternantes.

Hamuli embryonales longit. 0,009^{mm}.

Habitaculum. *Podiceps* (Leuckart).

Denne lille Bændelorm, der er mærkelig ved sine Randes fryndsede Udseende, som hidrører fra, at Leddenes bageste Hjørner begge ere udtrukne til en Forlængelse, paa lignende Maade som det er Tilfældet hos *T. villosa* langs med den ene Rand, blev beskrevet af Wedl (Nr. 42. — S. 12 og Taf. II. Figg. 19—22) efter Exemplarer, han havde fundet i Ungarn hos *Podiceps nigricollis*. Snablen havde 12—14 Kroge af 0,019^{mm} Længde og bagved disse en halv Snees Kredse af fine Torne.

Af denne Art fandtes i Leuckarts Samling et Par Exemplarer af indtil 6^{mm} Længde og 2^{mm} Brede, ligeledes tagne hos en Lappedykker. De svare i det Væsentlige til Wedls Beskrivelse. Krogenes Antal var 14, af 0,021^{mm} Længde (Fig. 170). Leddenes Antal var fra 50 til henved 70. Kjønssaabningerne ere regelmæssig afvejlende, ved svagere Forstørrelse og gennemfaldende Lys kjendelige som mørke Punkter ved Randen i 12—14 af de midterste Led; ved stærkere Forstørrelse viser dette Punkt sig at hidrøre fra en Samling af Børster, der beklæde et Organ ved den ydre Ende af Cirrusblæren, ligesom det findes hos adskillige af Ændernes Bændelorme. De 2—3 bageste Led ere, bortset fra Forlængelserne af de bageste Hjørner, lige saa lange som brede, medens alle de øvrige ere meget korte; de indeholdt runde modne Æg (Fig. 171) med Fosterkroge af 0,009^{mm} Længde.

Det er rimeligviis den samme Bændelorm, Diesing (Nr. 43. — S. 13 og Tab. VI. Figg. 22—27) har beskrevet under Navnet *T. Scolopendra*, efter Exemplarer, som Natterer (1821) havde fundet i Brasilien hos *Podiceps dominicensis*.

63. **Taenia macrorhyncha** RUDOLPHI.

Longit. 20^{mm}. *Latit.* 4^{mm}.

Uncinulorum circiter 22 corona simplex, quorum longit. 0,15^{mm}.

Habitaculum. *Podiceps minor*, in Pomerania (Rudolphi), in Hungaria (Wedl).

Rudolphi (Nr. 19. — Vol. II. P. II. S. 177 og Tab. X. Fig. 5) fandt denne mærkelige Bændelorm tilligemed *T. multistriata* hos *Podiceps minor* i Greifswald, og fremhævede den krogbesatte Snabels betydelige Størrelse.

Wedl (Nr. 42. — S. 16 og Taf. III. Fig. 31—33) fandt den i Ungarn ligeledes hos *Podiceps minor*, i Tyndtarmens nederste Deel. Ormene vare indtil 20^{mm} lange og 4^{mm} brede. Han har afbildet den med 22 Kroge, hvis Længde angives til 0,148^{mm}. Bagved Krogene var der et Bælte af talrige smaa Torne. Kjønssaabningerne formodede Wedl at maatte ligge midt paa Leddenes Flade. De modne Æg vare runde.

Paa et Præparat af Wedl af denne Bændelorm, der, som jeg har overbeviist mig om, stemmer med Exemplarerne i Berliner Museet, var Krogkrandsen ufuldstændig (Fig. 172). Krogene, hvis Antal syntes at have været nogle og 20, vare eensdannede, 0,15^{mm} lange.

64. **Taenia multistriata** RUDOLPHI.

Longit. 60^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum 10 corona simplex, quorum longit. 0,048—0,052^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,12^{mm}, latit. 0,015^{mm}.

Habitaculum. *Podiceps minor* (Bremser, Leuckart), in Borussia (v. Siebold).

Den blev tilligemed den foregaaende Art funden af Rudolphi (Nr. 19. — Vol. II. P. II. S. 183 og Tab. X. Fig. 6) hos *Podiceps minor* i Greifswald. Han beskrev den med en enkelt Krands af Kroge, meget korte Led og ensidig stillede, noget kølledannede, for det meste fortil rettede Lemnisci. Paa hans Afbildning ere disse sidste fremstillede forholdsvis for store. Senere (1816) erholdt han den samme Bændelorm tilsendt af Bremser (Nr. 20. — S. 526).

Bremser (Nr. 22. — Tab. XVI. Fig. 7—9) gav gode Afbildninger af den.

Det er upaatvivlelig den samme Art, som Wedl fandt (Nr. 42. — S. 8 og Taf. I. Figg. 10—11) hos *Podiceps nigricollis*. Hans Exemplarer vare indtil 60^{mm} lange og 1^{mm} brede. Snabelen havde 10—12 Kroge af 0,050^{mm} Længde. Kjønsllemmet, der var beklædt med fine, bagtil rettede Torne, skulde efter Wedls Angivelse ikke, saaledes som Rudolphi meente, være ensidig stillet, men afvejlende; imidlertid har jeg dog fundet det ensidigt

paa et Præparat af Wedl. De bageste Led indeholdt modne Æg, hvis indre Hinde var langagtig.

I Berliner Museet opbevares de Exemplarer, som Rudolphi havde faaet af Bremser. De ere indtil 20^{mm} lange, bagtil 0,5^{mm} brede. Kun hos et af dem fandtes paa Snaabelen 5 Kroge af 0,052^{mm} Længde (Fig. 174). Kjønsaabningerne ere eensidige, Kjønslemmet (Fig. 175) som Rudolphi og Wedl have beskrevet det, 0,12^{mm} langt og 0,015^{mm} tykt. Der fandtes ingen Æg.

Bændelorme af samme Art fandt v. Siebold i Königsberg hos *Podiceps minor*. De vare omtrent 50^{mm} lange. Krogenes Antal var 10 (Fig. 173), af 0,049^{mm} Længde. Kjønsaabningerne eensidige. Æg vare ikke tilstede.

I Leuckarts Samling fandtes Præparater af den, med Kroge af 0,048^{mm} Længde.

65. *Taenia furcifera* n. sp.

Longit. 280^{mm}. *Latit.* 0,7^{mm}.

Uncinulorum 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,026—0,033^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,035^{mm}, *latit.* 0,003^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,009^{mm}.

Habitaculum. *Podiceps rubricollis*, in Sjaellandia (Krabbe). *Podiceps cristatus*, in Slesvico (Friis).

Af denne Bændelorm fandt jeg talrige Exemplarer hos en *Podiceps rubricollis*, der var skudt i Sjælland (April 1860). Den var indtil 280^{mm} lang, den forreste Strækning haarfin, de meget korte Led indtil 0,7^{mm} brede. Kun et Par Gange traf jeg paa Kroge, i et Antal af 10, og af 0,026—0,028^{mm} Længde (Fig. 177); deres Gaffelform har givet Anledning til Artsnavnet. Kjønsaabningerne ere eensidige, Kjønslemmet cylindrisk, 0,035^{mm} langt og 0,003^{mm} tykt. Der fandtes rundagtige, tyndhinede, neppe ganske modne Æg (Fig. 178) med Fosterkroge af 0,009^{mm} Længde.

Friis traf i Tønder (Juni 1867) paa den samme Bændelorm hos *Podiceps cristatus*. Krogenes Antal var 10 (Fig. 176); de vare lidt større, nemlig 0,032—0,033^{mm} lange. Kjønsaabningerne eensidige.

I Wiener Kataloget angives Tænier at være fundne 3 af 41 Gange hos *Podiceps cristatus*.

66. *Taenia capillaris* RUDOLPHI.

Longit. 70^{mm}. *Latit.* 0,5^{mm}.

Uncinulorum 9 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,009—0,012^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,038^{mm}.

Habitaculum. *Podiceps arcticus* (Braun), in Islandia (Krabbe).

Rudolphi (Nr. 19. — Vol. II. P. II. S. 138) beskrev denne Art efter Exemplarer, som han havde faaet af Braun, der havde fundet dem i Tarmene hos *Podiceps arcticus*. Senere (Nr. 20. — S. 511) erholdt han den fra Bremser. Han fandt ingen Kroge paa Snabelen og ingen Lemnisci; forøvrigt tvivlede han om, hvorvidt den var forskjellig fra *T. multistriata*. Dette er imidlertid dog Tilfældet, skjøndt de begge have Kroge.

Mehlis (Nr. 24. — S. 195) ansaae den for identisk med *T. multistriata*, hos hvilken han fandt Kroge.

I den Rudolphiske Samling opbevares de Orme, som hidrøre fra Braun. Snabelen fandt jeg forsynet med 9 Kroge af 0,009—0,010^{mm} Længde (Fig. 179 a). Den forreste Deel af Bændelormen er i en længere Strækning overordentlig fin, 0,12^{mm} bred, uden Spor til Leddeling. Længere tilbage findes særdeles korte Led af 0,5^{mm} Brede, med eensidige Kjønsaabninger. Kjønslemmet var 0,038^{mm} langt, traadformigt og glat. Der var ingen Æg.

Den samme Bændelorm fandt jeg (Juni og September 1863) hos to af 4 Lappedykkere, formodentlig *Podiceps arcticus*, som jeg undersøgte i Reykjavik. Længden var indtil 70^{mm}, den største Brede 0,5^{mm}. Hos et Exemplar var der 9 Kroge af 0,011—0,012^{mm} Længde (Fig. 179 b).

67. *Taenia fusus* n. sp.

Longit. 250^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,015—0,017^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Habitaculum. *Larus glaucus*, in Groenlandia (Pfaff, Olrik). *Larus ridibundus*, in Bavaria (v. Siebold).

I Tarmkanalen hos en gammel Maage (*Larus glaucus?*) fandt Pfaff i Grønland (April 1860) nogle faa Tænier af indtil 250^{mm} Længde og en Brede bagtil af 1^{mm}. Snabelen bærer 10 Kroge (Fig. 180) af 0,015—0,017^{mm} Længde (Fig. 181 a). Kjønsaabningerne ere eensidige. I de korte Led er den ovale, tverliggende Cirrusblære tydelig fremtrædende. Der var ingen Æg.

Olrik fandt den samme Bændelorm i Godhavn (April 1860) hos *Larus glaucus*. Den var henved 200^{mm} lang, 1^{mm} bred. Hovedet var gaaet tabt, men Kjønssredskaberne stemmede ganske med dem hos Pfaffs Exemplarer.

Den samme Art fandtes i v. Siebolds Samling henført til *T. capitellata*. Han havde (Juni 1855) fundet den i München hos *Larus ridibundus*. Exemplarerne vare omtrent 50^{mm} lange og indtil 0,75^{mm} brede. Krogene havde en Længde af 0,016—0,017^{mm} (Fig. 181 b). Kjønssaabningerne eensidige. I de bageste Led fandtes umodne Æg med en teendannet Æggehinde (hvortil Artsnavnet skulde hentyde), som i hver Ende havde en lille pidskeformet Forlængelse.

68. *Taenia cirrosa* n. sp.

Latit. 1^{mm}.

Uncinulorum 10 corona simplex, quorum longit. 0,022^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,42^{mm}, *latit.* 0,003^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,012—0,016^{mm}.

Habitaculum. *Larus canus*, in Slesvico (Friis).

Denne Bændelorm, som har lignende, men større Kroge end den foregaaende, fandt Friis i Tønder (Marts 1868) hos *Larus canus*. Snabelen bærer 10 Kroge (Fig. 182) af 0,022^{mm} Længde (Fig. 183). Leddelingen bliver først kjendelig i længere Afstand fra Hovedet, og Leddene naae en Brede af 1^{mm}. Kjønssaabningerne ere eensidige. Kjønsllemmet (Fig. 184) er langt, tyndt og bugtet (hvortil Artsnavnet har Hensyn); ogsaa i indtrukken Tilstand seer man det danne uregelmæssige Snoninger, som naae ind til Midten af Leddet. Det er fiint tornet, 0,42^{mm} langt og 0,003^{mm} tykt. En Cirrusblære var ikke at see. I de bageste Led fandtes modne runde Æg (Fig. 185) med en enkelt overmaade tynd Hinde, og med Fosterkroge af 0,012—0,016^{mm} Længde.

69. *Taenia Recurvirostræ* n. sp.

(*T. polymorpha* Rud. ex parte.)

Latit. 1^{mm}.

Uncinulorum 10 corona simplex, quorum longit. 0,013—0,017^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,10^{mm}, *latit.* 0,008^{mm}.

Habitaculum. *Recurvirostra avocetta* (Bremser), in Aegypto (Bilharz).

Blandt de Bændelorme, Rudolphi (Nr. 20. — S. 505) henførte til *T. polymorpha*, omtaler han nogle mindre. Disse, som findes i Berliner Museet, have en Deel Lighed med *T. flum*. Snabelen er forsynet med 10 Kroge (Fig. 186) af 0,014—0,017^{mm} Længde (Fig. 187 a). Leddelingen bliver først kjendelig i længere Afstand fra Hovedet. De meget korte Led opnaae en Brede af 0,6^{mm}. Kjønssaabningerne ere eensidige. Kjønsllemmet er cylindrisk, næsten glat, 0,10^{mm} langt og 0,008^{mm} tykt. De bageste Led indeholdt rundagtige, neppe fuldt modne Æg (Fig. 188 a) med utydelige Fosterkroge.

Den samme Art fandtes i v. Siebolds Samling blandt Bændelorme, som Bilharz (September 1851) havde samlet hos en Klyde i Ægypten. Den var adskillige Centimetre lang og indtil omtrent 1^{mm} bred. Paa Snabelen fandtes Kroge af 0,013^{mm} Længde (Fig. 187 b). Kjønssaabningerne vare eensidige. Kjønsllemmet, 0,092^{mm} langt, var noget fortykket henimod Spidsen, indtil 0,010^{mm} tykt, med fine Ujevnheder paa Overfladen. I de bageste Led var der runde Æg (Fig. 188 b) med utydelige Fosterkroge.

70. *Taenia Himantopodis* n. sp.

(*T. vaginata* Rud. ex parte.)

Longit. 50^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum longit. 0,008^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Habitaculum. *Himantopus melanopterus* (Bremser).

Under *T. vaginata* omhandler Rudolphi (Nr. 20. — S. 503) større og mindre Bændelorme af *Himantopus melanopterus*, som han havde faaet af Bremser og som opbevares i Berliner Museet. De større, den egentlige *T. vaginata*, ere mærkelige ved deres, som Rudolphi bemærkede, regelmæssig afvekslende store Lemnisci, der ved Grunden ere omgivne af en Skede. Saaledes ere de ogsaa afbildede af Nitzsch (Nr. 25. — Tab. III. Figg. 7—11), og den samme Bændelorm har Wedl, hvis Præparat jeg har seet, fundet hos *Himantopus melanopterus*. Æggene, i hvilke der ingen Fosterkroge fandtes (Fig. 189), have en langstrakt Skal med en stærkt lysbrydende, fortykket Plade ved begge Ender, og udenom denne findes en meget større, langt tyndere ydre Æggehinde. Identisk eller i ethvert Tilfælde nærbeslægtet med den, synes den *Taenia* at være, som Natterer (Nr. 20. — S. 694) fandt hos en *Tringa* i Brasilien, og hvoraf der ligeledes findes Exemplarer i Berliner Museet; jeg kunde ingen Kroge see hos den.

De mindre Bændelorme høre, som Rudolphi formodede, til en ganske anden Art, hvilken jeg har kaldt *T. Himantopodis*. De ere indtil 50^{mm} lange, bagtil 1^{mm} brede.

Paa Hovedet findes meget smaa Kroge; hos et Exemplar var der 6, af 0,008^{mm} Længde (Fig. 190). Kjønsaabningerne ere eensidige. De bageste Led indeholdt kun umodne Æg.

I Wiener Kataloget angives Bændelorme (*T. vaginata*) at være fundne overordentlig hyppig hos denne Fugl, nemlig hos 53 af 62 Individider.

71. *Taenia microcephala* RUDOLPHI.

Longit. 40^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum 10 corona simplex, quorum longit. 0,013^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ (?).

Habitaculum. *Ibis falcinellus* (BREMSEr).

Af denne Bændelorm erholdt Rudolphi (Nr. 20. — S. 513) Exemplarer af BREMSEr, fundne i Tarmene hos *Ibis falcinellus*. Han henførte den til Tænierne med krogløs Snabel.

Ormene, som findes i den Rudolphiske Samling, ere indtil 40^{mm} lange, bagtil 1^{mm} brede. Snabelen bærer 10 Kroge (Fig. 191) af 0,013^{mm} Længde (Fig. 192). Leddelingen bliver først kjendelig i nogen Afstand fra Hovedet. Kjønsaabningernes Stilling var ikke ret tydelig; de syntes at være eensidige. I de bageste Led var der umodne Æg.

72. *Taenia brachyphallos* n. sp.

Longit. 70^{mm}. *Latit.* 0,3^{mm}.

Uncinulorum 10 corona simplex, quorum longit. 0,017—0,018^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,019^{mm}, *latit.* 0,012^{mm}.

Habitaculum. *Tringa maritima*, in Groenlandia (Pfaff). *Tringa alpina*, in insulis Faeroeensibus (BERG).

Blandt de Tænier, som Pfaff havde fundet hos *Tringa maritima*, var der foruden *T. megalorhyncha* en af en anden Art, meget længere og finere, 70^{mm} lang og bagtil 0,3^{mm} bred, med korte Led. Krogene paa Snabelen vare tabte paa een nær (Fig. 193), som havde en Længde af 0,017^{mm}. Leddelingen begynder først at blive kjendelig i længere Afstand fra Hovedet. Kjønsaabningerne ere eensidige; Kjønslemmet (Fig. 194) danner en kort stillet, rundagtig Knop af 0,012^{mm} i Gjennemsnit. Den stærkt fremtrædende Cirrusblære indtager omtrent Halvdelen af Leddets Brede. De bageste Led indeholdt rundagtige Æg, i hvilke ingen Fosterkroge vare at see.

Af den samme Bændelorm fandt Berg paa Færøerne (December 1867) henved en Snees Exemplarer hos *Tringa alpina*. De vare indtil 50^{mm} lange og havde paa Snabelen 10 Kroge af 0,018^{mm} Længde. Kjønsllemmet var cylindrisk eller tøndeformet, indtil 0,019^{mm} langt og 0,010^{mm} tykt.

73. *Taenia amphitricha* RUDOLPHI.

Longit. 100^{mm}. *Latit.* 2^{mm}.

Uncinulorum 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,021—0,023^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,10^{mm}, *latit.* 0,017^{mm}.

Habitaculum. *Tringa alpina* (Bremser), in Sjaellandia (Krabbe), in Slesvico (Friis).
Tringa maritima, in insulis Faeroeensibus (Berg).

Denne Art blev beskrevet af Rudolphi (Nr. 20. — S. 501) efter Exemplarer, som han havde faaet af Bremser, der havde fundet dem hos *Tringa alpina*. Han iagttog ingen Kroge paa Snabelen, og angiver, at Kjønssaabningerne vare afvejlende.

Efter Mehlis (Nr. 24. — S. 195) skulde *T. amphitricha* af *Tringa alpina* have Kroge paa Snabelen.

Diesing (Nr. 35. — Vol. I. S. 524) regner den ligesom Rudolphi til Tænierne med krogløs Snabel og med afvejlende Kjønssaabninger. Han omtaler Torne paa Kjønsllemmet.

Ormene, som opbevares i den Rudolphiske Samling, stemme i Henseende til Formen med Rudolphis Beskrivelse. Deres Længde er indtil 100^{mm}; den største Brede, som falder foran Midten, 2^{mm}. Det lille Hoved har en forholdsvis lang Snabel med 10 Kroge (Fig. 195) af 0,022—0,023^{mm} Længde (Fig. 196). Leddelingen bliver umiddelbart bagved Hovedet meget tydelig. Efterat Leddene derefter ere tiltagne i Brede, men have holdt sig korte, blive de i den bageste Strækning igjen smallere, men længere; rimeligvis hidrører dette ikke udelukkende fra Sammentrækningstilstanden. Kjønssaabningerne ere ikke afvejlende, men eensidige, Kjønsllemmet cylindrisk, beklædt med stærke Torne, som paa den ydre Deel ere kegledannede, have en bred Grundflade og Spidsen rettet noget bagtil (Fig. 197); henimod Grunden af Kjønsllemmet blive de efterhaanden tættere stillede, men tyndere og mere børstelignende. Kjønsllemmets Længde er indtil 0,10^{mm}, dets Tykkelse 0,017^{mm}. Æg fandtes ikke. I den bageste Strækning af Bændelormen finder man Hankjønnsredskaberne igjen efterhaanden mindre udviklede, uden at derfor Hunkjønnsredskaberne ere videre fremskredne, saa at de midterste Led maae betragtes som de meest udviklede i kjønslig Henseende, et Forhold, som minder om Bothriocephalernes Udviklingsmaade.

Af den samme Bændelorm fandt jeg nogle faa unge Exemplarer hos en *Tringa alpina*, som (September 1868) var skudt i Nærheden af Kjøbenhavn. Paa Snabelen var der 9 Kroge af 0,021^{mm} Længde.

Friis iagttog den i Tønder (Juni 1869) hos *Tringa alpina*.

Berg fandt den hos *Tringa maritima* paa Færøerne (December 1867). Der var 8 Exemplarer af forskjellig Størrelse, fra 10^{mm} til 90^{mm}. Ogsaa de mindste af dem frembøde den ovenfor beskrevne karakteristiske Form, men intet Spor til Kjønnsredskaber; i den bageste smallere Strækning vare Leddene overmaade korte, og Leddelingen fremtraadte tilsidst næsten kun som en Rynkning, medens den nærmest Hovedet var meget tydelig udtalt. Den største Brede faldt ligesom hos de større Exemplarer paa Midten. Snabelen havde 10 Kroge af 0,022^{mm} Længde.

I Wiener Kataloget angives Tænier, alle henførte til *T. amphitricha*, at være fundne 25 Gange hos 42 Exemplarer af *Tringa alpina*.

74. *Taenia filum* GOEZE.

Longit. 120^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum 10 corona simplex, quorum *longit.* 0,017—0,026^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,10^{mm}, *latit.* 0,012^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,009—0,013^{mm}.

Habitaculum. *Scolopax rusticula* (Bremser, Wedl, Leuckart). *Scolopax major*, in Pomerania (Creplin), in Slesvico (Friis). *Scolopax gallinago*, in Slesvico (Friis). — *Totanus ochropus* (Bremser). *Totanus calidris* (v. Siebold), in Slesvico (Friis). *Totanus hypoleucus*, in Slesvico (Friis).

Denne Bændelorm blev først beskrevet og afbildet af Goeze (Nr. 5. — S. 398 og Tab. XXXII A. Figg. 1—7), som fandt den i stort Antal hos *Scolopax rusticula*. Han iagttog Kroge paa Snabelen.

Rudolphi (Nr. 18. — S. 119) fandt ligeledes Bændelorme hos Skovsneppen, hvilke han henførte til Goezes *T. filum*; men han søgte forgjæves Kroge paa Snabelen og anførte den ogsaa i sin Synopsis blandt de krogløse Tænier.

Mehlis (Nr. 24. — S. 195) nævner den som krogbærende.

Nogle af de Bændelorme hos *Scolopax rusticula*, som Rudolphi (Nr. 20. — S. 512) havde faaet af Bremser og henførte til *T. filum*, havde langstrakte Led. Disse, som opbevares i Berliner Museet, ere indtil 40^{mm} lange, og hos en af dem fandtes et Par Kroge af 0,026^{mm} Længde (Fig. 199 a). Kjønnsaabningerne syntes at være eensidige. — Et andet Glas indeholdt ligeledes Bændelorme, betegnede som *T. filum* af *Scolopax rusticula* og

hidrørende fra Bremsen, sandsynligviis dem, Rudolphi omtaler som havende korte Led. Hos en af disse, der var 50^{mm} lang og indtil 0,5^{mm} bred, fandt jeg paa Snabelen 3 Kroge af 0,026^{mm} Længde (Fig. 199 b) og af en temmelig lignende Form. Kjønsaabningerne vare tydelig eensidige. De bageste Led indeholdt modne Æg (Fig. 201) af et eiendommeligt Udseende: den indre Æggehinde var tyk, stærkt lysbrydende, ved de to Poler forsynet med en pladeformig Fortykkelse. Af en ydre tynd Æggehinde fandtes kun Rester. Fosterkrogenes Længde var 0,009^{mm}. — Blandt Wedls Præparater var der ogsaa nogle af Bændelorme af *Scolopax rusticula*, ganske svarende til de ovenomtalte. De vare kun 15—20^{mm} lange, bagtil 0,5^{mm} brede. Snabelen havde 10 Kroge af 0,019^{mm} Længde (Fig. 199 c). Kjønsaabningerne syntes at være eensidige. Der var ingen Æg. — Ogsaa i Leuckarts Samling fandtes den, tagen hos den samme Fugl, med Kroge af 0,021^{mm} Længde.

Den samme Bændelorm, funden i Greifswald (Oktober) hos *Scolopax major*, var i Creplins Samling betegnet som *T. filum*. Krogene paa Snabelen vare 0,020^{mm} lange (Fig. 199 d), Kjønsaabningerne eensidige og Æggene som de ovenfor beskrevne, med Fosterkroge af 0,013^{mm} Længde. — Friis fandt den hyppig i Tønder hos den samme Fugl; hos 20 Tredækkere var den tilstede hos dem alle. Den var indtil 100^{mm} lang, bagtil godt 1^{mm} bred. Paa Snabelen var der 10 Kroge (Fig. 198) af 0,021—0,024^{mm} Længde (Fig. 199 e), i tilbagetrukken Tilstand med Spidserne rettede fortil. Kjønslemmet (Fig. 200) er eensidig stillet; naar det er heelt fremtraadt, viser den ydre Deel sig cylindrisk og glat, medens det ved Grunden er teenformig fortykket, besat med meget fine Torne, der ere stillede i regelmæssig krydsende Rækker. Dets Længde var 0,10^{mm}, Tykkelsen af den teenformige Deel 0,012^{mm}. De bageste Led indeholdt Æg, som vel vare umodne, men kjendelig havde den anførte karakteristiske Form; den ydre tynde Æggehinde var endnu tilstede.

Ogsaa hos *Scolopax gallinago* har Friis ofte fundet den; hos 10 af disse Fugle var den tilstede hos dem alle.

Under *T. filum* omtaler Rudolphi ogsaa Bændelorme af *Totanus ochropus*, som Bremsen havde sendt ham; de høre vistnok ligeledes til denne Art. Længden var indtil 120^{mm}, den største Brede 0,5^{mm}. Snabelen er forsynet med 10 Kroge af 0,017—0,018^{mm} Længde (Fig. 199 f). Kjønsaabningerne ere eensidige. De indeholdt kun umodne Æg.

Af *Totanus calidris* fandtes i v. Siebolds Samling Bændelorme henførte til *T. filum*, hvortil de sikkert ogsaa høre. De vare omtrent 50^{mm} lange, bagtil henved 1^{mm} brede, med eensidige Kjønsaabninger, og indeholdt ingen Æg. — Ligeledes fandt Friis den i Tønder (Juli 1867) hos den samme Fugl, med 10 Kroge af 0,018^{mm} Længde (Fig. 199 g).

Hos *Totanus hypoleucus* fandt Friis den (Mai 1869) i Tønder i temmelig stort Antal.

I Wiener Kataloget angives Bændelorme (*T. filum*) at være fundne 18 af 29 Gange hos *Scolopax rusticula*.

75. *Taenia crassirostris* n. sp.*(T. variabilis* Rud. *ex parte.)**Longit.* 50^{mm}. *Latit.* 0,7^{mm}.*Uncinulorum* 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,033—0,039^{mm}.*Aperturæ genitalium secundæ.**Longit. penis* 0,063^{mm}, *latit.* 0,014^{mm}.

Habitaculum. *Scolopax gallinago* (Bremser), in Slesvico (Friis), in Aegypto (Bilharz). *Scolopax major*, in Bavaria (v. Siebold). *Scolopax rusticula*, in Slesvico (Friis). — *Totanus stagnatilis*, in Saxonia (Küchenmeister).

Til *T. variabilis* regnede Rudolphi (Nr. 20. — S. 499) bl. A. Bændelorme af *Scolopax gallinago*, af hvilke han havde faaet tilsendt 3 Exemplarer fra Bremser. Af disse, som findes i Berliner Museet, er det ene 35^{mm} langt og indtil 0,3^{mm} bredt. Den forholdsviis tykke Snabel bærer 10 Kroge af 0,039^{mm} Længde (Fig. 203 a), hvis Fodstykke ikke viste sig skarpt begrændset, men ligesom i en Opløsningstilstand. Kjønsaabningerne ere eensidige, Kjønslemmet cylindrisk, glat, 0,029^{mm} langt og 0,014^{mm} tykt. I den bageste Strækning indeholdt Leddene runde Æg (Fig. 204) uden Fosterkroge; Rummet imellem de to Æggehinder var udfyldt med et enkelt Lag klare runde Korn. Rimeligviis er det den samme Art, som Dujardin (Nr. 30. — S. 605 og Pl. 11. Fig. A) iagttog i Rennes hos *Scolopax gallinago*. — Hos den samme Fugl fandt Friis i Tønder (Juli 1867) Bændelorme, som ganske lignede de ovenfor omtalte, men hvis Kroge havde Fodstykker af sædvanligt Udseende; der var 10 (Fig. 202), af 0,033—0,038^{mm} Længde (Fig. 203 b). Leddene vare indtil 0,7^{mm} brede, det eensidig stillede Kjønslem ligesom hos de Bremsereske Exemplarer; det var indtil 0,063^{mm} langt, 0,013^{mm} tykt. — Den samme Bændelorm fandtes, henført til *T. paradoxa*, i v. Siebolds Samling, tagen af Bilharz i Ægypten hos *Scolopax gallinago*. Ormene vare 40—50^{mm} lange og neppe 1^{mm} brede. Snabelen bærer 10 Kroge af 0,036—0,038^{mm} Længde (Fig. 203 c). Kjønsaabningerne eensidige. Der var ingen Æg.

Ligeledes opbevares i v. Siebolds Samling unge Exemplarer af denne Bændelorm, som han (Januar 1854) havde fundet i München hos *Scolopax major* (*Sc. media*) og betegnet som *T. filum*. Krogenes Længde var 0,034—0,035^{mm} (Fig. 203 d). Led med udviklede Kjønsredskaber vare ikke tilstede.

Friis fandt den i Tønder (November 1867) hos *Scolopax rusticula*.

Ogsaa hos *Totanus stagnatilis* traf Küchenmeister denne Bændelorm i Zittau. Der var 10 Kroge af 0,034^{mm} Længde (Fig. 203 e). Æggene lignede dem hos det Bremsereske Exemplar, kun vare de runde Korn mindre tydelige.

76. **Taenia rhomboidea** DUJARDIN.*(T. trilineata* Batsch (Rud.) *ex parte.*)*Longit.* 35^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.*Uncinulorum* 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,047—0,058^{mm}.*Aperturæ genitalium secundæ.**Hamuli embryonales longit.* 0,014^{mm}.**Habitaculum.** *Anas boschas fera* (Nitzsch), in Islandia (Krabbe), in Slesvico (Friis).

Denne Art blev beskrevet af Dujardin (Nr. 30. — S. 574 og Pl. 9. Fig. A), som fandt den hos en Vildand. Den havde 10 (—12?) Kroge af 0,065—0,066^{mm} Længde og eensidige Kjønssaabninger.

I Rudolphis Samling findes Bændelorme, betegnede som *T. trilineata* Batsch, hvilke Nitzsch (Juni og November 1816) havde fundet i Blindtarmene hos *Anas boschas fera*. Rudolphi omtaler dem i sin Synopsis (Nr. 20. — S. 528) som forsynede med Kroge. Disse Orme, hvis Længde var indtil 35^{mm}, stemme ganske overens med Dujardins *T. rhomboidea*. Krogene, hvis Antal er 10, ere 0,056^{mm} lange (Fig. 206). Kjønssaabningerne ere eensidige. Der var modne runde Æg (Fig. 207) med Fosterkroge af 0,014^{mm} Længde.

Batsch (Nr. 7. — S. 196 og Fig. 130) indførte Navnet *T. trilineata* for den Bændelorm, som Bloch (Nr. 1. — S. 555 og Tab. XIV. Fig. 5) havde kaldt *T. lineata* og som skulde forekomme hos *Anas penelope*, *acuta* og *circia*. Beskrivelsen og Afbildningen er saa ufuldkommen, at det bliver tvivlsomt, hvilken Art der har været meent dermed, men efter Blochs Afbildning at dømme er det ikke rimeligt, at han har havt *T. rhomboidea* for sig.

I Reykjavik fandt jeg (September 1863) i Tyktarmen hos en *Anas boschas fera* talrige unge Exemplarer af *T. rhomboidea*. De vare indtil 10^{mm} lange og 0,5^{mm} brede. Den forholdsvis store og tykke Snabel havde 10 Kroge (Fig. 205) af 0,047—0,058^{mm} Længde. Kjønssredskaber vare ikke synlige.

Friis fandt den i Tønder (August 1867) ligeledes hos *Anas boschas fera*. Den var flere Centimetre lang og rigelig 1^{mm} bred. De 10 Kroge paa Snabelen vare 0,053—0,056^{mm} lange.

Den Bændelorm, som Molin (Nr. 55. — S. 65 og Tab. VII. Figg. 1—2) fandt i Padua (December 1857) hos en *Anas boschas* og beskrev som krogløs under Navnet *T. conica*, synes ogsaa at have været *T. rhomboidea*.

77. **Taenia clandestina** (CREPLIN) n. sp.

Longit. 70^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,047^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Habitaculum. *Haematopus ostralegus*, in Pomerania (Creplin).

I Creplins Samling findes Bændelorme opbevarede, som han i Greifswald (Juni) havde fundet i Tarmene hos *Haematopus ostralegus* og betegnet med Navnet *T. clandestina*.

De ere indtil 70^{mm} lange og 1^{mm} brede. Den indtrukne Snabel er forsynet med 10 Kroge (Fig. 208) af 0,047^{mm} Længde (Fig. 209). Kjønsaabningerne ere eensidige. Der fandtes ingen Æg.

78. **Taenia groenlandica** n. sp.

Longit. 10^{mm}. *Latit.* 0,5^{mm}.

Uncinulorum 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,038^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,13^{mm}, *latit.* 0,007^{mm}.

Habitaculum. *Anas glacialis*, in Groenlandia (Pfaff).

Pfaff undersøgte (August 1862) i Grønland 4 endnu ikke flyvefærdige Unger af *Anas glacialis*, der vare skudte i en Ferskvandssø en halv Miil inde i Landet, og fandt i deres Tyndtarm nogle faa fine Bændelorme. Disse vare omtrent 10^{mm} lange, bagtil 0,5^{mm} brede. De ligne *T. rhomboidea*, men saavel Snabelen som Krogene ere mindre. Der var 10 Kroge (Fig. 210) af 0,038^{mm} Længde (Fig. 211). Langs den ene Rand var Kjønslemmet fremtraadt. Det er cylindrisk, 0,13^{mm} langt, 0,007^{mm} tykt, Overfladen lidt ru eller beklædt med meget fine Torne.

79. **Taenia aequabilis** RUDOLPHI.

Longit. 350^{mm}. *Latit.* 4,5^{mm}.

Uncinulorum 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,027—0,032^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Habitaculum. *Cygnus musicus*, in Pomerania (Rudolphi, Creplin), in Slesvico (Friis).

Rudolphi (Nr. 19. — Vol. II. P. II. S. 135) fandt denne Bændelorm i stort Antal hos *Cygnus musicus* i Greifswald (November). Ormene vare en Fod lange eller derover. Han iagttog ingen Kroge paa Snabelen og kunde heller ikke tydelig see Kjønsaabninger.

De herhen hørende Exemplarer i Berliner Museet bære paa den indtrukne Snabel en Krands af 10 Kroge (Fig. 212), af 0,028—0,032^{mm} Længde. Kjønsaabningerne ere eensidige. Der var ingen Æg.

I Creplins Samling fandtes den samme Bændelorm bestemt som *T. aequabilis*. Den var ligeledes tagen i Greifswald hos *Cygnus musicus*. Exemplarerne vare 350^{mm} lange, bagtil 4,5^{mm} brede. Krogenes Længde var 0,029^{mm} (Fig. 213). Æg vare ikke tilstede.

Friis fandt den i Tønder (Marts 1869) hos den samme Svane, med 10 Kroge af 0,027^{mm} Længde.

80. *Taenia Creplini* n. sp.

Longit. 120^{mm}. *Latit.* 4^{mm}.

Uncinulorum 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,021—0,022^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Habitaculum. *Anser arvensis*, in Pomerania (Creplin). — *Cygnus musicus*, in Slesvico (Friis).

I Creplins Samling opbevares en Bændelorm, betegnet som *T. setigera* Frøel., hvilken han i Greifswald (November) havde fundet i Tarmene hos *Anser arvensis*. Den er imidlertid forskjellig fra de Arter, som kjendes hos den tamme Gæs. Dens Længde er 120^{mm}, Bredden indtil 4^{mm}. Hovedet bærer paa den indtrukne Snabel 10 Kroge (Fig. 214) af 0,021^{mm} Længde (Fig. 215). Kjønsaabningerne ere eensidige. De bageste Led indeholdt aflange Æg med utydelige Fosterkroge.

Friis fandt i Tønder (Marts 1869) hos *Cygnus musicus* sammen med *T. aequabilis* et Par Bændelorme, som upaatvivlelig ogsaa høre til denne Art. De havde paa Snabelen 10 Kroge af 0,022^{mm} Længde.

81. *Taenia coronula* DUJARDIN.

Longit. 190^{mm}. *Latit.* 3^{mm}.

Uncinulorum 21—26 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,014—0,015^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,11^{mm}, *latit.* 0,041^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,008^{mm}.

Habitaculum. *Anas boschas dom.*, in Sjaellandia (Krabbe). *Anas clangula*, in Bavaria (v. Siebold).

Denne Art blev først beskrevet af Dujardin (Nr. 30. — S. 574), som traf den et Par Gange i Rennes hos Huusanden. Den havde 18—24 smaa Kroge af 0,009—0,011^{mm} Længde, eensidige Kjønssaabninger, et fiint tornet, 0,12^{mm} langt og 0,053^{mm} tykt Kjønsllem, og i Nærheden deraf en anden Aabning, omgivet af fine Børster.

Hos den ovenfor omtalte een Maaned gamle Ælling, som indeholdt *T. sinuosa* i særdeles stort Antal, var der 8 Bændelorme, som ganske svarede til Dujardins Beskrivelse af *T. coronula*. De vare 50—150^{mm} lange, bagtil indtil 2^{mm} brede. Hos en af dem, som havde en fuldstændig Krogkrands, var Krogenes Antal 26 (Fig. 216), af 0,015^{mm} Længde (Fig. 217). Kjønssaabningerne ere eensidige. Kjønsllemmet 0,11^{mm} langt, 0,041^{mm} tykt, ofte noget opsvulmet paa Midten eller ved Grunden, og beklædt med meget fine Haar. Ogsaa iagttag jeg det børstebeklædte Organ, som Dujardin har omtalt. Der fandtes ingen Æg. Senere (November 1867 og April 1868) fandt jeg igjen den samme Bændelorm hos et Par Ænder. Den ene Gang var den 190^{mm} lang, 3^{mm} bred og havde 21 Kroge af 0,014^{mm} Længde. I de bageste Led var der tyndhindede runde Æg (Fig. 218) med Fosterkroge af 0,008^{mm} Længde.

I v. Siebolds Samling traf jeg en Bændelorm, som han havde samlet i München (Januar 1854) hos *Anas clangula* og henført til *T. laevis*. Den hører muligen til *T. coronula*. Længden var 150^{mm}, Bredden bagtil 2^{mm}. Den indtrukne Snabel var forsynet med 20 Kroge af 0,011^{mm} Længde (Fig. 219). Kjønssaabningerne vare eensidige. De bageste Led indeholdt umodne Æg.

82. *Taenia micraneristota* WEDL.

Uncinulorum 20 corona simplex, quorum longit. 0,010^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Latit. penis 0,034^{mm}.

Habitaculum. *Cygnus atratus*, in Hungaria (Wedl).

Under dette Navn beskrev Wedl (Nr. 42. — S. 4 og Taf. I. Figg. 1—3) en Bændelorm af *Cygnus atratus*, som staaer *T. coronula* meget nær, men dog maaskee er forskjellig fra den. Den havde nogle og 20 Kroge af 0,009^{mm} Længde, eensidige Kjønssaabninger og Kjønsllemmet beklædt med fine Torne.

Paa et af Wedls Præparater fandt jeg paa den indtrukne Snabel 20 Kroge af 0,010^{mm} Længde (Fig. 220). Kjønssaabningerne vare eensidige, Kjønsllemmet 0,034^{mm} tykt.

83. *Taenia fallax* n. sp.

Longit. 200^{mm}. *Latit.* 3^{mm}.

Uncinulorum 28—30 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,009—0,011^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Habitaculum. *Anas mollissima*, in Groenlandia (Pfaff). *Anas marila*, in insulis Faeroensibus (Berg).

Hos en Edderfugl fandt Pfaff i Grønland (Juni 1867) adskillige Bændelorme, omtrent af Størrelse som den hos samme Fugl vistnok hyppigere forekommende *T. teres*, med hvilken man ved første Øiekast kunde forvekle den; men dens forreste Ende er tyndere og Hovedet meget mindre. Ormene vare indtil 200^{mm} lange, bagtil 3^{mm} brede. Den korte Snabel bærer en enkelt Krands af 28—30 eensdannede Kroge med en Længde af 0,009—0,011^{mm} (Fig. 221). Ligesom hos de to foregaaende bliver Leddelingen først kjendelig i nogen Afstand fra Hovedet. Leddene ere korte, Kjønssaabningerne eensidige. Kjønslømmet viste sig intetsteds fremtraadt; det børstebeklædte Organ i Nærheden deraf var meget tydeligt. I de bageste Led var der hos flere Exemplarer rundagtige, neppe fuldt modne Æg med utydelige Fosterkroge.

Berg fandt paa Færøerne (Mai 1868) hos *Anas marila* en Bændelorm af 35^{mm} Længde og en Brede af 1,7^{mm}. Den havde kun 18 Kroge, altsaa en Deel færre end den ovenfor beskrevne hos Edderfuglen, men i Henseende til Form og Størrelse ligne de nærmest dennes; deres Længde var 0,010^{mm} (Fig. 222). Der var ingen Æg.

Sondringen mellem denne og de to foregaaende Arter anseer jeg for meget usikker.

84. *Taenia Dujardinii* n. sp.

Longit. 15^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum 46 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,016—0,018^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,088^{mm}, *latit.* 0,008^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,010—0,011^{mm}.

Habitaculum. *Turdus musicus*, in Pomerania (Creplin, Schilling), in Slesvico (Friis).

Dujardin (Nr. 30. — S. 596 under Nr. 4, og Pl. 9. Fig. V) omtaler Bændelorme, som han fandt hos *Turdus musicus*, og hos hvilke der var 24 Kroge af 0,019^{mm} Længde, uden Skaft paa Fodstykket. Han meente, at man kunde antage dem for unge Exemplarer af *T. angulata*, fra hvilken de imidlertid ere bestemt forskjellige.

Til den samme Art troer jeg at maatte henføre Bændelorme af *Turdus musicus*, der i Samlingen i Greifswald vare betegnede som *T. angulata* og vare samlede af Creplin i Wolgast (November) og af Schilling i Greifswald (September). De ere 15^{mm} lange, bagtil henved 1^{mm} brede. Den svagt fremhævede Snabel bærer en Krands af nogle og 40 smaa Kroge, 0,016—0,018^{mm} lange (Fig. 224 a), eensdannede og stillede i een Række. Leddene ere meget korte, med eensidige Kjønssaabninger. Kjønsllemmet, 0,063^{mm} langt og 0,004^{mm} tykt, er cylindrisk, beklædt med korte og fine Torne. I de bageste Led var der kuglerunde modne Æg med en enkelt, temmelig fast Skal og Fosterkroge af 0,010^{mm} Længde.

Friis fandt den samme Bændelorm i Tønder (Oktober 1867) hos *Turdus musicus*. Den havde 46 Kroge (Fig. 223) af 0,017^{mm} Længde (Fig. 224 b). Kjønssaabningerne vare eensidige, Kjønsllemmet cylindrisk, dog lidt tykkere ved Grunden, 0,088^{mm} langt og 0,008^{mm} tykt. Æggene vare kugleformede, med en indre, temmelig tyk, og en ydre meget tynd Hinde (Fig. 225).

85. *Taenia Motacillae brasiliensis* RUDOLPHI.

Longit. 40^{mm}.

Uncinulorum circiter 30 corona simplex, quorum longit. 0,015^{mm}.

Habitaculum. *Motacilla* sp., in Brasilia (Olfers).

Denne Art beskrev Rudolphi (Nr. 20. — S. 706) efter Exemplarer, som Olfers havde fundet i Brasilien hos en *Motacilla*. De opbevares i Berliner Museet. Deres Længde er 30—40^{mm}. Den korte og forholdsviis brede Snabel bærer en Krands af nogle og 30 Kroge af 0,015^{mm} Længde (Fig. 226). Kjønssaabningerne vare ukjendelige. Æg fandtes ikke.

86. *Taenia Motacillae cayanae* RUDOLPHI.

Longit. 2^{mm}.

Uncinulorum circiter 30 corona simplex, quorum longit. 0,012^{mm}.

Habitaculum. *Dacnis cayana*, in Brasilia (Natterer).

Denne Bændelorm blev funden af Natterer i Brasilien og af Rudolphi (Nr. 20. — S. 706) omtalt som *T. Motacillae cyanae*. Diesing (Nr. 35. — Vol. I. S. 555) har imidlertid oplyst, at Navnet beroede paa en Feiltagelse, idet den var af *Dacnis cayana*. Exemplarerne i Berliner Museet ere 2^{mm} lange; Leddenes Dannelse var kun netop begyndt. Snabelen og dens Kroge have en Deel tilfælles med den foregaaende Art. Der var nogle og 30 Kroge af 0,012^{mm} Længde (Fig. 227).

87. **Taenia Bilharzii** n. sp.

Longit. 10^{mm}. *Latit.* 0,5^{mm}.

Uncinulorum 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,016^{mm}.

Habitaculum. *Sylvia galactodes*, in Aegypto (Bilharz).

I v. Siebolds Samling fandtes Bændelorme, som Bilharz (Marts 1852) havde fundet i Ægypten hos *Sylvia galactodes*. De vare henførte til *T. platycephala*, men ere vistnok forskellige fra den Bændelorm af *Alauda arvensis*, som Bremser (Nr. 22. — Tab. XV. Figg. 14—16) har afbildet under dette Navn. Deres Længde var 10^{mm}, Bredden neppe 0,5^{mm}. Paa den indtrukne Snabel var der 10 Kroge (Fig. 228) af 0,016^{mm} Længde (Fig. 229). Kjønssaabningerne vare ikke synlige. Æg fandtes ikke.

88. **Taenia farciminalis** BATSCH.

(*T. undulata* Duj.)

Longit. 120^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,020—0,023^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Hamuli embryonales longit. 0,016—0,024^{mm}.

Habitaculum. *Sturnus vulgaris*, in Saxonia (Küchenmeister), in Pomerania (Crepelin). — *Garrulus glandarius* (v. Siebold), in Saxonia (Küchenmeister), in Slesvico (Friis). — *Turdus* sp., in Saxonia (Küchenmeister).

De hos Slægterne *Corvus*, *Sturnus* og *Turdus* forekommende Bændelorme, navnlig *T. farciminalis*, *serpentulus*, *angulata* og *undulata*, ere af de ældre Forfattere blevne beskrevne saa ufuldkomment, at de kun meget usikkert lade sig gjenkjende, og dette har givet Anledning til megen Forvirring. Dujardin gav nøiagtige Beskrivelser med Afbildninger af flere af disse Bændelorme; men ved at tage Hensyn dels til, hos hvilke Fugle de oprindeligt vare fundne, dels til Goezes Afbildninger, troer jeg det rigtigst, ikke at følge Dujardin i Henseende til Benævnelserne, hvorimod disse Orme i Creplins Samling vare bestemte saaledes, som jeg antager det for sandsynligst, at Meningen oprindeligt har været.

Under Navnet *T. farciminoso* beskrev Goeze efter Grev v. Borkes Tegninger (Nr. 5. — S. 397 og Tab. XXXI B. Figg. 19—21) en Bændelorm, som var funden hos *Sturnus vulgaris*. Batsch (Nr. 7. — S. 198) forandrede Navnet til *T. farciminalis*, der senere er bibeholdt. Hvilken Art han har havt for sig, kan neppe med Sikkerhed afgjøres; men det er rimeligt, at det har været den, Dujardin (Nr. 30. — S. 569 og Pl. 9. Fig. N) beskrev

som *T. undulata*, funden i Rennes hos *Garrulus glandarius*. Den havde 10—12 Kroge af 0,02^{mm} Længde, eensidige Kjønsaabninger og Fosterkroge af 0,015—0,018^{mm} Længde. Dujardin bemærkede, at den meget lignede den, han ansaae for *T. serpentulus*, men adskilte sig fra den ved en anden Form af Krogene og af Kjønslemmet. Til denne Beskrivelse svare de Bændelorme, der i Creplins Samling fandtes betegnede som *T. farciminalis* af Støren, hvorimod *T. undulata* efter Goezes Mening nærmest skulde være en hos Kragen forekommende Art.

De Bændelorme af Støren, som i Creplins Samling vare henførte til *T. farciminalis*, havde han fundet i Greifswald (Juni). De vare indtil 120^{mm} lange, bagtil 1^{mm} brede. Paa Snabelen var der 10 Kroge af 0,020^{mm} Længde (Fig. 231 a). Kjønsaabningerne vare eensidige. De bageste Led indeholdt modne Æg med Fosterkroge af 0,022—0,024^{mm} Længde. — Ogsaa i Küchenmeisters Samling var der Præparater af denne Bændelorm, som han havde fundet i Zittau hos *Sturnus vulgaris*. Der var 10 Kroge (Fig. 230) af 0,020—0,021^{mm} Længde, og Æg (Fig. 232) med Fosterkroge, som vare 0,019—0,023^{mm} lange.

I v. Siebolds Samling fandtes Bændelorme, som høre til samme Art, tagne hos *Garrulus glandarius* og bestemte som *T. serpentulus*. De vare indtil 30^{mm} lange, med Kroge af 0,023^{mm} Længde (Fig. 231 b) og Æg, hvis Fosterkroge vare utydelige, 0,013—0,016^{mm} lange. — Blandt Küchenmeisters Præparater var der ogsaa nogle af denne Bændelorm, ligeledes fundne hos Skovskaden. Krogene vare 0,020—0,022^{mm} lange. — Hos den samme Fugl fandt Friis den i Tønder (Oktober 1867), med Kroge af 0,020^{mm} Længde. Fosterkrogene vare 0,016^{mm} lange.

Paa et af Küchenmeisters Præparater, hvor Krogene ganske stemmede med de ovenfor omtalte (Fig. 231 c), var Bændelormen angiven at være funden hos en «*Grosz-ziemer*», saa at denne Art ogsaa synes at forekomme hos Slægten *Turdus*.

I Wiener Kataloget angives Bændelorme (*T. farciminalis*) at være fundne hos 9 af 51 Støre; hos *Garrulus glandarius* forekom Tænier, henførte til *T. serpentulus*, 42 af 492 Gange.

89. *Taenia serpentulus* SCHRANK (non DUJARDIN).

Longit. 200^{mm}. *Latit.* 1,8^{mm}.

Uncinulorum 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,024—0,026^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,038^{mm}, *latit.* 0,025^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,020—0,024^{mm}.

Habitaculum. *Corvus cornix*, in Sjaellandia (Krabbe), in Slesvico (Friis), in Pomerania (Creplin), in Saxonia (Küchenmeister), in Aegypto (Bilharz). *Corvus frugilegus*, in Bavaria (v. Siebold).

Goeze (Nr. 5. — S. 391 og Tab. XXXI A. Figg. 7—11 samt Tab. XXXI B. Figg. 12—13) beskrev de Bændelorme, han havde truffet hos forskellige Arter af Slægten *Corvus*, især hyppig hos *Corvus cornix*, under Navnet *T. serpentiformis*, af hvilken han adskilte to Former: 1) *T. serpentiformis non collaris*, — et Navn, som Schrank (Nr. 8. — S. 40—41) forandrede til *T. undula*, Rudolphi til *T. undulata*, der siden er bibeholdt, — med dobbelt Krogkrands paa Snabelen og med Leddelingen begyndende umiddelbart bagved Hovedet; og 2) *T. serpentiformis collaris* (*T. serpentulus* Schrank), som havde et langt mindre Hoved med meget fine Kroge, og en temmelig lang Hals.

Den Bændelorm, jeg henfører til *T. serpentulus*, var i Creplins Samling betegnet med dette Navn og funden hos *Corvus cornix*. Ogsaa i vort Universitetsmuseum opbevares Exemplarer af den, som hidrøre fra Creplin. De stemme ganske overeens med dem, jeg selv har fundet hos Kragen, hvorimod de sikkert ere forskellige fra dem, Dujardin regnede til *T. serpentulus* og som vare fundne hos *Pica caudata* og *Turdus viscivorus*. Disse sidste, der forøvrigt meget ligne *T. serpentulus*, omhandles her under *T. angulata*.

Hos 99 Krager, som jeg undersøgte i Løbet af Vintrene 1866—68, fandtes 21 Gange Bændelorme, nemlig *T. serpentulus* hos 11, *T. undulata* hos 9 og *T. constricta* hos een. De vare tilstede i et Antal af indtil 13 Exemplarer. Længden naaede 200^{mm}, Bredden bagtil 1,8^{mm}. Snabelen, der hos denne ligesom hos de beslægtede Arter (*T. farcinialis*, *Bilharzii* og *angulata*) sædvanlig træffes indtrukken i Hovedet, bærer 10 Kroge (Fig. 233) af 0,024—0,026^{mm} Længde (Fig. 234 a efter et af Creplins Exemplarer). Kjønsaabningerne ere eensidige. Kjønslemmet (Fig. 235) fremtræder som et kort stilket, afrundet eller ægformet Legeme af indtil 0,038^{mm} Længde og 0,025^{mm} Tykkelse, med glat Overflade. De bageste Led indeholdt tyndhindede, runde, modne Æg (Fig. 236), af hvis Fosterkroge (Fig. 237) de forreste (a) maalte 0,024^{mm}, de ydre tykke (b) 0,022^{mm}, de ydre tynde (c) 0,020^{mm}. — Friis fandt den i Tønder (Marts 1868) hos *Corvus cornix*, med 10 Kroge af 0,024—0,025^{mm} Længde. — Blandt Küchenmeisters Præparater var der et af denne Bændelorm, tagen hos *Corvus cornix* i Zittau, med 10 Kroge af 0,026^{mm} Længde. — Ligeledes fandtes der i v. Siebolds Samling Exemplarer af den, samlede af Bilharz i Ægypten hos *Corvus cornix* og henførte til *T. serpentulus*. De vare omtrent 40^{mm} lange. Snabelen havde 10 Kroge af 0,024^{mm} Længde (Fig. 234 b). De utydelige Kjønsaabninger syntes at være eensidige. Der var modne Æg med Fosterkroge af 0,023^{mm} Længde.

I v. Siebolds Samling opbevares desuden Exemplarer af denne Bændelorm, samlede i München (Oktober 1853) hos *Corvus frugilegus* og henførte til *T. undulata*. Ormenes Længde var indtil 30^{mm}, Bredden 1^{mm}. Krogenes Længde 0,025^{mm} (Fig. 234 c). Kjønsaabningerne eensidige. Æg fandtes ikke.

I Wiener Kataloget angives Tænier, henførte til *T. serpentulus* og *undulata*, at være fundne hos 36 af 141 Krager; hos *Corvus frugilegus* forekom Tænier af ubestemt Art i 45 af 562 Tilfælde.

90. *Taenia angulata* RUDOLPHI.

(*T. serpentulus* Duj.)

Longit. 120^{mm}. *Latit.* 2^{mm}.

Uncinulorum 10 (9—11) *corona simplex*, *quorum longit.* 0,020—0,025^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,038^{mm}, *latit.* 0,038^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,018—0,023^{mm}.

Habitaculum. *Turdus musicus*, in Sjaellandia (Krabbe), in Slesvico (Friis), in Saxonia (Küchenmeister), in Aegypto (Bilharz). *Turdus torquatus*, in Pomerania (Creplin). *Turdus pilaris*, in Germania (Gurlt). — *Pica caudata*, in Sjaellandia (Krabbe). — *Oriolus galbula*, in Slesvico (Friis).

Navnet *T. angulata* blev først brugt af Rudolphi (Nr. 19. — Vol. II. P. II. S. 133) om Bændelorme hos *Turdus pilaris* og *iliacus*. Senere (Nr. 20. — S. 155 og 509) henførte han dertil ogsaa Tænier af *Turdus merula* og en anden Drosselart. Han ansaae den for krogløs. Rimeligviis ere dog, som Dujardin har bemærket, flere Arter blevne sammenbandede, og da den, Dujardin har beskrevet som *T. angulata*, bedst henføres til *T. undulata* Rud., vil det være rigtigst at ansee den for *T. angulata*, der i Creplins Samling var bestemt saaledes, og som svarer til Dujardins *T. serpentulus*.

v. Siebold (Nr. 32. — S. 121) angiver hos *T. angulata* at have fundet 18 Kroge, men det har da snarest været *T. constricta*.

Til *T. serpentulus* henførte Dujardin (Nr. 30. — S. 569, 596 og 600, samt Pl. 9. Figg. O, P og U.) først og fremmest Bændelorme, som han havde fundet hos Skaden, dernæst ogsaa nogle, som han fandt hos *Turdus viscivorus*. Efter hans Beskrivelse havde den 12—14 Kroge af 0,022^{mm} Længde, eensidige Kjønssaabninger og et Kjønsllem, hvilket han beskriver som «vésiculeux ou remplacés par une sorte d'ampoule urcéolée, béante, d'où sortent abondamment des spermatozoides.» Æggene havde 3 Hinder, Fosterkrogene en Længde af 0,021—0,022^{mm}. De Kroge, han har afbildet og med meer eller mindre Bestemthed henført til *T. serpentulus*, frembyde noget forskellige Former, og det er muligt, at de tilhøre flere Arter.

Temmelig overeensstemmende med Dujardins Beskrivelse fandt jeg (Mai 1867) 3 Bændelorme hos en Skade fra Kjøbenhavns Omegn. De vare indtil 120^{mm} lange og 2^{mm}

brede. Snabelen havde 10 Kroge (Fig. 238) af 0,024—0,025^{mm} Længde (Fig. 239 a), i deres Form nærmest svarende til Dujardins Afbildning Pl. 9. Fig. O. Kjønsaabningerne vare eensidige, Kjønslemmet ganske som Dujardin beskriver det, temmelig ligt det hos *T. serpentulus*. I de bageste Led var der runde, modne Æg (Fig. 240) med Fosterkroge af 0,020—0,023^{mm} Længde.

Den samme Bændelorm traf jeg (November 1867) i 7 af 14 Tilfælde hos *Turdus musicus*, men kun i ringe Antal, indtil 3 i een Fugl. Deres Længde var indtil 40^{mm}. Snabelens Kroge, sædvanlig 10, undertiden 9, en enkelt Gang 11, vare 0,020—0,022^{mm} lange (Fig. 239 b). Kjønsaabningerne og Kjønslemmet forholdt sig ganske som hos Ormene af *Pica caudata*. I de bageste Led var der modne Æg med 3 tynde Hinder og Fosterkroge af 0,018—0,021^{mm} Længde. — Friis fandt den i Tønder (Oktober 1867) ligeledes oftere hos *Turdus musicus*, med 10 Kroge af 0,022—0,023^{mm} Længde, eensidige Kjønsaabninger og Æg med Fosterkroge, som vare 0,019—0,023^{mm} lange. — Küchenmeisters Samling indeholdt Præparater af den samme Bændelorm, funden i Zittau hos *Turdus musicus*. Krogenes Længde var 0,022—0,025^{mm}. — Ligeledes var der i v. Siebolds Samling Exemplarer af den, henførte til *T. angulata*; de vare fundne af Bilharz i Ægypten hos *Turdus musicus*. Deres Længde var omtrent 20^{mm}, Bredden henved 2^{mm}. Snabelens 10 Kroge vare 0,021—0,023^{mm} lange (Fig. 239 c), Kjønsaabningerne utydelige. Der fandtes Æg med Fosterkroge af 0,019—0,020^{mm} Længde.

Af samme Art var der Exemplarer i Creplins Samling, tagne hos *Turdus torquatus* og henførte til *T. angulata* Rud. Deres Længde var indtil 15^{mm}. Snabelens Kroge 0,020—0,025^{mm} lange (Fig. 239 d). Æg fandtes ikke.

Ogsaa i Gurlits Samling opbevares Bændelorme af denne Art, fundne hos *Turdus pilaris* og bestemte som *T. angulata* Rud. Bredden var indtil 2^{mm}. Snabelens 10 Kroge havde en Længde af 0,021^{mm} (Fig. 239 e).

Friis fandt den i Tønder (August 1869) hos *Oriolus galbula*, med 10 Kroge af 0,023—0,024^{mm} Længde.

I Wiener Kataloget angives Bændelorme (*T. serpentulus*) at være fundne hos 26 af 172 Skader.

91. *Taenia coronina* n. sp.

Longit. 30^{mm}. *Latit.* 1,8^{mm}.

Uncinulorum 10 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,053^{mm}.

Habitaculum. *Corvus corone* (Leuckart).

Af denne Bændelorm, som ligner de foregaaende, men har større Kroge, fandtes et Præparat i Leuckarts Samling. Ormen, som var tagen hos *Corvus corone* og betegnet

som *T. serpentulus*, var 30^{mm} lang og indtil 1,8^{mm} bred. Paa den indtrukne Snabel var der 10 Kroge af 0,053^{mm} Længde (Fig. 241). Kjørsredskaber vare ikke synlige, og der fandtes ingen Æg.

92. *Taenia stylosa* RUDOLPHI.

Longit. 100^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum 10 corona simplex, quorum *longit.* 0,028—0,032^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ (?).

Hamuli embryonales longit. 0,006^{mm}.

Habitaculum. *Garrulus glandarius* (Rudolphi), in Pomerania (Creplin).

Denne Bændelorm hos Skovskaden blev beskrevet af Rudolphi (Nr. 19. — Vol. II. P. II. S. 154), som regnede den til de krogløse Tænier.

v. Siebold (Nr. 28. — S. 202) angiver, at den har Kroge, og beskrev dens Æg.

Hos et Exemplar, der i Rudolphis Samling var betegnet som *T. stylosa*, fandt jeg paa den indtrukne Snabel 10 Kroge af 0,028^{mm} Længde. Kjønssaabningerne vare ikke synlige, og de bageste Led indeholdt ingen Æg.

I Samlingen i Greifswald opbevares under Navnet *T. stylosa* Bændelorme af samme Art, fundne af Creplin i Wolgast (Juli) hos *Garrulus glandarius*. De ere 60—80^{mm} lange og indtil 1^{mm} brede. Snabelen er forsynet med 10 Kroge (Fig. 242) af 0,032^{mm} Længde (Fig. 243). Kjønssaabningerne utydelige, sandsynligviis eensidige. I de bageste Led var der modne Æg (Fig. 244), svarende til v. Siebolds Beskrivelse, med Fosterkroge af 0,006^{mm} Længde. Af de 4 Æggehinder slutter den inderste, som er teendannet, tæt omkring Fosteret; den næste har samme Form, men fortsætter sig ved hver Ende i en bugtet Udløber; de to yderste Hinder ere begge tynde og kugledannede.

93. *Taenia Fringillarum* RUDOLPHI.

Longit. 100^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum 10 corona simplex, quorum *longit.* 0,028^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,021^{mm}.

Habitaculum. *Fringilla domestica*, in Bavaria (v. Siebold).

Rudolphi (Nr. 20. — S. 172) henførte under *species dubiae* til *T. Fringillarum* de Bændelorme, man havde fundet hos forskellige Arter af Slægten *Fringilla*.

Dujardin (Nr. 30. — S. 598) fandt hos *Fringilla domestica* forskellige Bændel-

orme, som han troede at maatte henføre deels til *T. nasuta*, deels til *T. exigua*, deels endelig til *T. serpentulus*.

v. Siebold (Nr. 46. — Tab. VII. Figg. 18—19) gav Afbildninger af Æg af *T. Fringillarum*.

I v. Siebolds Samling fandtes Tænier af *Fringilla domestica*, som han (Juli 1853) havde samlet i München. De vare bestemte som *T. Fringillarum*, hvilket Navn jeg har beholdt, da de ikke med Sikkerhed kunne henføres til nogen af de Arter, Dujardin har omtalt. Ormene havde en Længde af indtil 100^{mm}, en Brede af 1^{mm}. Hovedet har paa den indtrukne Snabel en Krands af 10 Kroge (Fig. 245), 0,028^{mm} lange (Fig. 246). Kjøn-aabninger vare ikke synlige. Hos nogle Exemplarer indeholdt de bageste Led store tynd-hindede Æg (Fig. 247) med Fosterkroge af indtil 0,021^{mm} Længde; den inderste eller maaskee snarere mellemste Hinde var indskrumpen og foldet. Det er sikkert de samme Æg, som v. Siebold har afbildet; ogsaa ligne de ganske Dujardins Afbildninger Pl. 11. Fig. D. 8 og 9 (af *T. nasuta* hos *Parus major*) medens Hovedet og Krogene ligne Fig. D. 4 og 10 paa samme Tavle.

I Wiener Kataloget angives Bændelorme kun at være fundne hos 57 af 1557 undersøgte Spurve.

94. *Taenia linea* GOEZE.

Longit. 10^{mm}. *Latit.* 0,5^{mm}.

Uncinulorum longit. 0,020^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,11^{mm}, *latit.* 0,021^{mm}.

Habitaculum. *Perdix coturnix*, in Italia (Rudolphi).

Goeze (Nr. 5. — S. 399 og Tab. XXXII A. Figg. 8—12) beskrev som *T. linea* smaa Bændelorme, hvilke han havde fundet i Tusindviis hos en Agerhøne, og som forekom ham mærkelige ved deres ringe Størrelse.

Zeder (Nr. 16. — S. 277) traf ligeledes Bændelorme hos Agerhønen og henførte dem til samme Art. De vare af forskjellig Størrelse, indtil 12 Tommer lange og $\frac{3}{4}$ Linie brede.

Rudolphi (Nr. 20. — S. 513) henførte til *T. linea* Bændelorme af Vagtler, som han fandt i Ancona (Mai). Lige saa lidt som Goeze og Zeder saae han Kroge hos dem.

De af Rudolphi samlede Orme forefindes i Berliner Museet. De indbefatte imidlertid to forskjellige Arter, af hvilke den mindre nærmest synes at kunne svare til Goezes *T. linea*, om det forøvrigt er den samme; her bibeholdes Navnet for denne.

Længden af disse Bændelorme er 5—10^{mm}, Bredden bagtil 0,5^{mm}. Hos en af dem var der paa Hovedet 8 Kroge af 0,020^{mm} Længde (Fig. 248). Kjønsaabningerne ere eensidige, Kjønslemmet (Fig. 249) cylindrisk, 0,11^{mm} langt og 0,021^{mm} tykt, beklædt med Børster. Der var ingen Æg tilstede.

I Wiener Kataloget angives Bændelorme (*T. lineæ*) at være fundne hos 20 af 56 Vagtler.

95. *Taenia parallelepipeda* RUDOLPHI.

Longit. 15^{mm}.

Uncinulorum 19 *corona simplex* (?), *quorum longit.* 0,082^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ (?).

Habitaculum. *Lanius minor*, in Pomerania (Creplin).

Rudolphi (Nr. 19. — Vol. II. P. II. S. 377) beskrev under dette Navn Bændelorme, som Creplin havde fundet hos *Lanius collurio*. Senere (Nr. 20. — S. 519) henførte han dertil ogsaa Tænier af *Lanius minor*, som han havde faaet af Bremser. Han ansaa den for krogløs.

I Creplins Samling fandtes betegnede som *T. parallelepipeda* Bændelorme af *Lanius minor*, som han havde samlet i Wolgast (Mai). De ere 10—15^{mm} lange. Paa den indtrukne Snabel var der 19 Kroge af 0,082^{mm} Længde (Fig. 250). De vare bøielige, saa at de forandrede deres Form noget ved Tryk; om de vare ordnede i een eller to Rækker, var ikke ret tydeligt. Kjønsaabningerne syntes at være eensidige. Æg fandtes ikke.

I Wiener Kataloget angives Bændelorme (*T. parallelepipeda*) at være fundne hos *Lanius minor* 3 Gange hos 25 undersøgte Individuer; hos *Lanius collurio* 20 af 240 Gange.

96. *Taenia megacantha* RUDOLPHI.

Uncinulorum (*circiter* 12?) *corona simplex*, *quorum longit.* 0,21^{mm}.

Habitaculum. *Caprimulgus* sp., in Brasilia (Olfers).

Blandt de Bændelorme af forskellige Arter *Caprimulgus*, som Rudolphi (Nr. 20. — S. 701 under A) beskrev under Navnet *T. megacantha*, var der nogle, samlede af Olfers i Brasilien, som paa Snabelen havde særdeles store Kroge. De opbevares i Berliner Museet, og hos en af dem var der paa Snabelen 3 Kroge (Fig. 251) af 0,21^{mm} Længde; det fulde Antal synes at have været omtrent 12. Af alle de Fuglebændelorme, jeg har undersøgt, har denne og *T. capito* de længste Kroge. Kjønsaabningernes Stilling var ikke kjendelig. Der var ingen Æg.

97. *Taenia constricta* MOLIN.

Longit. 40^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum 20—22 *corona duplex*, *quorum anteriores longit.* 0,029—0,040^{mm}, *posteriores* 0,027—0,036^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,025^{mm}, *latit.* 0,025^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,014^{mm}.

Habitaculum. *Corvus cornix* (Gurlt), in Sjaellandia (Krabbe), in Slesvico (Friis). — *Turdus musicus*, in Sjaellandia (Krabbe). *Turdus iliacus*, in Slesvico (Friis).

Molin (Nr. 55. — S. 66 og Taf. VII. Figg. 3—4) har under Navnet *T. constricta* givet en desværre kun mangelfuld Beskrivelse af en Bændelorm hos *Corvus cornix*, hvilken han ansaae for krogløs, og som skulde være karakteristisk ved en Indsnøring bagved Hovedet. Da der er nogen Grund til at antage, at det er den samme Art, jeg har fundet hos Kragen, og som ligeledes fandtes i Gurlts Samling, har jeg optaget Molins Navn for denne, hos hvilken der ogsaa undertiden fandtes en Indsnøring bag Hovedet.

Hos Exemplarerne i Gurlts Samling, der vare henførte til *T. serpentulus*, var Snabelen forsynet med 20 Kroge, ordnede i to Rækker, men kun meget lidt forskellige indbyrdes. De vare 0,036—0,038^{mm} lange. De bageste Led indeholdt modne Æg (Fig. 256) med Fosterkroge af 0,014^{mm} Længde. — Af den samme Art fandt jeg (April 1867) 3 Exemplarer hos en Krage. De vare 40^{mm} lange og indtil 1^{mm} brede. Paa Snabelen af det ene fandtes en, dog maaskee ufuldstændig, Krands af 18 Kroge, 0,034—0,037^{mm} lange (Fig. 253), med ringe Forskjel i de to Rækker. Kjønsaabninger vare ikke at see. Der var ingen Æg. — Friis fandt den (1868) i Tønder ligeledes hos *Corvus cornix*. To Exemplarer havde hver 22 Kroge af 0,035—0,039^{mm} Længde. Kjønsaabningerne vare eensidige, Kjønslemmet fremtraadte som en lille Knop af 0,025^{mm} Længde og Brede ligesom hos *T. serpentulus*; om muligviis en Forvexling med Led af denne skulde have fundet Sted, kan jeg ikke bestemt afgjøre.

Hos *Turdus musicus* fandt jeg (Oktober 1867) en Bændelorm, der vistnok hører til samme Art. Krogkrandsen var ufuldstændig, Krogenes Længde 0,036—0,040^{mm} (Fig. 254).

Friis fandt i Tønder (November 1867) hos *Turdus iliacus* Bændelorme, som uagtet Krogenes noget ringere Størrelse dog sandsynligviis ogsaa høre herhen. Deres Antal var 20 (Fig. 252), i den forreste Række (Fig. 255 a) 0,029—0,034^{mm}, i den bageste (Fig. 255 b) 0,027—0,032^{mm} lange. De bageste Led indeholdt rundagtige Æg uden tydelige Fosterkroge.

98. **Taenia affinis** n. sp.

Uncinulorum 21—22 *corona duplex*, *quorum longit.* 0,053—0,056^{mm}.

Habitaculum. *Corvus frugilegus*, in Bavaria (v. Siebold).

I v. Siebolds Samling opbevares Bændelorme af *Corvus frugilegus*, som han havde fundet i München (Oktober 1853) og henført til *T. serpentulus*. Snabelen var forsynet med 21—22 Kroge (Fig. 257), ordnede i to Rækker, med ringe indbyrdes Forskjel, af 0,053—0,056^{mm} Længde (Fig. 258). Kjønnsredskaber vare ikke at see. Den staaer vistnok nær ved *T. constricta*, men da Krogene ere en Deel større, har jeg ikke troet at kunne antage dem for een Art.

Maaskee er det denne Art, Molin (Nr. 55. — S. 71 og Taf. VII. Fig. 13) fandt hos *Corvus frugilegus* og henførte til *T. undulata*.

99. **Taenia colliculorum** n. sp.

Uncinulorum (23) *corona duplex*, *quorum majores longit.* 0,024—0,025^{mm}, *minores* 0,018—0,022^{mm}.

Habitaculum. *Hirundo riparia*, in Sjaellandia (Krabbe).

Hos en Digesvale fra Københavns Omegn fandt jeg (September 1868) enkelte ganske smaa Bændelorme, af hvilke en havde Snabelen forsynet med 23 Kroge, ordnede i dobbelt Række; muligviis har der dog været en Deel flere. De større maalte 0,024—0,025^{mm} (Fig. 259 a), de mindre 0,018—0,022^{mm} (Fig. 259 b). Der var ingen Kjønnsredskaber at see. Artsnavnet skulde hentyde til, at denne Bændelorm findes hos en Fugl, som bygger Rede i Skrænter.

100. **Taenia cyathiformis** FRÖLICH (DUJARDIN?).

Uncinulorum 54—56 *corona duplex*, *quorum longit.* 0,043—0,053^{mm}.
Aperturæ genitalium vage alternæ.

Habitaculum. *Hirundo riparia*, in Slesvico (Friis).

Under Navnet *T. cyathiformis* beskrev Frølich (Nr. 13. — S. 58 og Tab. III. Figg. 1—3) en Bændelorm af *Cypselus apus*.

Rudolphi omhandler under dette Navn Bændelorme, som vare fundne hos forskellige Arter af Svaler, bl. A. ogsaa hos *Hirundo riparia* (Nr. 20. — S. 502).

Dujardin traf paa to forskjellige Bændelorme hos Svaler, og han henførte til *T. cyathiformis* en, som han nærmere beskrev og som han havde fundet hos *Hirundo urbica* og *rustica* samt hos *Cypselus apus* (Nr. 30. — S. 567 og Pl. 9. Fig. R). Den havde 32 Kroge af 0,05—0,063^{mm} Længde, eensidige (?) Kjønssaabninger og langagtige Æg med pidskedannede Forlængelser.

Friis fandt (August 1869) i Tønder hos *Hirundo riparia* en Bændelorm, for hvilken jeg har troet at kunne optage Navnet *T. cyathiformis*, skjøndt det ikke er klart, om Dujardin har havt denne eller muligen *T. depressa* for sig. Den korte Snabel er forsynet med 54—56 Kroge af 0,043—0,053^{mm} Længde, ordnede i to Rækker, men uden kjendelig Forskjel indbyrdes (Fig. 260). Allerede tæt bagved Hovedet bliver Leddelingen synlig, og der findes ingen indsnevret Hals. Ifølge Friis's Iagttagelse ere Kjønssaabningerne uregelmæssig afvekslende og Æggene forsynede med pidskeformede Forlængelser. — Rimeligviis forekomme de samme Arter af Bændelorme hos forskjellige Svaler, men jeg har kun havt sparsom Leilighed til at undersøge dem.

101. *Taenia undulata* RUDOLPHI.

(*T. angulata* Duj.)

Longit. 280^{mm}. *Latit.* 4,5^{mm}.

Uncinulorum 46—64 *corona duplex*, *quorum anteriores longit.* 0,073—0,11^{mm}, *posteriores* 0,063—0,092^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Longit. penis 0,21^{mm}, *latit.* 0,016^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,013—0,017^{mm}.

Habitaculum. *Turdus merula*, in Sjaellandia (Alberti), in Slesvico (Friis). *Turdus musicus* (v. Siebold), in Sjaellandia (Krabbe), in Slesvico (Friis), in Saxonia (Küchenmeister). *Turdus pilaris*, in Saxonia (Küchenmeister). *Turdus iliacus*, in Slesvico (Friis). *Turdus torquatus*, in Slesvico (Friis). — *Sturnus vulgaris*, in Saxonia (Küchenmeister). — *Corvus cornix*, in Sjaellandia (Krabbe), in Pomerania (Creplin), in Slesvico (Friis). — *Garrulus glandarius*, in Saxonia (Küchenmeister).

T. undulata skulde efter den oprindelige Mening være Navnet paa en hos Krager forekommende Bændelorm, og naar man tager Hensyn til Goezes Afbildninger, bliver det sandsynligt, at det er den samme som Dujardin (Nr. 30. — S. 565 og Pl. 9. Fig. X) ofte fandt i Rennes hos *Turdus merula*, *musicus* og *viscivorus* og henførte til *T. angulata*; den forekommer nemlig ogsaa hos Kragen. Efter Dujardins Angivelse havde den 40 Kroge af 0,09—0,095^{mm} Længde, eensidige Kjønssaabninger og 0,018^{mm} lange Fosterkroge.

Rimeligviis er det ogsaa denne, som Molin (Nr. 55. — S. 68 og Taf. VII. Figg. 9—10) fandt hos *Turdus merula* og henførte til *T. angulata*.

I Universitetsmuseet opbevares en Deel Bændelorme, samlede af Hr. Alberti hos en Solsort i Sjælland, hvilke utvivlsomt høre til Dujardins *T. angulata*. De ere i stærkt sammentrukken Tilstand indtil 10^{mm} lange, fortil næsten 1^{mm}, bagtil 3,5^{mm} brede. Leddene, af hvilke der hos et Exemplar taltes omtrent 100, ere meget korte. Snabelen bærer i en dobbelt Række 52—54 Kroge, i den forreste Række 0,085^{mm}, i den bageste 0,075^{mm} lange. Kjønsaabningerne ere eensidige, Kjønslemmet cylindrisk, med en utydelig Haarbeklædning, 0,15^{mm} langt og 0,013^{mm} tykt. I de bageste Led var der modne runde Æg med Fosterkroge af 0,013^{mm} Længde. — Friis fandt den i Tønder (November 1867) ligeledes hos *Turdus merula*, med 64 Kroge, de forreste 0,099^{mm}, de bageste 0,082^{mm} lange.

Hos *Turdus musicus* fra Københavns Omegn fandt jeg (1867) oftere denne Bændelorm. Dens Længde var 40^{mm}, i stærkt slappet Tilstand 80^{mm}, med en Brede af indtil 2,5^{mm}. Kjønsaabningerne eensidige. Kjønslemmet fiint behaaret, 0,14^{mm} langt, 0,013^{mm} tykt. Paa Snabelen var der kun nogle faa Kroge af 0,077^{mm} Længde. — Friis fandt den i Tønder (Oktober 1867) hos den samme Fugl. Der var 56 Kroge, de store 0,10^{mm}, de smaa 0,092^{mm} lange. Fosterkrogenes Længde 0,016^{mm}. — I y. Siebolds Samling var den betegnet som *T. angulata* af *Turdus musicus*. Exemplarerne maalte omtrent 40^{mm}. Længden af de mindre Kroge 0,081^{mm}. Kjønsaabningerne eensidige. Æg fandtes ikke. — Ligeledes var der Præparater af den i Küchenmeisters Samling, tagen hos *Turdus musicus* i Zittau og henført til *T. angulata*. Af Krogene, hvis Antal var omtrent 50, maalte de større i forskjellige Krogkrandse 0,086—0,098^{mm}, de mindre 0,074—0,081^{mm}.

Ogsaa hos *Turdus pilaris* fandt Küchenmeister denne Bændelorm. De større Kroge vare 0,11^{mm}, de mindre 0,081^{mm} lange.

Friis traf den i Tønder hos *Turdus iliacus* med 56 Kroge, de større 0,10^{mm}, de mindre 0,092^{mm} lange, og ligeledes hos *Turdus torquatus*.

Hos Støren fandt Küchenmeister den i Zittau; den havde omtrent 50 Kroge, af hvilke de større vare 0,094—0,098^{mm}, de mindre 0,082—0,084^{mm} lange.

I Creplins Samling opbevares den samme Bændelorm, betegnet som *T. undulata*, og funden i Greifswald (April) hos *Corvus cornix*. Exemplarerne ere, i temmelig slappet Tilstand, indtil 240^{mm} lange og 4,5^{mm} brede. Den temmelig korte Snabel bærer 58 Kroge (Fig. 261), i den forreste Række (Fig. 262 a) 0,082—0,092^{mm}, i den bageste (Fig. 262 b) 0,066—0,069^{mm} lange. Kjønsaabningerne ere eensidige. Kjønslemmet cylindrisk, fiint behaaret, 0,13^{mm} langt og 0,015^{mm} tykt. Ikke sjelden forekom der en Uregelmæssighed i Leddelingen, idet to Led vare meer eller mindre sammensmeltede ved den Rand, paa hvilken Kjønsaabningerne fandtes. Hos et Exemplar havde de sidste Led dem paa den modsatte Side af den, de ellers indtog. I de modne Æg (Fig. 263) vare Fosterkrogene 0,017^{mm} lange. —

Hos de Krager, jeg har undersøgt, fandt jeg denne Bændelorm hos hver ellefte, i et Antal af indtil 5 Exemplarer, med en Længde af 280^{mm} i slappet Tilstand; den største Brede var 4^{mm}. Antallet af Snabelens Kroge var 46—52, Længden af de større 0,079—0,083^{mm}, af de mindre 0,065—0,071^{mm}. Leddelingen viste oftere den samme Uregelmæssighed som hos Ormene i den Creplinske Samling. Kjønslemmet var (stærkt fremstrakt) 0,21^{mm} langt og 0,016^{mm} tykt, lidt opsvulmet ved Grunden. Hos de større Exemplarer indeholdt de bageste Led modne Æg. — Friis fandt den i Tønder hos Kragen. De store Kroge vare 0,073—0,079^{mm}, de smaa 0,063—0,068^{mm} lange. Fosterkrogenes Længde 0,014—0,017^{mm}.

Blandt Küchenmeisters Præparater var der et Hoved af en Bændelorm, som han havde fundet i Zittau hos *Garrulus glandarius*. Det havde paa den indtrukne Snabel et paafaldende ringe Antal Kroge, nemlig kun 24 (Fig. 264), men synes dog at maatte henføres til *T. undulata*. Krogene vare 0,078—0,086^{mm} lange, ordnede i to Rækker, men kun med ringe indbyrdes Forskjel. De hertil sandsynligviis henhørende Kjæder af Led, der fandtes opbevarede i Spiritus, vare omtrent 150^{mm} lange og indtil henved 3^{mm} brede. De bageste Led indeholdt modne Æg med Fosterkroge af 0,015—0,017^{mm} Længde.

102. *Taenia candelabraria* GOEZE.

Uncinulorum circiter 40 corona duplex, quorum majores longit. 0,054^{mm}, minores 0,035—0,037^{mm}.

Habitaculum. *Strix brachyotus*, in Saxonia (Küchenmeister).

Goeze (Nr. 5. — S. 405 og Tab. XXXII B. Figg. 24—27) beskrev under Navnet *T. candelabraria* en Bændelorm, hvoraf han havde faaet Tegningen af Grev v. Borke, som havde fundet den hos *Strix aluco*.

Rudolphi (Nr. 20. — S. 160 og 518) henførte dertil Bændelorme af *Strix brachyotus*, *bubo*, *otus* og *scops*. Af den første Fugl havde han faaet Exemplarerne tilsendt fra Bremser; han angiver, at Kjønsaabningerne vare uregelmæssig afvxlende.

Mehlis (Nr. 24. — S. 195) omtaler *T. candelabraria* som krogbærende.

Küchenmeisters Samling indeholdt nogle Præparater af Hovedet af en Bændelorm, som han i Zittau havde fundet hos *Strix brachyotus*. Snabelen er temmelig kort og bred, Krogene afvxlende større (Fig. 265 a), 0,054^{mm}, og mindre (Fig. 265 b), 0,035—0,037^{mm} lange. De vare løsnede og spredte paa Præparaterne, men deres Antal synes at have været omtrent 40. Indtil i et Par Millimetres Afstand fra Hovedet, hvor Bredden var 0,5^{mm}, var Leddelingen endnu ikke kjendelig. Det er den eneste hidtil bekjendte krogbærende *Taenia* hos Rovfugle.

Ifølge Wiener Kataloget fandtes Bændelorme (*T. candelabraria*) hos 7 af 73 Ugler af denne Art.

103. **Taenia producta** n. sp.

Uncinulorum circiter 10—12 corona simplex, quorum longit. 0,022^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Longit. penis 0,11^{mm}, latit. 0,025^{mm}.

Habitaculum. *Picus viridis* (Leuckart).

Blandt Leuckarts Præparater fandtes et af en *Taenia* hos *Picus viridis*, som muligviis kunde være den af Goeze hos *Picus major* beskrevne *T. crenata*, med hvilken Hovedets og Halsens Form har temmelig megen Lighed. Krogene, af hvilke der syntes at have været 10—12, vare eensdannede, 0,022^{mm} lange (Fig. 266). Halsen viste i en Strækning af 4^{mm} endnu intet Spor til Leddeling. Paa nogle Led vare de omtrent paa Midten af Randen stærkt fremtrædende Kjønsaabninger uregelmæssig afvejlende; Kjønslemmet cylindrisk, 0,11^{mm} langt og 0,025^{mm} bredt. Disse Led, som ikke indeholdt Æg, vare særdeles langstrakte, (4^{mm} lange og kun 0,8^{mm} brede) hvortil Artsnavnet skulde hentyde.

104. **Taenia parvirostris** n. sp.

Longit. 15^{mm}. Latit. 1^{mm}.

Uncinulorum circiter 20—30 corona simplex, quorum longit. 0,011—0,013^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Longit. penis 0,036^{mm}, latit. 0,021^{mm}.

Habitaculum. *Hirundo urbica*, in Saxonia (Küchenmeister). *Hirundo rustica*, in Slesvico (Friis).

Blandt Küchenmeisters Præparater var der nogle af en *Taenia*, betegnet som *T. cyathiformis*, hvilken han havde fundet i Zittau hos *Hirundo urbica*. Den havde en Længde af indtil 15^{mm}, og bagtil en Brede af 1^{mm}. Paa den lille Snabel var der, saa vidt jeg kunde skjønne, en enkelt Krands af omtrent 20 smaa Kroge, 0,012—0,013^{mm} lange, hvis Form (Fig. 267 a) ikke traadte ganske tydelig frem. Kjønsaabninger vare ikke at see, og der var ingen Æg.

Friis fandt i Tønder (Mai 1869) den samme Bændelorm hos *Hirundo rustica*. Den havde mellem 20 og 30 eensdannede Kroge paa Snabelen, af 0,011^{mm} Længde (Fig. 267 b). Kjønsaabningerne vare uregelmæssig afvejlende, Kjønslemmet cylindrisk med en kegladannet Spids, dets Overflade besat med tætstaaende vortelignende Ujevnheder; det var indtil 0,036^{mm} langt og 0,021^{mm} tykt.

Maaskee er det denne Art, Dujardin (Nr. 30. — S. 597) fandt hos *Hirundo urbica* og *rustica*, og hvis Snabel han omtaler som krogløs og forsynet med Papiller.

Bændelorme, henførte til *T. cyathiformis*, angives i Wiener Kataloget at være fundne 130 af 360 Gange hos *Hirundo urbica*, 100 af 530 Gange hos *Hirundo rustica*.

105. *Taenia Leuckarti* n. sp.

Longit. 25^{mm}. *Latit.* 0,5^{mm}.

Uncinulorum 39 *corona duplex*, quorum majores *longit.* 0,033^{mm}, minores 0,026^{mm}.

Habitaculum. *Ardea* sp. (Leuckart).

Af denne Bændelorm fandtes i Leuckarts Samling et Præparat med Angivelse af, at den var funden hos en Heire. Dens Længde var 25^{mm}, Bredden bagtil 0,5^{mm}. Snabelen var forsynet med 39 Kroge (Fig. 268), ordnede i 2 Rækker, de større (Fig. 269 a) 0,035^{mm}, de mindre (Fig. 269 b) 0,026^{mm} lange. Kjønnsredskaber vare ikke synlige.

Blandt de af Wedl beskrevne Bændelorme af Heirer er *T. papilla* af *Ardea purpurea* (Nr. 42. — S. 19 og Taf. III. Figg. 37—39) den, som i Henseende til Krogenes Form synes at staae den nærmest, men deres Antal skal kun være 16—18, af 0,038^{mm} Længde.

106. *Taenia depressa* v. SIEBOLD.

Longit. 10^{mm}. *Latit.* 0,5^{mm}.

Uncinulorum 24—30 *corona duplex*, quorum *longit.* 0,034—0,051^{mm}.

Aperturæ genitalium regulariter alternæ.

Habitaculum. *Cypselus apus*, in Borussia (v. Siebold), in Bavaria (v. Siebold), in Slesvico (Friis), in Svecia meridionali (Olsson).

Af denne Bændelorm, som er bleven kortelig omtalt af v. Siebold (Nr. 27. — 51), fandtes i hans Samling Exemplarer, tagne hos *Cypselus apus* i Danzig (Mai 1834 og Juni 1835) og i München (Juli 1853). De vare 10^{mm} lange og indtil 0,5^{mm} brede. Paa Snabelen var der 24—28 (dog har der muligviis været nogle flere) Kroge (Fig. 270) af 0,043—0,051^{mm} Længde (Fig. 271), med en ikke meget tydelig Afvexling af større og mindre, ordnede i to Rækker. Kjønnsaabningerne vare, som det syntes, regelmæssig afvexlende. Leddene ere strax bagved Hovedet meget tydeligere sondrede end hos den ovenfor beskrevne *T. cyathiformis*; bagtil blive de mere lange end de ere brede, men de indeholdt ingen Æg.

Friis fandt den i Tønder (Mai 1869) hos *Cypselus apus* med 30 Kroge af 0,034—0,045^{mm} Længde, tydelig ordnede i to Rækker. Ormene vare kun faa Millimetre lange og

havde henved 20 Led med regelmæssig afvekslende Kjønsaabninger. Ved Siden af den langstrakte Cirrusblære saaes et eiendommeligt, stærkt lysbrydende (chitinagtigt) Organ, rimeligviis henhørende til Hankjønsredskaberne. Der fandtes i de bageste Led langagtige umodne Æg, hvis ydre Hinde i hver Ende havde en pidskeformet Forlængelse.

Den samme Bændelorm fandt Dr. P. Olsson i Skaane (Mai 1867) hos en Muursvale. Exemplarerne vare indtil 2,5^{mm} lange, 0,5^{mm} brede. Krogenes Antal var omtrent 24, deres Længde 0,039^{mm}; de vare stillede i to Rækker.

Om det er denne Art, Nitzsch (Nr. 58. — S. 14) har fundet hos *Cypselus apus* og benævnt *T. frustulum*, fremgaaer ikke med Sikkerhed af hans Beskrivelse, men det er vel rimeligt.

Hos *Cypselus apus* iagttoges ifølge Wiener Kataloget Bændelorme (*T. cyathiformis*) hos 26 af 41 undersøgte Individuer.

107. *Taenia crateriformis* GOEZE (DUJARDIN).

Uncinulorum 32—35 *corona simplex* (?), *quorum longit.* 0,025—0,029^{mm}.
Aperturæ genitalium vage alternæ (?).

Habitaculum. *Picus viridis* (Leuckart).

Goeze beskrev som *T. crateriformis* Bændelorme af *Picus major* med enkelt Krogrands paa Snabelen (Nr. 5. — S. 396 og Tab. XXXI B. Figg. 16—18).

Rudolphi (Nr. 19. — Vol. II. P. II. S. 191) henførte dertil ogsaa Bændelorme, som vare fundne hos andre Spettearter, hos *Lynx torquilla* og hos *Upupa epops*, og han forenede dermed ogsaa den af Goeze som *T. crenata* beskrevne Bændelorm af *Picus major*. Han angiver, at Kjønsaabningerne vare modsatte (Nr. 20. — S. 531 og Tab. 3. Fig. 9).

Dujardin (Nr. 30. — S. 570 og Pl. 9. Figg. I—K) beskrev under dette Navn Bændelorme, som han i Rennes havde fundet hos *Picus major*. De havde 12 (—20?) Kroge af 0,028^{mm} Længde og eensidige Kjønsaabninger. Desuden traf han hos den samme Fugl ganske unge Bændelorme med 20—23 Kroge af 0,028—0,032^{mm} Længde.

Med disse sidste stemme Bændelorme temmelig overeens, hvoraf der i Leuckarts Samling var et Par Præparater; betegnede som *T. crateriformis* af *Picus viridis*. De havde 32—35 Kroge, utydelig ordnede i to Rækker (Fig. 272), af 0,025—0,029^{mm} Længde (Fig. 273) Kjønsaabningerne vare utydelige; dog syntes de at være uregelmæssig afvekslende.

108. **Taenia triangulus** n. sp.*(T. angulata* Rud. *ex parte.)*

Uncinulorum 32 corona duplex, quorum majores longit. 0,055^{mm}, minores 0,038—0,041^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ (?).

Habitaculum. *Turdus* sp. (Bremser).

Rudolphi (Nr. 20. — S. 509) omtaler under *T. angulata* Bændelorme af en *Turdus*, som Bremser havde sendt ham. Hos en af disse, der opbevares i Berliner Museet, og som var forsynet med Hoved, fandtes paa Snabelen 32 Kroge, afvejlende større (Fig. 274 a), 0,055^{mm} lange, og mindre (Fig. 274 b), af 0,038—0,041^{mm} Længde. Kjønsaabningerne ere sandsynligviis afvejlende. Der var ingen Æg. Artsnavnet har jeg valgt af Hensyn til Krogenes triangulære Form.

109. **Taenia campanulata** RUDOLPHI.

Longit. 40^{mm}. *Latit.* 0,5^{mm}.

Uncinulorum 26 corona duplex, quorum majores longit. 0,043—0,046^{mm}, minores 0,029—0,034^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Habitaculum. *Muscicapa* sp., in Brasilia (Natterer).

Natterer fandt i Brasilien Bændelorme hos en *Muscicapa*, hvilke Rudolphi (Nr. 20. — S. 693 under A) kaldte *T. campanulata*. De herhen hørende Bændelorme i Berliner Museet ere 40^{mm} lange, med en Brede bagtil af 0,5^{mm}. Snabelen bærer 26 Kroge (Fig. 275), afvejlende større (Fig. 276 a), 0,043—0,046^{mm} lange, og mindre (Fig. 276 b), af 0,029—0,034^{mm} Længde. I tilbagetrukken Tilstand have de Spidserne rettede fortil. Kjønsaabningerne ere uregelmæssig afvejlende. Æg fandtes ikke.

110. **Taenia longiceps** RUDOLPHI.

Latit. 0,3^{mm}.

Uncinulorum longit. 0,038—0,040^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,017^{mm}.

Habitaculum. *Cassicus cristatus*, in Brasilia (Natterer).

Af denne Bændelorm, som Natterer havde fundet i Brasilien hos *Cassicus cristatus*, erholdt Rudolphi (Nr. 20. — S. 691) gennem Bremser nogle Exemplarer, af

hvilke eet var forsynet med Hoved. De findes i Berliner Museet. Paa Hovedet var der 5 temmelig eensdannede Kroge af 0,038—0,040^{mm} Længde (Fig. 277). Kjønsaabningernes Stilling var ikke tydelig. Nogle Brudstykker, af 3^{mm} Brede, indeholdt modne Æg (Fig. 278) med Fosterkroge af 0,017^{mm} Længde.

111. *Taenia meropina* n. sp.

Longit. 40^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum circiter 40 corona duplex, quorum majores longit. 0,027^{mm}, minores 0,022^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,010^{mm}.

Habitaculum. *Merops superciliosus*, in Aegypto (Bilharz).

I v. Siebolds Samling fandtes Bændelorme henførte til *T. crateriformis*, som Bilharz havde samlet i Ægypten (Mai 1852) hos *Merops superciliosus*. De naaede en Længde af 40^{mm}, Bredden var 1^{mm}. Den korte, brede og flade Snabel bærer en Krands af omtrent 40 Kroge (Fig. 279) i dobbelt Række, de større (Fig. 280 a) 0,027^{mm}, de mindre (Fig. 280 b) 0,022^{mm} lange. Skjøndt Kjønsredskaberne vare temmelig tydelige at see, kunde jeg dog ingen Kjønsaabninger opdage ved Randen af Leddene. De bageste Led indeholdt ovale modne Æg (Fig. 281) med Fosterkroge af 0,010^{mm} Længde.

112. *Taenia borealis* n. sp.

Longit. 20^{mm}. *Latit.* 0,8^{mm}.

Uncinulorum 18 corona duplex, quorum majores longit. 0,028—0,031^{mm}, minores 0,023—0,027^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Longit. penis 0,067^{mm}, latit. 0,019^{mm}.

Habitaculum. *Emberiza nivalis*, in Groenlandia (Pfaff).

Hos *Emberiza nivalis* fandt Pfaff i Grønland (Mai 1861) nogle Bændelorme af indtil 20^{mm} Længde, med en Brede bagtil af 0,8^{mm}. Snabelen bærer en Krands af 18 Kroge (Fig. 282), afvejlende større (Fig. 283 a og b), 0,028—0,031^{mm} lange, og mindre (Fig. 283 c og d), af 0,023—0,027^{mm} Længde. Kjønsaabningerne ere uregelmæssig afvejlende. Kjønslemmet cylindrisk, fint behaaret, 0,067^{mm} langt og 0,019^{mm} tykt. Der var ingen Æg.

113. *Taenia trigonocephala* n. sp.

Longit. 25^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum circiter 20 corona duplex (?), quorum *longit.* 0,031—0,034^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Longit. penis 0,29^{mm}, *latit.* 0,021^{mm}.

Hamuli embryonales *longit.* 0,016^{mm}.

Habitaculum. *Saxicola oenanthe*, in Groenlandia (Pfaff). — *Motacilla flava*, in Svecia meridionali (Olsson).

Pfaff fandt i Grønland (Juni 1860) hos *Saxicola oenanthe* nogle Bændelorme, som vare indtil 25^{mm} lange og bagtil 1^{mm} brede. Snabelen var forsynet med omtrent 20 temmelig eensdannede Kroge (Fig. 284) af 0,031—0,032^{mm} Længde (Fig. 285), utydelig ordnede i to Rækker. Kjønsaabningerne uregelmæssig afvejlende. Kjønslemmet cylindrisk, fiint behaaret, 0,10^{mm} langt og 0,015^{mm} tykt. De bageste Led indeholdt rundagtige modne Æg (Fig. 286) med Fosterkroge af 0,016^{mm} Længde.

Bændelorme, som vare nøie overeensstemmende med disse, fandt Dr. Olsson i Skaane (Juni 1867) hos en *Motacilla flava*. De vare indtil 15^{mm} lange og bagtil 1^{mm} brede. Hovedet var, ligesom hos de ovenfor beskrevne, nogenlunde trekantet eller egentlig kegle-dannet. Hos et Exemplar fandtes 18 Kroge, bragte ud af deres naturlige Stilling og uden at det sikkert kunde afgjøres, om de havde dannet to Rækker. Deres Længde var 0,031—0,034^{mm}. Kjønsaabningerne uregelmæssig afvejlende. Kjønslemmet stærkt fremstrakt, 0,29^{mm} langt, ved Grunden 0,021^{mm} tykt, aftagende i Tykkelse mod Spidsen. Æg vare ikke tilstede.

114. *Taenia infundibuliformis* GOEZE (non DUJARDIN).

Longit. 100^{mm}. *Latit.* 1,5^{mm}.

Uncinulorum 16—20 corona simplex, quorum *longit.* 0,020—0,027^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Longit. penis 0,050^{mm}, *latit.* 0,025^{mm}.

Hamuli embryonales *longit.* 0,012—0,017^{mm}.

Habitaculum. *Gallus domesticus*, in Sjaellandia (Krabbe), in Pomerania (Creplin), in Saxonia (Küchenmeister).

Med Hensyn til de hos Gaardhanen forekommende Bændelorme hersker der en Deel Forvirring, tildeels hidrørende fra de ældre Beskrivelsers Ufuldstændighed, hvorved Dujardin som *T. infundibuliformis* er kommen til at beskrive en anden Art end den,

Goeze rimeligviis har havt for sig. Senere har Molin miskjendt den af Dujardin omhandlede og beskrevet den under et andet Navn.

Goeze (Nr. 5. — S. 386 og Tab. XXXI A. Figg. 1—6) henførte til *T. infundibuliformis* Bændelorme, som han fandt i stort Antal hos Hønsene, og med hvilke han troede at andre, der forekom hos Huusanden, Vildanden og Vildgaasen, vare identiske. Han afbilder et Hoved med fremstrakt Snabel, forsynet med temmelig faa Kroge, og Led med afvxlende Kjønsaabninger. I Texten anslaaer han Krogenes Antal til nogle og 30, ordnede i dobbelt Række.

Rudolphi (Nr. 19. — Vol. II. P. II. S. 123) fandt ogsaa hyppig Bændelorme hos Høns, men iagttog aldrig Kroge hos dem, hvorfor han (Nr. 20. — S. 152) indordnede dem blandt Tænierne med krogløs Snabel. Han fandt ogsaa Kjønsaabningerne uregelmæssig afvxlende.

Dujardin (Nr. 30. — S. 586 og Pl. 9. Fig. H) traf kun sjelden Bændelorme hos Høns, 7 Gange hos 200, og beskrev dem som *T. infundibuliformis*. Deres Hoved var imidlertid af en ganske anden Form end Goeze havde afbildet det; det havde en stor, halvkugledannet Snabel, ved Grunden forsynet med 208 Kroge af 0,009^{mm} Længde, i to Rækker. Kjønsaabningerne vare uregelmæssig afvxlende, Fosterkrogene 0,018—0,023^{mm} lange.

v. Siebold (Nr. 32. — S. 121 og 147 Anm.) angiver, hos *T. infundibuliformis* at have fundet 20—30 Kroge og Kjønsllemmet forsynet med paafaldende store Børster.

Ved at undersøge 200 Høns, næsten alle fra Københavns Omegn, har jeg 35 Gange fundet Bændelorme, henhørende til to forskellige Arter, nemlig *T. infundibuliformis* hos 13 %, *T. cesticillus* hos 8 %. *T. infundibuliformis*, — paa det Nærmeste svarende til Goezes Beskrivelse, ligesom og med de Charakterer, v. Siebold har tillagt den, men forskjellig fra den Art, Dujardin har beskrevet under dette Navn, — forekom i et Antal af indtil 10 Exemplarer. De naaede en Længde af 100^{mm}; de bageste Led vare 1,5^{mm} brede, mere lange end brede. Den lille Snabel havde 16—18 eensdannede Kroge (Fig. 287) af 0,022—0,027^{mm} Længde (Fig. 288 a og b). Sugerskaalene ere forholdsviis store. Kjønsaabningerne uregelmæssig afvxlende. Kjønsllemmet (Fig. 289) var sjelden fremtraadt, og da bøiet tilbage, omtrent 0,050^{mm} langt, ved Grunden 0,025^{mm} tykt, mod Spidsen kun halv saa tykt, forsynet med faa, men forholdsviis store Børster, som undertiden alene saaes at træde frem gennem Kjønsaabningen. De bageste Led indeholdt rundagtige, noget tverovale Æg (Fig. 290) med en enkelt tynd Hinde og Fosterkroge af 0,012—0,016^{mm}.

I Universitetsmuseet findes den samme Bændelorm af *Gallus domesticus*, hidrørende fra Creplin, betegnet som *T. infundibuliformis*.

Blandt Küchenmeisters Præparater var der ogsaa nogle af denne Art, med omtrent 20 Kroge paa Snabelen, af 0,020^{mm} Længde (Fig. 288 c). Fosterkrogens Længde var 0,017^{mm}.

De Bændelorme, der opbevaredes i Rudolphis Samling, betegnede som *T. infundibuliformis* af *Gallus domesticus*, vare vel i en daarlig Tilstand, men hørte dog upaatvivelig til denne samme Art.

Maaskee er det ogsaa denne Bændelorm, G. Wagener (Nr. 40. — Taf. I. Fig. 1.) fandt i Pisa hos *Gallus domesticus* ved Siden af *T. infundibuliformis* (rimeligviis *T. infundibuliformis* Dujardin), og af hvilke han har afbildet et Æg. Den havde en Krands af 12 temmelig store, let affaldende Kroge paa en meget lille Snabel.

Om endelig den af Molin (Nr. 55. — S. 66 og Taf. VII. Figg. 5—8) som krogløs beskrevne *T. tetragona*, der ogsaa af Polonio (Nr. 52. — S. 6) angives som funden hos Gaardhanen, hører herhen, synes tvivlsomt; den skulde have eensidige Kjønnsaabninger. Imidlertid forekommer der vistnok flere Arter af Bændelorme hos denne Fugl, som jeg ikke har truffet paa; saaledes den af Davaine (Nr. 52. — S. XXXIX) beskrevne *T. proglottina*, der ifølge Professor Leuckarts velvillige Meddelelse ogsaa er iagttagen ved Giessen.

Den hos *Otis tarda* forekommende Bændelorm, som af Rudolphi (Nr. 19. — Vol. II. P. II. S. 124) blev regnet til *T. infundibuliformis*, er forskjellig fra Gaardhanens; paa de ufuldstændige Exemplarer deraf, som opbevares i Berliner Museet, fandt jeg Kjønnsaabningerne eensidige (Nr. 60. S. 123 og Tab. III. Fig. 5).

I Wiener Kataloget angives Tænier, alle henførte til *T. infundibuliformis*, at være fundne hos 46 af 127 tamme Høns.

115. *Taenia parina* DUJARDIN.

Longit. 15^{mm}. *Latit.* 1^{mm}.

Uncinulorum 17 *corona simplex*, *quorum longit.* 0,015—0,017^{mm}.

Aperturæ genitalium *vage alternæ.*

Longit. penis 0,05^{mm}, *latit.* 0,007^{mm}.

Habitaculum. *Parus coeruleus*, in Saxonia (Küchenmeister). — [*Sturnus vulgaris*, in Saxonia (Küchenmeister)].

Dujardin (Nr. 30. — S. 598 og Pl. 9. Fig. Q) omtalte under Navnet *T. parina* en Bændelorm, som han havde fundet i Rennes hos *Parus caudatus*. Hovedet havde en lille Snabel med 18 Kroge af 0,019^{mm} Længde.

Til denne Art troer jeg at maatte henføre Bændelorme, som vare samlede af Küchenmeister i Zittau hos en Blaameise. De vare indtil 15^{mm} lange, bagtil henvend 1^{mm} brede. Den lille Snabel havde hos en af Ormene 17 eensdannede Kroge (Fig. 291) af 0,015—0,017^{mm} Længde (Fig. 292 a). Kjønnsaabningerne vare uregelmæssig afvejlende, Kjønnslemmet cylindrisk, næsten glat, 0,05^{mm} langt og 0,007^{mm} tykt.

Blandt Küchenmeisters Præparater var der et Hoved af en Bændelorm, som han havde fundet hos *Sturnus vulgaris*. Snabelen var forsynet med 20 eensdannede Kroge, 0,021^{mm} lange (Fig. 292 b). Om den er forskjellig fra den ovenfor beskrevne, tør jeg efter det ene Exemplar ikke afgjøre.

116. *Taenia cesticillus* MOLIN.

(*T. infundibuliformis* Duj.)

Longit. 110^{mm}. *Latit.* 1,8^{mm}.

Uncinulorum (208) *corona duplex*, quorum *longit.* 0,007^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Longit. penis 0,13^{mm}, *latit.* 0,007^{mm}.

Hamuli embryonales longit. 0,016—0,017^{mm}.

Habitaculum. *Gallus domesticus*, in Sjaellandia (Krabbe).

For denne Bændelorm, svarende til Dujardins Beskrivelse af *T. infundibuliformis* (see under denne), har jeg optaget Molins Benævnelse *T. cesticillus* (Nr. 55. — S. 64 og Taf. VI. Figg. 10—11), da det efter hans Afbildninger at dømme upaatvivlelig er den samme som Dujardin har beskrevet, men af Molin med Urette er henført til *T. infundibuliformis*; han har nemlig ikke seet Krogene.

Den forekom hos 16 af de 200 Høns, jeg har undersøgt; sædvanlig var der kun nogle faa, engang omtrent 30. Længden var indtil 110^{mm}, Breden af de bageste Led 1,8^{mm}; de ere mere lange end brede. Ved Undersøgelse med det blotte Øie kan den forveksles med *T. infundibuliformis*, da de omtrent ere af lige Størrelse; men hos *T. cesticillus* er den forreste Ende bredere, ligesom afstumpet, idet Ormens Brede bagved Hovedet er den samme som dettes. Krogene, der omgive den brede, hvælvede Snabel, ere, som Dujardin har angivet det, ordnede i to Rækker. De ere let affaldende, og jeg saae aldrig nogen fuldständig Krogrands. Deres Længde var 0,007^{mm} (Fig. 293), som sædvanlig maalt fra Spidsen af Kloen til Enden af Skaftet. Sugerskaalene ere meget smaa. Kjønnsaabningerne uregelmæssig afvejlende. Kjønslømmet cylindrisk, 0,13^{mm} langt og 0,007^{mm} tykt; Overfladen syntes at være glat. De bageste Led indeholdt modne runde Æg (Fig. 294) med 0,016—0,017^{mm} lange Fosterkroge, der som oftest vare rettede fortil, saa at der tilsyneladende kun var 4, idet de to ydre Par dækkede hinanden.

Polonio (Nr. 53. — S. 6) angiver ogsaa at have fundet *T. cesticillus* hos *Gallus domesticus* i Padua og Pavia.

I v. Siebolds Samling opbevares Tænier af *Gallus domesticus*, samlede af Bilharz i Ægypten (Oktober 1852). De ere vistnok beslægtede med *T. cesticillus*, men synes dog

at tilhøre en anden Art, idet Sugerskaalene ligesom hos flere af de følgende Arter vare forsynede med en Brømme af smaa Torne. De havde i Omkredsen af Snabelen en dobbelt Række af talrige smaa Kroge, og Kjønssaabningerne vare uregelmæssig afvexlende.

117. **Taenia circumvallata** n. sp.

(*T. linea* Rud. ex parte.)

Longit. 150^{mm}. *Latit.* 2,5^{mm}.

Uncinulorum circiter 800 corona duplex, quorum majores longit. 0,011^{mm}, minores 0,008^{mm}.

Aperturæ genitalium vage alternæ.

Hamuli embryonales longit. 0,011—0,017^{mm}.

Habitaculum. *Perdix coturnix*, in Italia (Rudolphi).

De større Bændelorme, som Rudolphi havde fundet i Ancona hos *Perdix coturnix*, og som opbevares i Berliner Museet, vare henved 150^{mm} lange, bagtil 2,5^{mm} brede. Omkring Snabelen, som er lav og hvælvet, fandtes en Krands af henved 800 Kroge, afvexlende større, af 0,011^{mm} Længde, og mindre, 0,008^{mm} lange, maalte fra Ryggen til Enden af Tappen; det lykkedes mig ikke at faae noget Billede af dem fra Siden, men de ligne uden Tvivl Krogene hos *T. cesticillus*. Kjønssaabningerne ere uregelmæssig afvexlende. De bageste Led indeholdt modne Æg (Fig. 295); af Fosterkrogene vare de forreste 0,017^{mm}, de ydre 0,011^{mm} lange.

Artsnavnet skulde sigte til, at Krogene danne ligesom et Gjærde omkring Snabelen.

118. **Taenia australis** n. sp.

Longit. 400^{mm}. *Latit.* 1,2^{mm}.

Uncinulorum 340—360 corona duplex, quorum longit. 0,012—0,014^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Habitaculum. *Dromaius Novæ Hollandiæ* (Krabbe).

Hos en nyhollandsk Kasuar, som døde i Kjærbøllings zoologiske Have (Oktober 1867), fandtes i den øverste Deel af Tyndtarmen nogle faa Bændelorme af omtrent 400^{mm} Længde og en Brede af indtil 1,2^{mm}. Hovedet er forholdsvis stort, efterfulgt af en traadfiin Hals; Leddelingen begynder først i længere Afstand derfra. I Krogkrandsen taltes hos et Exemplar omtrent 340, hos et andet 360 Kroge (Fig. 296 viser et Stykke af Krandsen); de vare, fra Kloens Spids til Tappens Ende, 0,012—0,014^{mm} lange; Tappen er noget længere

hos dem i den indre Række (Fig. 297 a) end hos dem i den ydre (Fig. 297 b). Randen af de forholdsviis smaa Sugerskaale var besat med tætstillede Trevler eller Torne med bred, sammentrykt Grundflade (Fig. 298), af forskjellig Længde, fra 0,005^{mm} til 0,011^{mm}. Kjønssaabningerne vare eensidige, men kun kjendelige i de yngre Led. I hvert af de bageste, noget langstrakte Led fandtes 20—30 store rundagtige Legemer, utydelig sammensatte af mindre. Udviklede Æg vare ikke tilstede.

Fuglen var for 1½ Aar siden kommen hertil og dengang omtrent udvoxen, men hvor gammel, vides ikke. Den var ikke opfostret i Europa, men bragt hertil fra sin Hjemstavn.

119. *Taenia circumcincta* n. sp.

Longit. 120^{mm}. *Latit.* 2^{mm}.

Uncinulorum circiter 300 corona duplex, quorum longit. 0,011—0,012^{mm}.

Habitaculum. *Ardea garzetta*, in Aegypto (Bilharz).

I v. Siebolds Samling fandtes Bændelorme af *Ardea garzetta*, samlede af Bilharz i Ægypten (Mai 1852). Deres Længde var 120^{mm}, Bredden indtil 2^{mm}. Krogkrandsen bestaaer af talrige (omtrent 300) smaa Kroge, 0,011—0,012^{mm} lange (Fig. 299), ordnede i to Rækker med nogen Forskjel i Tappenes Længde. De smaa Sugerskaale ere omgivne af en Brømme (hvortil Artsnavnet har Hensyn) af tætstillede Trevler ligesom hos den foregaaende Art. Leddelingen begynder først i flere Millimetres Afstand fra Hovedet. Kjønssaabninger vare ikke at see. De bageste Led indeholdt umodne Æg, samlede i Hobe.

120. *Taenia Urogalli* MODEER.

(*T. tumens* Mehlis. *T. microps* Diesing.)

Longit. 300^{mm}. *Latit.* 3^{mm}.

Uncinulorum circiter 100 corona duplex, quorum longit. 0,010—0,011^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Habitaculum. *Tetrao urogallus* (v. Siebold). *Tetrao tetrix*, in Silesia (v. Siebold), in Saxonia (Küchenmeister).

Taenia Urogalli blev først beskrevet af Modeer (Nr. 12. — S. 129), som hos *Tetrao urogallus* fandt Bændelorme af indtil 2 Alens Længde og noget over 1/8 Tommes Brede. Han antog, at Kjønssaabningerne vare paa Leddenes Flade.

Creplin (Nr. 31. — S. 133) nævner *T. tumens* Mehlis som funden af Mehlis hos den samme Fugl.

Diesing (Nr. 35. — S. 510) forandrede Navnet paa den af Modeer beskrevne Bændelorm til *T. microps*, om hvilken Creplin (Nr. 36. — S. 285) dog formodede, at det maatte være den samme som *T. tumens* Mehlis.

I v. Siebolds Samling fandtes Bændelorme af *Tetrao urogallus* under Navnet *T. tumens*, og andre af *Tetrao tetrix* betegnede som *T. microps*. De høre dog uden Tvivl til samme Art. Ormene af *Tetrao urogallus* havde en Længde af omtrent 300^{mm}; den største Brede var 3^{mm}. Krogkrandsen bestod af omtrent 100 smaa Kroge i dobbelt Række. Kjønsaabningerne vare eensidige. De bageste Led indeholdt umodne Æg.

Bændelormene af *Tetrao tetrix*, hvilke v. Siebold havde fundet i Breslau (Mai 1852), vare indtil 100^{mm} lange og 2^{mm} brede. Paa den indtrukne Snabel var der en Deel smaa Kroge af omtrent 0,010^{mm} Længde og af lignende Form som hos de 4 foregaaende Arter. Kjønsaabningerne vare eensidige; tæt ved Randen fandtes en lille Cirrusblære ligesom hos *T. frontina*. Der var ingen Æg. — Ogsaa blandt de af Küchenmeister i Zittau samlede Bændelorme fandtes nogle af *Tetrao tetrix*, som ganske stemme med v. Siebolds Exemplarer. De vare 100—200^{mm} lange, indtil 2^{mm} brede og havde ganske lignende Kroge af 0,010—0,011^{mm} Længde (Fig. 300). Hos nogle Exemplarer fandtes paa Randen af Sugeskaalene Spor til lignende Trevler som hos de to foregaaende Arter. Kjønsaabningerne eensidige. Æg vare ikke tilstede.

121. *Taenia crassula* RUDOLPHI.

(incl. *T. sphenoccephala* Rud.)

Longit. 300^{mm}. *Latit.* 4^{mm}.

Uncinulorum circiter 60 *longit.* 0,010—0,011^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Habitaculum. *Columba livia dom.*, in Brasilia (Olfers). *Columba turtur* (Bremsen).

Rudolphi (Nr. 20. — S. 702) beskrev under Navnet *T. crassula* en ret anseelig Bændelorm, af hvilken Olfers havde sendt ham nogle Exemplarer, fundne i en Due (*Columba domestica*), som fra Kysten af Afrika var bragt til Brasilien. Rudolphi angiver, at Snabelen var stump eller hvælvet, forsynet med korte, ofte utydelige Kroge, og at Leddene indeholdt faa, men meget store Æg.

De herhen hørende Orme i den Rudolphiske Samling ere indtil 300^{mm} lange, bagtil 2^{mm} brede, paa stærkere sammentrukne Steder 4^{mm}. Den hvælvede Snabel er omgivet af en Krands af, saa vidt jeg kunde skjønne, omtrent 60 Kroge af 0,011^{mm} Længde (Fig. 301). Kjønsaabninger vare ikke synlige. Der fandtes ingen modne Æg. Hvad Rudolphi har

antaget for Æg, er i alt Fald ingen enkelte Æg, men temmelig store, rundagtige, uigjennem-sigtige Legemer, som hvert indeslutter 2—3 mindre.

Den tamme Due synes ikke ofte at hjemses af Bændelorme. Saaledes anfører Zeder (Nr. 16. — S. 282), at han i Løbet af 11 Aar har undersøgt flere hundrede Duer uden at finde nogen. Jeg har undersøgt 66, ligeledes forgjæves. Ifølge Wiener Kataloget blev der i 245 almindelige tamme Duer ingen Bændelorme fundet, medens saadanne (henførte til *T. sphenoccephala*) iagttoges hos 18 af 53 Turtelduer.

Med *T. crassula* er uden Tvivl den Bændelorm identisk, som Rudolphi tidligere (Nr. 19. — Vol. II. P. II. S. 94) havde omhandlet under Navn af *T. sphenoccephala*, og hvilken han ansaae for den samme som den, Zeder (Nr. 16. — S. 281) havde fundet hos Turtel-duen og beskrevet som *Alyselminthus Columbae*. De Bændelorme af *Columba turtur*, som Rudolphi (Nr. 20. — S. 506) havde erholdt fra Bremser, opbevares i Berliner Museet, og hos en af dem havde Hovedet en lignende Snabel som de ovenomtalte af den alminde-lige tamme Due; der var nogle enkelte Kroge af 0,010^{mm} Længde og omtrent af samme Form, men de fleste vare tabte. Sugerskaalene vare smaa. Leddelingen bliver først synlig i længere Afstand fra Hovedet. Kjønnsaabningerne ere eensidige, hvad ogsaa Zeder angiver for sin *Alyselminthus Columbae*. Efter Rudolphi skulde der være talrige meget smaa Æg; jeg kunde ingen saadanne see.

122. *Taenia leptosoma* DIESING.

Longit. 160^{mm}. *Latit.* 2^{mm}.

Uncinulorum circiter 70 corona duplex (?), *quorum longit.* 0,011—0,013^{mm}.

Aperturæ genitalium secundæ.

Habitaculum. *Psittacus erithacus* (Mus. Univ. Gryph.).

I Universitetsmuseets Samling af Indvoldsorme i Greifswald opbevares en Bændelorm af *Psittacus erithacus*, henført til den af Diesing (Nr. 35. — Vol. I. S. 507) kun ufuld-stændig karakteriserede *T. leptosoma*, der skulde være kjendt fra 10 forskjellige Arter af Papegoier. Den var 160^{mm} lang, bagtil 2^{mm} bred. Paa Hovedet fandtes henved 70 smaa Kroge af 0,011—0,013^{mm} Længde (Fig. 302), formodentlig stillede i to Rækker. Kjønnsaab-ningerne vare eensidige. Der var ingen modne Æg, men de bageste Led indeholdt lignende rundagtige Legemer som hos *T. crassula*.

Goeze (Nr. 5. — S. 406) fandt hos en *Psittacus erithacus* en meget lang og tynd *Taenia*, som han kaldte *T. longissima*, hvilket Navn Rudolphi (Nr. 19. — Vol. II. P. II. S. 182) forandrede til *T. filiformis*. Den er kun ufuldstændig beskrevet, og det lader sig ikke afgjøre, om det har været den samme Art.

123. **Taenia frontina** DUJARDIN.*(T. crateriformis* Rud. *ex parte.*)[Longit. 100^{mm}. Latit. 1^{mm}].

[Uncinulorum circiter 300 corona duplex].

Aperturæ genitalium secundae.

Habitaculum. *Picus viridis* (Rudolphi), in Borussia orient. (v. Siebold). — [*Oriolus galbula*, in Pomerania (Creplin).]

Goeze (Nr. 5. — S. 396 og Tab. XXXI B. Figg. 16—18) beskrev under Navnet *T. crateriformis* krogbærende Tænier, som han havde truffet hos *Picus major*.

Rudolphi (Nr. 19. — Vol. II. P. II. S. 191) henførte dertil Bændelorme med en Krands af tynde Kroge, af *Picus viridis* og *Iynx torquilla*, senere (Nr. 20. — S. 531) ogsaa en Bændelorm, som Treutler havde fundet hos *Upupa epops*.

Dujardin (Nr. 30. — S. 570 og Pl. 9. Fig. K; S. 585 og Pl. 9. Fig. L) gav nøiagtige Beskrivelser af en *Taenia*, som han havde fundet hos *Picus major* og henførte til *T. crateriformis*, samt af en derfra forskjellig hos *Picus viridis*, hvilken han kaldte *T. frontina*. Denne sidste havde en halvkugledannet Snabel med en Krands af 140 Kroge af 0,008^{mm} Længde; bag denne var der et Bælte, besat med smaa Torne i regelmæssig krydsende Rækker. Kjønsaabningerne troede han vare eensidige, dog var han desangaaende noget i Tvivl.

De af Rudolphi omtalte Bændelorme, som hans Ammanuensis (Juni 1818) havde fundet hos *Picus viridis*, ere opbevarede i Berliner Museet. De ere forskjellige fra den af Goeze og Dujardin beskrevne *T. crateriformis*, hvorimod de stemme med Dujardins *T. frontina*. Den brede, hvælvede Snabel bærer talrige smaa Kroge, hvis Form og Størrelse ikke lod sig nøiere bestemme. Leddelingen bliver først kjendelig i nogen Afstand fra Hovedet. Kjønsaabningerne ere eensidige (ikke modsatte, som Rudolphi har angivet), og tæt indenfor dem sees den lille rundagtige Cirrusblære. I hvert af de bageste Led findes 20—30 store, rundagtige, uigjennemsigtige Legemer, hvilke Rudolphi antog for Æg. Modne Æg vare ikke tilstede.

I v. Siebolds Samling opbevares talrige smaa Exemplarer af den samme Bændelorm (betegnet som *T. crateriformis*), hvilke han (Mai 1832) havde fundet hos *Picus viridis* i Østpreussen. Hovedet lignede ganske det hos de Rudolphiske Exemplarer. Kjønsaabninger vare ikke at see. Æg fandtes ikke.

I Creplins Samling opbevares en Bændelorm af *Oriolus galbula*, samlet i Wolgast af Creplin og, rigtignok med Tvivl, henført til *T. serpentulus*. Den er beslægtet med

T. frontina, men tilhører dog muligviis en anden Art. Exemplarerne vare indtil 70^{mm} lange, bagtil 1^{mm} brede. Paa Hovedet findes talrige smaa Kroge, ordnede i to Rækker, saa vidt jeg kunde see, henved 150 i hver. Kjønsaabningerne vare eensidige, Cirrusblæren ganske som hos *T. frontina*, lille, beliggende tæt indenfor Randen af Leddet (Fig. 303). Der var ingen Æg. — Rimeligviis forskjellig fra denne er den under Navnet *T. Nitzschi* beskrevne Bændelorm af samme Fugl (Nr. 58. — S. 13), udmærket ved sit paafaldende store Hoved.

I Wiener Kataloget angives hos *Picus viridis* Bændelorme (*T. crateriformis*) at være fundne hos 45 af 186 undersøgte Fugle, hos *Oriolus galbula* (*T. serpentulus*) hos 43 af 111.

Gjennemgaaer man nu Rækken af de her omhandlede Former, da vil man finde flere ret godt karakteriserede Grupper, men mellem disse er der indskudt adskillige Arter, hvis Plads maaskee er noget vilkaarlig valgt, men for hvilke Vanskeligheden ved at finde det naturlige Slægtskab for en stor Deel maa søges i de mangelfulde Oplysninger, der haves om dem.

De første 20 Arter, som forekomme hos Svømme- og Vadefugle, have i det Hele taget langstrakte Kroge, fra 12 til 32, sædvanlig nogle og 20, meer eller mindre tydelig ordnede i to Rækker uden stor indbyrdes Forskjel. Kjønsaabningerne ere uregelmæssig afvexlende. Kjønslemmet har sædvanlig en simpel cylindrisk Form med svag Behaarig, og hos ingen af dem synes Cirrusblæren at være synderlig udviklet. Hos *T. socialis*, *armillaris*, *sternina*, *porosa*, *micracantha*, *campylacantha*, *multiformis*, *pyriformis* og *Nymphæa*, Arter, som leve i Teister, Maager og nogle Vadefugle, ere Æggene runde. Liggende Kroge som hos de to sidstnævnte finder man hos *T. retrostris* og *megaloccephala* (ligeledes af Vadefugle), men deres Kjønsaabninger ere eensidige. Hos en Deel andre, alle af Vadefugle, danner Æggets ydre Hinde et Par betydelige tilspidsede Førlængelser, og som oftest ere da ogsaa de indre Hinder og selve Fosteret langstrakte, saaledes hos *T. clavigera*, *variabilis*, *Citrus*, *globulus* og *platyrhyncha*. Til en Bændelorm af denne sidste Afdeling svarer upaatvivlelig den hos Skovsneglen kjendte Ammeform, saa at der vel er Sandsynlighed for, at Ammerne til de nærmest beslægtede Arter ligeledes maae søges hos Bløddyr. Ogsaa hos en Havsnegl, en *Tiedemannia*, har man fundet en Bændelormamme med Krogkrands; Gegenbaur (Nr. 41. — S. 59 Anm.) har omtalt den, men da Krogene ikke ere afbildede, lader det sig ikke sige, hvorvidt den muligen skulde høre til hine førstnævnte.

Kroge som hos *T. aegyptiaca* og *bacilligera*, der næsten ere stavedannede, idet Skaftet har en forholdsvis betydelig Længde, vil man gjenfinde hos *T. laevis*, *villosa*, *stylosa* og *Fringillarum*, men i andre Henseender afvige disse Arter meget fra hverandre.

T. embryo, *paradoxa* og *stellifera* slutte sig nær sammen. De have en enkelt Krands af temmelig lige, langstrakte Kroge og forekomme hos Snepper og Bekkasiner, hos hvilke man har truffet de to første i stort Antal kort efter deres Indvandring.

En vel karakteriseret Gruppe dannes af *T. unilateralis*, *macropeos*, *urceus*, *scolecina* og *transfuga*. De have 20 Kroge, som i de to Rækker vise en mærkelig Forskjel. Naar Snabelen trækkes tilbage, væltes Krogene stærkt om, saa at Spidserne komme til at vende fortil. Kjønssaabningerne ere eensidige, og Kjønssredskaberne synes at udvikle sig hurtig, saa at disse Orme neppe opnaae nogen betydelig Længde; jeg har imidlertid ikke seet nogen af dem med Æg. Hos to af dem kjendes Ammeformen (*Gryporhynchus*), og det ligger nær at antage, at alle disse hos fiskeædende Fugle (Kormoranen og forskellige Heirer) levende Bændelorme gennemgaae deres Ammetilstand i Fisk. *T. capito* og *omalancristrota*, der ogsaa leve i Heirer, slutte sig tildeels til dem i Henseende til Krogenes Forhold, men hos den førstnævnte have Kjønssaabningerne en anden Stilling.

Af de derefter omhandlede Arter have Nr. 39—83, som alle forekomme hos Svømme- og Vadefugle, samtlige en enkelt Krands af eensdannede, meget hyppig 10 Kroge, og naar undtages de afvigende Former *T. polymorpha* og *laevis*, eensidige Kjønssaabninger. Men forøvrigt fremtræder der blandt dem tydelig flere mindre Grupper, og navnlig har en Deel af dem (indtil Nr. 65) langskafte Kroge, hvis Spidser rettes bagtil under den ofte lange og tynde Snabels Tilbagetrækning, medens Krogene hos de øvrige ere korte, idet Tappen naaer eller overgaaer Skaftet i Størrelse. — Blandt hine ere de hos forskellige Andearter levende Former, *T. sinuosa*, *gracilis*, *fasciata*, *fragilis* og *octacantha* indbyrdes meget nær beslægtede og have den under *T. sinuosa* beskrevne, eiendommelige Bygning af Kjønssredskaberne; de 4 sidstnævnte have 8 Kroge paa Snabelen. — De 4 hos Lappedykkere forekommende Arter, *T. macrorhyncha*, *multistriata*, *furcifera* og *capillaris* maa vel ligeledes stilles sammen, om end Forskjellighederne imellem dem ere større.

T. fusus, *cirrosa*, *Recurvirostrae*, *Himantopodis*, *microcephala*, *brachyphallos*, *amphitricha*, *filum*, *crassirostris* og *clandestina*, af Maager og Vadefugle, især af Sneppernes Familie, vise stor Overeensstemmelse i Henseende til Krogene (10 korte Kroge); Kjønssaabningerne ere eensidige, og hos flere af dem er Cirrusblæren særdeles fremtrædende, men Kjønsløbet og Æggene frembyde indbyrdes temmelig afvigende Former. — En anden Række af disse Bændelorme, som have fra 10 til 30 korte Kroge og eensidige Kjønssaabninger, og som snylte hos Fugle af Ændernes Familie, danne *T. rhomboidea*, *groenlandica*, *aequabilis*, *Creplini*, *coronula*, *micrancristrota* og *fallax*.

Hos de øvrige, med Undtagelse af *T. Leuckarti* og *circumcincta* udelukkende hos Landfugle forekommende Arter finde vi andre Typer end hos Vandfuglenes Tænier.

Af disse staae *T. Bilharzii*, *farciminalis*, *serpentulus*, *angulata* og *coronina*, med 10 Kroge paa Snabelen og eensidige Kjønssaabninger, hverandre meget nær, og blandt de følgende Arter, fra Nr. 92 til Nr. 115, kan man vel hist og her spore noget Slægtskab, men de lade sig vanskelig gruppere paa en tilfredsstillende Maade.

En meget eiendommelig Gruppe dannes endelig af de især hos Høse-, Due-, Struds- og Klattrefugle forekommende Former: *T. cesticillus*, *circumvallata*, *australis*, *circumcincta*, *Urogalli*, *crassula*, *leptosoma* og *frontina*. De have alle en omtrent halvkugledannet Snabel med talrige meget smaa Kroge, ordnede i to Rækker. *T. cesticillus* (*T. infundibuliformis* Duj.) og *frontina* bleve ogsaa af Dujardin stillede sammen som en egen Afdeling af Tænierne. Rimeligviis hører herhen ogsaa den af Polonio (Nr. 57. — S. 18) beskrevne *T. cantaniana* hos Kalkunen, muligen ogsaa Gaardhanens *T. proglottina*. Nogle af dem have uregelmæssig afvxlende Kjønssaabninger (*T. cesticillus* og *circumvallata*), de fleste eensidige, og hos disse sidste synes Æggene at udvikles paa en særegen Maade, gruppeviis, ligesom ogsaa den lille Cirrusblære er paaafaldende, idetmindste hos flere af dem. Hos en Deel af disse Arter ere Sugeskalaene forsynede med eiendommelige Hjælpemidler til Fastheftningen, nemlig en Bræmme af smaa Trevler eller Torne.

Udenfor Fuglenes Klasse vides Tænier med krogbærende Snabel kun at forekomme hos Pattedyr, og blandt disse ere Rovdyrenes Blærebændelorme bedst kjendte. Bortset fra *T. elliptica* og *cucumerina*, der ligeledes snylte hos Rovdyr og som Ammer leve i disse Dyr's Luus, forekomme de øvrige fortrinnsviis hos Flagermuus, Spidsmuus og enkelte Gnavere; om en af dem er det blevet oplyst, at dens Ammeform lever i Insekter (Meelormens Bændelormamme), og i det Hele synes disse Bændelorme at slutte sig nærmest til dem, der forekomme hos Fugle.

Endnu turde her maaskee være Anledning til, med et Par Ord at berøre Bændelormenes geographiske Udbredelse, hvortil man i det Foregaaende vil træffe enkelte Bidrag. Til at give en endog blot tarvelig Fremstilling af et Lands Fauna af Indvoldsorme ere vore Kundskaber endnu alt for mangelfulde, og naar man vil danne sig et Billede af Udstrækningen af de enkelte Arters Forekomst, som er et Spørgsmaal af megen Interesse, og hvortil der i den nyeste Tid er givet et Bidrag af Dr. Olsson (Nr. 61. — S. 481), saa frembyde der sig de samme Vanskeligheder, nemlig dels, at de foreliggende Undersøgelser ere overmaade sparsomme, dels ogsaa den, at de ældre Artsbeskrivelser have været for ufuldkomne til at man tør stole paa Identiteten af hvad der er henført til samme Art. Det forstaaer sig af sig selv, at Udbredelsen maa være betinget af Forekomsten af det eller de Dyr, i hvilke Parasiten er bunden til at leve, og for Tæniernes Vedkommende, der som Ammer leve i andre Dyr end som fuldt udviklede Bændelorme, maa Forekomsten des-

uden være afhængig af, hvorvidt Værterne, som svare til deres forskellige Udviklingstrin, leve paa samme Sted. Dog ville Dyr, som foretage Vandringer, selvfølgelig ogsaa kunne træffes med Snyltedyrdyr i andre Egne end i dem, hvor de have paadraget sig disse, og paa denne Maade ville f. Ex. Trækfuglenes Bændelorme muligviis kunne findes udenfor det Land, hvor de tilsvarende Ammeformer leve, medens man hos Standfugle snarere tør vente at træffe forskellige Arter af Bændelorme endog paa forskellige Lokalteter i samme Land. Af de i denne Afhandling omtalte Bændelorme kunne følgende nævnes som Exempler paa en udbredt Forekomst:

	Forekommer hos:	Kjendes fra:
<i>Taenia micracantha.</i>	<i>Larus tridactylus, glaucus, eburneus, canus.</i>	Grønland, Island, Danmark.
— <i>unilateralis.</i>	<i>Ardea virescens, cinerea.</i> — <i>Cyprinus tinca.</i>	Danmark, Tydskland, Ungarn, Brasilien.
— <i>retirostris.</i>	<i>Streptilas interpres.</i> <i>Tringa alpina.</i>	Grønland, Færøerne, Tydskland.
— <i>brachycephala.</i>	<i>Machetes pugnax.</i>	Tydskland, Ægypten.
— <i>microsoma.</i>	<i>Anas mollissima, spectabilis, fusca, marila.</i> <i>Larus glaucus.</i>	Grønland, Danmark, Tydskland.
— <i>fuscus.</i>	<i>Larus glaucus, ridibundus.</i>	Grønland, Tydskland.
— <i>amphitricha.</i>	<i>Tringa alpina, maritima.</i>	Færøerne, Danmark, Tydskland.
— <i>crassirostris.</i>	<i>Scolopax gallinago, major, rusticula.</i> <i>Totanus stagnatilis.</i>	Tydskland, Ægypten.
— <i>rhomboidea.</i>	<i>Anas boschas fera.</i>	Island, Tydskland, Frankrig.
— <i>serpentulus.</i>	<i>Corvus cornix, frugilegus.</i>	Danmark, Tydskland, Ægypten.
— <i>angulata.</i>	<i>Turdus musicus, torquatus, pilaris.</i> <i>Pica caudata.</i> <i>Oriolus galbula.</i>	Danmark, Tydskland, Frankrig, Ægypten.

Oversigt

over de Fugle, hvis Bændelorme ere beskrevne i denne Afhandling.

(Det vedfoiede Tal betegner Nummeret, under hvilket Arten er omhandlet.)

Ord. **Natatores.**

Fam. **Brevipennes.**

- Uria troile.**
 1. *T. socialis.*
- Uria Brünnichii.**
 2. *T. armillaris.*
- Uria grylle.**
 8. *T. campylacantha.*
- Colymbus arcticus.**
 42. *T. capitellata.*
- Colymbus glacialis.**
 42. *T. capitellata.*
- Podiceps cristatus.**
 65. *T. fuscifera.*
- Podiceps rubricollis.**
 65. *T. fuscifera.*
- Podiceps arcticus.**
 66. *T. capillaris.*
- Podiceps nigricollis.**
 62. *T. acanthorhyncha.*
- Podiceps minor.**
 63. *T. macrorhyncha.*
 64. *T. multistriata.*

Fam. **Anatinae.**

- Mergus merganser.**
 46. *T. tenuirostris.*
- Anas boschas fera.**
 43. *T. anatina.*
 54. *T. sinuosa.*
 76. *T. rhomboidea.*
- Anas boschas dom.**
 43. *T. anatina.*
 54. *T. sinuosa.*
 55. *T. gracilis.*
 81. *T. coronula.*
- Anas clypeata.**
 58. *T. octacantha.*
- Anas crecca.**
 57. *T. fragilis.*
- Anas marila.**
 46. *T. tenuirostris.*
 53. *T. microsoma.*
 83. *T. fallax.*
- Anas ferina.**
 60. *T. laevis.*
- Anas fusca.**
 53. *T. microsoma.*

*Anas clangula.*81. *T. coronula.**Anas glacialis.*40. *T. teres.*78. *T. groenlandica.**Anas mollissima.*40. *T. teres.*53. *T. microsoma.*83. *T. fallax.**Anas spectabilis.*53. *T. microsoma.**Anser cinereus dom.*44. *T. setigera.*52. *T. lanceolata.*56. *T. fasciata.**Anser arvensis.*80. *T. Creplini.**Cygnus musicus.*79. *T. aquabilis.*80. *T. Creplini.**Cygnus atratus.*45. *T. liophallos.*82. *T. micrancristota.*Fam. *Steganopodes.**Carbo cormoranus.*33. *T. scolecina.*Fam. *Longipennes.**Sterna macroura.*3. *T. sternina.**Larus minutus.*5. *T. dodecacantha.**Larus ridibundus.*4. *T. porosa.*67. *T. fusus.**Larus eburneus.*7. *T. micracantha.**Larus tridactylus.*6. *T. larina.*7. *T. micracantha.**Larus canus.*7. *T. micracantha.*68. *T. cirrosa.**Larus glaucus.*6. *T. larina.*7. *T. micracantha.*53. *T. microsoma.*67. *T. fusus.*Ord. **Grallatores.**Fam. *Macroductyli.**Fulica atra.*41. *T. inflata.**Crex pratensis.*10. *T. pyriformis.*Fam. *Longirostris.**Scolopax rusticula.*23. *T. bacilligera.*74. *T. filum.*75. *T. crassirostris.**Scolopax major.*24. *T. embryo.*74. *T. filum.*75. *T. crassirostris.**Scolopax gallinago.*17. *T. Citrus.*24. *T. embryo.*74. *T. filum.*75. *T. crassirostris.**Totanus hypoleucus.*16. *T. Arionis.*25. *T. stellifera.*26. *T. paradoxa.*74. *T. filum.*

- Totanus calidris.*
 20. *T. platyrhyncha.*
 21. *T. cingulifera.*
 74. *T. filum.*
- Totanus ochropus.*
 19. *T. globulus.*
 74. *T. filum.*
- Totanus stagnatilis.*
 75. *T. crassirostris.*
- Himantopus melanopterus.*
 70. *T. Himantopodis.*
- Recurvirostra avocetta.*
 59. *T. polymorpha.*
 69. *T. Recurvirostrae.*
- Tringa maritima.*
 39. *T. megalorhyncha.*
 50. *T. nitida.*
 72. *T. brachyphallos.*
 73. *T. amphitricha.*
- Tringa alpina.*
 14. *T. clavigera.*
 37. *T. retirostris.*
 38. *T. megalocephala.*
 72. *T. brachyphallos.*
 73. *T. amphitricha.*
- Machetes pugnax.*
 13. *T. microrhyncha.*
 51. *T. brachycephala.*
- Phalaropus fulicarius.*
 47. *T. minuta.*
- Phalaropus cinereus.*
 47. *T. minuta.*
- Numenius arquata.*
 11. *T. Nymphaea.*
- Numenius phaeopus.*
 11. *T. Nymphaea.*

Fam. **Cultrirostres.**

- Ibis falcinellus.*
 32. *T. urceus.*
 71. *T. microcephala.*
- Platalea leucorodia.*
 32. *T. urceus.*
 36. *T. omalancristota.*
- Platalea ajaja.*
 34. *T. transfuga.*
 35. *T. capito.*
- Ciconia alba.*
 9. *T. multiformis.*
- Ardea cinerea.*
 30. *T. unilateralis.*
- Ardea nycticorax.*
 31. *T. macropeos.*
- Ardea virescens.*
 30. *T. unilateralis.*
- Ardea garzetta.*
 119. *T. circumcineta.*
- Ardea sp.*
 105. *T. Leuckarti.*

Fam. **Pressirostres.**

- Haematopus ostralegus.*
 77. *T. clandestina.*
- Glareola pratincola.*
 48. *T. longirostris.*
 49. *T. cryptacantha.*
- Cursorius isabellinus.*
 22. *T. aegyptiaca.*
 29. *T. nilotica.*
- Oedienemus crepitans.*
 28. *T. coronata.*
- Charadrius hiaticula.*
 13. *T. microrhyncha.*
 27. *T. laevigata.*

Charadrius pluvialis.

18. T. ericetorum.

Vanellus cristatus.

12. T. microphallos.

15. T. variabilis.

Strepsilas interpres.

14. T. clavigera.

37. T. retirostris.

Fam. Otides.

Otis tarda.

61. T. villosa.

Fam. Proceri.

Dromaius Novae Hollandiae.

118. T. australis.

Ord. Gallinae.

Fam. Phasianinae.

Gallus domesticus.

114. T. infundibuliformis.

116. T. cesticillus.

Fam. Tetraoninae.

Perdix coturnix.

94. T. linea.

117. T. circumvallata.

Tetrao tetrix.

120. T. Urogalli.

Tetrao urogallus.

120. T. Urogalli.

Fam. Columbinae.

Columba turtur.

121. T. crassula.

Columba livia dom.

121. T. crassula.

Ord. Scansores.

Fam. Psittacinae.

Psittacus erithacus.

122. T. leptosoma.

Fam. Sagittilingues.

Picus viridis.

103. T. producta.

107. T. crateriformis.

123. T. frontina.

Ord. Passerini.

Fam. Meropinae.

Merops superciliosus.

111. T. meropina.

Fam. Corvinae.

Corvus corone.

91. T. coronina.

Corvus cornix.

89. T. serpentulus.

97. T. constricta.

101. T. undulata.

Corvus frugilegus.

89. T. serpentulus.

98. T. affinis.

Pica caudata.

90. T. angulata.

Garrulus glandarius.

88. T. farciminalis.

92. T. stylosa.

101. T. undulata (?).

Fam. Paradiseinae.

Oriolus galbula.

90. T. angulata.

123. T. frontina (?).

Fam. **Sturninae.***Sturnus vulgaris.*88. *T. farcinialis.*101. *T. undulata.*115. *T. parina* (?).*Cassicus cristatus.*110. *T. longiceps.*Fam. **Fringillinae.***Emberiza nivalis.*112. *T. borealis.**Fringilla domestica.*93. *T. Fringillarum.*Fam. **Parinae.***Parus coeruleus.*115. *T. parina.*Fam. **Nectariniæ.***Dacnis cayana.*86. *T. Motacillae cayanae.*Fam. **Turdinae.***Turdus pilaris.*90. *T. angulata.*101. *T. undulata.**Turdus musicus.*84. *T. Dujardinii.*90. *T. angulata.*97. *T. constricta.*101. *T. undulata.**Turdus iliacus.*97. *T. constricta.*101. *T. undulata.**Turdus torquatus.*90. *T. angulata.*101. *T. undulata.**Turdus merula.*101. *T. undulata.**Turdus sp.*108. *T. triangulus.*Fam. **Motacillinae.***Motacilla flava.*113. *T. trigonocephala.**Motacilla sp.*85. *T. Motacillae brasiliensis.**Saxicola oenanthe.*113. *T. trigonocephala.**Sylvia galactodes.*87. *T. Bilharzii.*Fam. **Muscicapinae.***Muscicapa sp.*109. *T. campanulata.*Fam. **Laniinae.***Lanius minor.*95. *T. parallelepiped.*Fam. **Chelidones.***Cypselus apus.*106. *T. depressa.**Hirundo rustica.*104. *T. parvirostris.**Hirundo urbica.*104. *T. parvirostris.**Hirundo riparia.*99. *T. colliculorum.*100. *T. cyathiformis.*Fam. **Nyctichelidones.***Caprimulgus sp.*96. *T. megacantha.*Ord. **Raptatores.**Fam. **Strigidae.***Strix brachyotus.*102. *T. candelabraria.*

Fortegnelse

over de Skrifter, til hvilke der i denne Afhandling er henviist ved
Nummere.

-
1. **Bloch, M. E.** Beytrag zur Naturgeschichte der Würmer, welche in andern Thieren leben. I: Beschäftigungen der Berlinischen Gesellschaft Naturforschender Freunde. 4ter Bd. Berlin 1779. 8.
  2. **Fabricius, O.** Fauna groenlandica. Hafniae et Lipsiae 1780. 8.
  3. **Pallas, P. S.** Neue Nordische Beyträge zur physikalischen und geographischen Erd- und Völkerbeschreibung, Naturgeschichte und Oekonomie. 1ster Bd. St. Petersburg und Leipzig 1781. 8.
  4. **Bloch, M. E.** Abhandlung von der Erzeugung der Eingeweidewürmer und den Mitteln wider dieselben. Berlin 1782. 4.
  5. **Goeze, J. A. E.** Versuch einer Naturgeschichte der Eingeweidewürmer thierischer Körper. Blankenburg 1782. 4.
  6. **Werner, P. C. F.** Vermium intestinalium praesertim Taeniae humanae brevis expositio. Lipsiae 1782. 8.
  7. **Batsch, A. J. G. C.** Naturgeschichte der Bandwurmgattung überhaupt und ihrer Arten insbesondere. Halle 1786. 8.
  8. **Schrank, F. v. Paula.** Verzeichniz der bisher hinlänglich bekannten Eingeweidewürmer. München 1788. 8.
  9. **Frölich, J. A.** Beschreibungen einiger neuen Eingeweidewürmer. I: Der Naturforscher. 24stes Stück. Halle 1789. 8.
  10. **Abildgaard, P. C.** Almindelige Betragtninger over Indvolde-Orme, Bemærkninger ved Hundesteilens Bændelorm, og Beskrivelse med Figurer af nogle nye Bændelorme. I: Skrifter af Naturhistorie-Selskabet. 1ste Bd. 1ste Hefte. Kjøbenhavn 1790. 8.
  11. **Schrank, F. v. Paula.** Förtekning på några hittils obeskrifne Intestinal-Kräk. I: Kongl. Vetenskaps Academiens nya Handlingar. Tome XI. Stockholm 1790. 8.
  12. **Modeer, A.** Tilläggningar (til Schrank's Afhandling). I: Kongl. Vetenskaps Academiens nya Handlingar. Tome XI. Stockholm 1790. 8.

13. **Frølich, J. A.** Beyträge zur Naturgeschichte der Eingeweidewürmer. I: Der Naturforscher. 25stes Stück. Halle 1791. 8.
14. **Viborg, E.** Nachricht von der Einrichtung der Königl. Dänischen Thierarzeneyschule. I hans: Sammlung von Abhandlungen. 1stes Bändchen. Copenhagen 1795. 8.
15. **Schrank, F. v. Paula.** Helminthologische Beobachtungen. I hans: Sammlung naturhistorischer und physikalischer Aufsätze. Nürnberg 1796. 8.
16. **Zeder, J. G. H.** Erster Nachtrag zur Naturgeschichte der Eingeweidewürmer von J. A. E. Goeze. Leipzig 1800. 4.
17. **Frølich, J. A.** Beyträge zur Naturgeschichte der Eingeweidewürmer. I: Der Naturforscher. 29stes Stück. Halle 1802. 8.
18. **Rudolphi, C. A.** Fortsetzung der Beobachtungen über die Eingeweidewürmer. I: C. R. W. Wiedemann's Archiv für Zoologie und Zootomie. 3ter Bd. 1stes Stück. Braunschweig 1802. 8.
19. **Rudolphi, C. A.** Entozoorum, sive Vermium intestinalium historia naturalis. Voll. I—II. Amstelaedami 1808—10. 8.
20. **Rudolphi, C. A.** Entozoorum synopsis. Berolini 1819. 8.
21. **Westrumb, A. H. L.** De Helminthibus acanthocephalis. Commentatio historico-anatomica adnexo recensu animalium, in Museo Vindobonensi circa helminthes dissectorum, et singularum specierum harum in illis repertarum. Hanoverae 1821. Fol. — (Hvor der er henviist til Wiener Kataloget, menes dette).
22. **Bremser, J. G.** Icones Helminthum systema Rudolphi entozoologicum illustrantes. Viennae 1824. Fol.
23. **Creplin, F. C. H.** Novae observationes de Entozois. Berolini 1829. 8.
24. **Mehlis, E.** Anmeldelse af Creplins Novae observationes de Entozois i: Isis von Oken. Jahrg. 1831. Leipzig. 4.
25. **Schmalz, E.** XIX Tabulae anatomiam Entozoorum illustrantes. Dresdae et Lipsiae 1831. 4.
26. **v. Nordmann, A.** Mikrographische Beiträge zur Naturgeschichte der wirbellosen Thiere. 1stes Heft. Berlin 1832. 4.
27. **v. Siebold, C. Th.** Ueber die Spermatozoen der Crustaceen, Insecten, Gasteropoden und einiger anderer wirbellosen Thiere. I: J. Müllers Archiv für Anatomie, Physiologie und wissenschaftliche Medicin. Jahrg. 1836. Berlin. 8.
28. **Burdach, K. F.** Die Physiologie als Erfahrungswissenschaft. 2te Auflage. 2ter Bd. Leipzig 1837. 8.
29. **Creplin, F. C. H.** Artikel Eingeweidewürmer i: J. S. Ersch und J. G. Grubers Allgemeine Encyklopädie der Wissenschaften und Künste. 32ster Theil. Leipzig 1839. 4.
30. **Dujardin, F.** Histoire naturelle des Helminthes ou Vers intestinaux. Paris 1845. 8.
31. **Creplin, F. C. H.** Nachträge zu Gurlt's Verzeichniss der Thiere, bei welchen Entozoen gefunden worden sind. I: W. F. Erichson's Archiv für Naturgeschichte, gegründet von A. F. A. Wiegmann. 12ter Jahrg. 1ster Bd. Berlin 1846. 8.
32. **v. Siebold, C. Th.** Lehrbuch der vergleichenden Anatomie der wirbellosen Thiere. Berlin 1848. 8.

33. **v. Siebold, C. Th.** Ueber den Generationswechsel der Cestoden nebst einer Revision der Gattung Tetrarhynchus. I: C. Th. v. Siebold und A. Köllikers Zeitschrift für wissenschaftliche Zoologie. 2ter Bd. Leipzig 1850. 8.
34. **Chaussat.** Sur un Ver vésiculaire trouvé dans des petits kystes à la surface du poumon du Limax rufus. I: Gazette médicale de Paris. Année 1850. Paris. 4.
35. **Diesing, C. M.** Systema Helminthum. Voll. I—II. Vindobonae 1850—51. 8.
36. **Creplin, F. C. H.** Nachträge zu Gurlt's Verzeichniss der Thiere, in welchen Endozoen gefunden worden sind. 4ter Nachtrag. I: F. H. Troschels Archiv für Naturgeschichte, gegründet von Wiegmann. 17ter Jahrg. 1ster Bd. Berlin 1851. 8.
37. **Küchenmeister, F.** Ueber Cestoden im Allgemeinen und die des Menschen insbesondere. Zittau 1853. 8.
38. **v. Siebold, C. Th.** Ueber die Band- und Blasenwürmer nebst einer Einleitung über die Entstehung der Eingeweidewürmer. Leipzig 1854. 8.
39. **Meissner, G.** Zur Entwicklungsgeschichte und Anatomie der Bandwürmer. I: C. Th. v. Siebold und A. Köllikers Zeitschrift für wissenschaftliche Zoologie. 5ter Bd. Leipzig 1854. 8.
40. **Wagener, G. R.** Die Entwicklung der Cestoden. Særskilt Aftryk af: Verhandlungen der Kaiserlichen Leopoldinisch-Carolinischen Akademie der Naturforscher. Supplement des 24sten Bandes. Breslau und Bonn 1854. 4.
41. **Gegenbaur, C.** Untersuchungen über Pteropoden und Heteropoden. Leipzig 1855. 4.
42. **Wedl, C.** Charakteristik mehrerer grösstentheils neuer Tänien. Særskilt Aftryk af: Sitzungsberichte der mathem.-naturw. Classe der Kais. Akademie der Wissenschaften. 18ter Bd. Jahrg. 1855. 8.
43. **Diesing, K. M.** Zwanzig Arten von Cephalocotyleen. Wien 1856. 4. Særskilt Aftryk af: Denkschriften der mathematisch-naturwissenschaftlichen Classe der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. 12ter Bd.
44. **Aubert, H.** Ueber Gryporrhynchus pusillus, eine freie Cestodenname. I: C. Th. v. Siebold und A. Köllikers Zeitschrift für wissenschaftliche Zoologie. 8ter Bd. Leipzig 1856. 8.
45. **Leuckart, R.** Die Blasenbandwürmer und ihre Entwicklung. Giessen 1856. 4.
46. **Carus, J. V.** Icones Zootomicae. 1ste Hälfte. Die wirbellosen Thiere. Leipzig 1857. Fol.
47. **Wagener, G. R.** Beiträge zur Entwicklungs-Geschichte der Eingeweidewürmer. Haarlem 1857. 4.
48. **van Beneden, P. J.** Mémoire sur les Vers intestinaux. Særskilt Aftryk af: Supplément aux Comptes rendus des séances de l'Académie des Sciences, tome II. Paris 1858. 4.
49. **Pagenstecher, H. A.** Beitrag zur Kenntniss der Geschlechtsorgane der Tänien. I: C. Th. v. Siebold und A. Köllikers Zeitschrift für wissenschaftliche Zoologie. 9ter Bd. Leipzig 1858. 8.
50. **Cobbold, T. Spencer.** Observations on Entozoa, with notices of several new species. I: The Transactions of the Linnean Society of London. Vol. XXII. Part the third. London 1858. 4.
51. **Cobbold, T. Spencer.** On some new forms of Entozoa. I: The Transactions of the Linnean Society of London. Vol. XXII. Part the fourth. London 1859. 4.

52. **Davaine, C.** Traité des Entozoaires et des maladies vermineuses de l'homme et des animaux domestiques. Paris 1860. 8.
  53. **Polonio, A. F.** Catalogo dei Cefalocotilei Italiani e alcune osservazioni sul loro sviluppo. Særskilt Aftryk af: Atti della Società Italiana di Scienze naturali. Vol. II. Milano 1860. 8.
  54. **Schlotthauber.** I: Amtlicher Bericht über die ein und dreissigste Versammlung deutscher Naturforscher und Ärzte zu Göttingen im September 1854. Erstattet von den Geschäftsführern derselben Baum und Listing. Göttingen 1860. 4.
  55. **Molin, R.** Prodrömus Faunae helminthologicae Venetae. Wien 1861. 4. Særskilt Aftryk af: Denkschriften der mathematisch-naturwissenschaftlichen Classe der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften.
  56. **Weinland, D. F.** Beschreibung zweier neuer Tänioiden aus dem Menschen. Særskilt Aftryk af: Verhandlungen der Kaiserlichen Leopoldino-Carolinischen deutschen Akademie der Naturforscher. 28ster Bd. Jena 1861. 4.
  57. **Diesing, K. M.** Revision der Cephalocotyleen. Abtheilung: Cyclocotyleen. Særskilt Aftryk af: Sitzungsberichte der mathem.-naturw. Classe der Kais. Akademie der Wissenschaften. Wien 1864. 8. (Polonio, A. F., Novae Helminthum species. I: Lotos. Zeitschrift für Naturwissenschaften. Herausgegeben vom naturhistorischen Vereine Lotos in Prag. 10ter Jahrg. Prag 1860. 8. S. 21.).
  58. **Giebel, C.** Verzeichniss der im zoologischen Museum der Universität Halle—Wittenberg aufgestellten Helminthen. Halle 1866. 8.
  59. **Krabbe, H.** Om nogle Bændelormammers Udvikling til Bændelorme. I: Videnskabelige Meddelelser fra den naturhistoriske Forening i Kjøbenhavn for Aaret 1866. Kjøbenhavn 1867—68. 8.
  60. **Krabbe, H.** Trappens Bændelorme. I: Videnskabelige Meddelelser fra den naturhistoriske Forening i Kjøbenhavn for Aaret 1867. Kjøbenhavn 1868. 8.
  61. **Olsson, P.** Om Entozoernas geografiska utbredning och förekomst hos olika djur. I: Forhandlingar ved de skandinaviske Naturforskernes tiende Møde i Christiania 1868. Christiania 1869. 8.
-

Register.

(Tallene angive Siden, hvor Arten findes omtalt. De Navne, der ere satte med *Cursiv*, ere enten Synonymer eller betegnede Arter, som ikke findes nøiere beskrevne i Afhandlingen.)

<p><i>Taenia</i> acanthorhyncha . . . . . 56.</p> <p>— <i>acutissima</i> . . . . . 47.</p> <p>— aegyptiaca . . . . . 24. 28.</p> <p>— aequabilis . . . . . 68. 69.</p> <p>— affinis . . . . . 82.</p> <p>— <i>Alcae</i> . . . . . 11.</p> <p>— amphitricha . . . . . 17. 35. 63.</p> <p>— anatina . . . . . 39. 41. 44.</p> <p>— angulata 71. 72. 73. 75. 76. 83. 84. 89.</p> <p>— Arionis . . . . . 20.</p> <p>— armillaris . . . . . 11.</p> <p>— australis . . . . . 95.</p> <p>— bacilligera . . . . . 25.</p> <p>— Bilharzii . . . . . 73. 75.</p> <p>— borealis . . . . . 90.</p> <p>— brachycephala . . . . . 46.</p> <p>— brachyphallos . . . . . 62.</p> <p>— campanulata . . . . . 89.</p> <p>— campylacantha . . . . . 15.</p> <p>— <i>campylancristrota</i> . . . . . 28. 29.</p> <p>— candelabraria . . . . . 85.</p> <p>— <i>cantianiana</i> . . . . . 102.</p> <p>— capillaris . . . . . 59.</p> <p>— capitellata . . . . . 38. 60.</p>	<p><i>Taenia</i> capito . . . . . 32. 33. 80.</p> <p>— cesticillus . . . . . 92. 94. 95.</p> <p>— cingulifera . . . . . 24.</p> <p>— circumcineta . . . . . 96.</p> <p>— circumvallata . . . . . 95.</p> <p>— cirrosa . . . . . 60.</p> <p>— Citrus . . . . . 21. 22.</p> <p>— clandestina . . . . . 68.</p> <p>— clavigera . . . . . 19.</p> <p>— colliculorum . . . . . 82.</p> <p>— <i>collo longissimo</i> . . . . . 51.</p> <p>— <i>Columbae</i> . . . . . 98.</p> <p>— <i>Colymbi Troiles</i> . . . . . 10.</p> <p>— <i>conica</i> . . . . . 67.</p> <p>— constricta . . . . . 75. 76. 81. 82.</p> <p>— coronata . . . . . 25. 27. 28.</p> <p>— coronina . . . . . 77.</p> <p>— coronula . . . . . 40. 69. 70.</p> <p>— crassirostris . . . . . 66.</p> <p>— crassula . . . . . 97. 98.</p> <p>— crateriformis . . . . . 88. 90. 99.</p> <p>— <i>crenata</i> . . . . . 52. 86. 88.</p> <p>— Creplini . . . . . 69.</p> <p>— cryptacantha . . . . . 45.</p>
--	--

- Taenia* cyathiformis . . . . . 82. 86. 87. 88.
 — depressa . . . . . 83. 87.
 — dodecacantha . . . . . 13.
 — Dujardinii . . . . . 71.
 — embryo . . . . . 25.
 — ericetorum . . . . . 22.
 — *exigua* . . . . . 79.
 — fallax . . . . . 71.
 — farciminalis . . . . . 73. 75.
 — *farciminosa* . . . . . 73.
 — fasciata . . . . . 42. 52.
 — *fasciolaris* . . . . . 40.
 — *fliformis* . . . . . 98.
 — filum . . . . . 25. 47. 61. 64.
 — fragilis . . . . . 52.
 — Fringillarum . . . . . 78.
 — frontina . . . . . 97. 99.
 — *frustulum* . . . . . 88.
 — furcifera . . . . . 58.
 — fusus . . . . . 59.
 — globulus . . . . . 23.
 — gracilis . . . . . 40. 41. 51.
 — groenlandica . . . . . 68.
 — Himantopodis . . . . . 61.
 — inflata . . . . . 37.
 — infundibuliformis . . . . . 56. 91. 94.
 — *interrupta* . . . . . 26.
 — laevigata . . . . . 27. 28. 54.
 — laevis . . . . . 39. 53. 54. 70.
 — lanceolata . . . . . 42. 47. 55.
 — *Lari cani* . . . . . 15.
 — larina . . . . . 13.
 — leptosoma . . . . . 98.
 — Leuckarti . . . . . 87.
 — lineata . . . . . 79. 95.
 — *lineata* . . . . . 67.
 — liophallos . . . . . 43.
- Taenia* longiceps . . . . . 89.
 — longirostris . . . . . 45.
 — *longissima* . . . . . 98.
 — macropeos . . . . . 30. 31.
 — macrorhyncha . . . . . 57.
 — malleus . . . . . 40. 52.
 — megacantha . . . . . 80.
 — megalcephala . . . . . 35.
 — megalorhyncha . . . . . 36. 62.
 — meropina . . . . . 90.
 — micracantha . . . . . 14. 36.
 — micrancristrota . . . . . 70.
 — microcephala . . . . . 62.
 — microphallos . . . . . 18.
 — *microps* . . . . . 96.
 — microrhyncha . . . . . 18.
 — microsoma . . . . . 37. 43. 48.
 — minuta . . . . . 44.
 — *mitra* . . . . . 40.
 — Motacillae brasiliensis . . . . . 72.
 — Motacillae cayanae . . . . . 72.
 — multiformis . . . . . 15. 21.
 — multistriata . . . . . 57. 59.
 — *nasuta* . . . . . 79.
 — nilotica . . . . . 28.
 — nitida . . . . . 46.
 — *Nitzschi* . . . . . 100.
 — Nymphaea . . . . . 16.
 — octacantha . . . . . 53.
 — omalancristrota . . . . . 34.
 — *Otidis* . . . . . 55.
 — *papilla* . . . . . 87.
 — paradoxa . . . . . 26. 66.
 — parallepipeda . . . . . 80.
 — parina . . . . . 93.
 — parvirostris . . . . . 86.
 — *platycephala* . . . . . 73.

Taenia platyrhyncha	23.
— polymorpha	53. 61.
— porosa	12. 13. 39.
— producta	86.
— <i>proglottina</i>	93. 102.
— pyriformis	16.
— <i>Recurvirostrae</i>	60.
— retirostris	34.
— rhomboidea	39. 67. 68.
— <i>rostellata</i>	38.
— scolecina	32. 33.
— <i>Scolopendra</i>	56.
— <i>serpentiformis</i>	75.
— serpentulus 73. 74. 76. 77. 78. 79. 81.	82. 99. 100.
— setigera	41. 47. 52. 69.
— sinuosa 37. 39. 40. 42. 48. 50. 51. 52.	53. 70.
— socialis	10.
— <i>sphaerophora</i>	17.
— <i>sphenocephala</i>	41.
— <i>spiculigera</i>	38.

Taenia stellifera	26.
— sternina	11. 13.
— stylosa	78.
— tenuirostris	42. 43. 49.
— teres	36. 71.
— <i>tetragona</i>	93.
— <i>Tordae</i>	11.
— transfuga	33.
— triangulus	89.
— trigonocephala	91.
— <i>trilineata</i>	41. 67.
— <i>tumens</i>	96.
— <i>undula</i>	75.
— undulata	41. 73. 74. 75. 76. 82. 83.
— <i>unguicula</i>	31.
— unilateralis	28.
— urceus	31. 34.
— Urogalli	96.
— <i>vaginata</i>	53. 54. 61. 62.
— variabilis . 17. 19. 21. 22. 23. 24. 66.	
— villosa	55. 56.

Recherches sur les Ténias des Oiseaux

par M. H. Krabbe.

Parmi toutes les classes des vertébrés, il n'en est aucune chez qui les vers Cestoïdes du genre *Ténia* soient plus fréquents que chez les oiseaux. Rudolphi en a décrit 145 espèces, dont 84 trouvés chez des oiseaux, et, parmi les 242 *Ténias* énumérés par Diesing, il y en a également plus de la moitié, soit 138, qui proviennent de ces animaux. Ces espèces étaient ainsi réparties :

Chez les Palmipèdes	40 espèces.
— Echassiers	37 —
— Passereaux	36 —
— Pigeons, les Gallinacés et les Autruches	13 —
— Grimpeurs	9 —
— Oiseaux de proie	8 —

On arrive à un résultat analogue en consultant le catalogue que Westrumb, en 1821, a donné de la collection des vers intestinaux de Vienne. L'examen de 18,082 oiseaux y a fait découvrir des Cestoïdes chez

311 Echassiers	sur 1,014	soit 31 %.
239 Palmipèdes	— 936	— 26 —
114 Grimpeurs	— 810	— 14 —
874 Passereaux	— 11,006	— 8 —
139 Pigeons, Gallinacés, Autruches	— 2,059	— 7 —
140 Oiseaux de proie	— 2,257	— 6 —

On doit donc regarder comme acquis que les Cestoïdes apparaissent bien plus fréquemment chez les oiseaux aquatiques que chez les oiseaux terrestres, et que, parmi

ces derniers, ils sont moins abondants chez les rapaces et les granivores, ce qui est d'autant plus remarquable que, parmi les mammifères, ce sont les carnivores qu'ils habitent de préférence. Cela semble indiquer que les Cestoïdes des oiseaux proviennent principalement d'animaux inférieurs, et en particulier, qui vivent dans l'eau.

D'après les descriptions des anciens auteurs, il n'y a qu'un petit nombre d'espèces qu'on puisse reconnaître avec certitude, même en s'aidant des lieux de provenance. Rudolphi avait, au point de vue de la classification, attribué une grande importance aux crochets dont la trompe est souvent armée; mais Mehlis et, après lui, v. Siebold et Dujardin, ont montré qu'ils avaient, en beaucoup de cas, échappé à l'attention de ce célèbre helminthologiste, et Dujardin est le premier qui, en publiant des mesures et des dessins de ces organes, ait donné des caractères satisfaisants pour quelques espèces, dont M. Wedl a plus tard augmenté le nombre.

Comme les travaux dont les Ténias cystiques des mammifères ont été l'objet ont fourni, sur le développement de ces parasites, des renseignements aussi intéressants pour la science qu'importants dans la pratique, j'ai pensé qu'il serait utile d'étudier également les caractères spécifiques des Cestoïdes des oiseaux; et, sous ce rapport, la position des orifices génitaux, la conformation du pénis, l'aspect des œufs et surtout les crochets de la trompe, constituent autant de signes précieux. En démontrant l'identité des crochets, Küchenmeister a trouvé que le Cysticerque de la limace se transforme en Ténia chez la Guignette (*Totanus hypoleucus*), et j'ai pu constater de la même manière que les *Gryporhynchus* de la tanche, décrits par v. Nordmann, Aubert et Wagener, donnent naissance aux Ténias du héron.

Afin de pouvoir autant que possible préciser les caractères spécifiques des Ténias déjà décrits, j'ai jugé nécessaire d'examiner les collections laissées par Rudolphi et Creplin, qui contiennent les exemplaires originaux sur lesquels ces naturalistes ont basé leurs descriptions, et MM. les professeurs Peters et Münster m'ont permis avec beaucoup de libéralité, d'utiliser dans ce but tout ce que les musées de Berlin et de Greifswald renferment en fait de Cestoïdes d'oiseaux. M. le professeur Wedl a également eu la bonté de me communiquer un certain nombre de préparations de Ténias décrits par lui. A ces espèces, j'ai pu en ajouter quelques nouvelles, que je dois à la bienveillance de MM. Gurlt, Küchenmeister, Leuckart et v. Siebold, de même que le professeur Steenstrup, avec son obligeance ordinaire, a mis à ma disposition les matériaux que MM. Orlík et Pfaff ont rapportés du Groënland pour le musée de l'Université. Parmi les compatriotes qui m'ont aidé à rassembler des Ténias d'oiseaux, je citerai principalement MM. Friis, médecin dans le Slesvig, et Berg, médecin aux Færoë. Pour ce qui me concerne, j'ai surtout eu l'occasion de recueillir des Ténias de Palmipèdes en Islande et d'oiseaux domestiques en Danemark.

Les Cestoïdes que j'ai décrits dans ce mémoire sont, je l'espère, suffisamment caractérisés pour pouvoir être reconnus à l'aide des figures qui y sont jointes. Par contre, je n'ose me flatter qu'on acceptera toujours la séparation que j'ai faite entre les espèces, d'autant plus que, dans divers cas, je conserve moi même des doutes sur son exactitude. Cela provient en partie de l'insuffisance des matériaux, en partie de la difficulté de distin-

guer entre les particularités de l'espèce et celles de l'individu, difficulté qui se présente souvent, même lorsqu'on a un assez grand nombre d'exemplaires à sa disposition.

Parmi les classifications qu'on a proposées pour le genre Ténia, celle de Dujardin se rapproche assurément le plus d'un groupement naturel. Toutefois je n'ai pas pensé qu'il fût possible pour le moment d'établir un groupement complet de cette nature, et la raison en est qu'on ne possède sur beaucoup d'espèces que des renseignements trop imparfaits pour pouvoir les classer avec certitude. On trouvera cependant en parcourant les formes que j'ai décrites, plusieurs groupes nettement caractérisés, et d'autres qui se détachent avec plus ou moins de clarté.

Les 20 premières espèces, qui appartiennent aux Palmipèdes et aux Echassiers, ont des crochets allongés dont le nombre varie de 12 à 32, mais est ordinairement de 20 et quelques, et qui sont disposés plus ou moins distinctement en deux rangées peu différentes l'une de l'autre. Les orifices génitaux sont irrégulièrement alternants, le pénis est en général cylindrique et légèrement garni de poils, et chez aucun d'entre eux la poche du pénis ne paraît être très développée. Chez les *T. socialis*, *armillaris*, *sternina*, *porosa*, *micracantha*, *campylacantha*, *multiformis*, *pyriformis* et *Nymphaea*, espèces qui habitent les guillemots, les mouettes et divers Echassiers, les œufs sont ronds. Chez d'autres espèces, appartenant toutes à des Echassiers, la membrane externe forme deux grands prolongements effilés, et le plus souvent les membranes internes et l'embryon lui-même sont également allongés, comme chez les *T. clavigera*, *variabilis*, *Citrus*, *globulus* et *platyrhyncha*. Le Cysticerque bien connu de la limace répond incontestablement à une espèce de cette dernière division, de sorte qu'il est assez probable que les nourrices correspondant aux espèces les plus voisines doivent se trouver chez les Mollusques.

Des crochets semblables à ceux des *T. aegyptiaca* et *bacilligera*, qui sont presque styloformes à cause de la longueur relativement considérable du manche, se retrouvent chez les *T. laevis*, *villosa*, *stylosa* et *Fringillarum* qui, sous d'autres rapports, diffèrent beaucoup entre eux. Cela prouve qu'on ne peut pas constater la parenté des espèces en s'en rapportant seulement à la ressemblance des crochets.

Les *T. embryo*, *stellifera* et *paradoxa* sont des espèces voisines. Ils ont une couronne simple de crochets allongés et uniformes, et habitent les bécasses et les bécassines.

Un groupe bien caractérisé est formé par les *T. unilateralis*, *macropeos*, *urceus*, *scolecina* et *transfuga*. Ils ont 20 crochets qui présentent dans les deux rangées une différence remarquable. Lorsque la trompe se retire en arrière, les crochets se renversent de manière à tourner leurs pointes en avant. Les orifices génitaux sont unilatéraux, et les organes de la génération semblent se développer rapidement, de sorte que ces vers n'atteignent guère une grande taille; toutefois je n'en ai trouvé aucun avec des œufs. Pour deux d'entre eux, on connaît les nourrices correspondantes (*Gryporhynchus*), et il y a lieu de supposer que tous les Ténias que je viens de nommer, et qui habitent des oiseaux ichthyophages, passent la première période de leur développement chez les poissons. Les *T. capito* et *omalancristrota*, qui habitent aussi les hérons, se rapprochent des espèces pré-

cédentes par les crochets; mais, chez le premier de ces vers, les orifices génitaux ont une position différente.

Les espèces mentionnées ensuite (Nr. 39—83), lesquelles vivent toutes chez les Palmipèdes et les Echassiers, ont une couronne de crochets uniformes, ordinairement au nombre de 10, et, si l'on en excepte les formes *T. polymorpha* et *laevis*, des orifices génitaux unilatéraux. Elles présentent d'ailleurs plusieurs petits groupes bien caractérisés, et il y en a notamment un certain nombre (jusqu'au Nr. 65) qui sont munies de crochets à long manche, dont les pointes se dirigent en arrière lorsque la trompe se contracte, tandis que chez les autres les crochets sont courts, l'hypomochlion égalant ou surpassant le manche en grandeur. Parmi les espèces de la première catégorie, les *T. sinuosa*, *gracilis*, *fasciata*, *fragilis* et *octacantha*, qui habitent divers canards, ont entre eux beaucoup d'analogie, et leurs organes génitaux présentent la conformation particulière que j'ai décrite en parlant du *T. sinuosa*; les 4 derniers ont 8 crochets sur la trompe. Les 4 espèces qu'on trouve chez les Grèbes (*Podiceps*), savoir les *T. macrorhyncha*, *multistriata*, *furcifera* et *capillaris*, doivent également être rangées ensemble, bien que présentant entre elles des différences plus grandes.

Les *T. fusus*, *cirrosa*, *Recurvirostrae*, *Himantopodis*, *microcephala*, *brachyphallos*, *amphitricha*, *filum*, *crassirostris* et *clandestina*, qui habitent les mouettes et des Echassiers, surtout de la famille des bécasses, se ressemblent beaucoup par les crochets, qui sont courts et au nombre de 10, et chez plusieurs d'entre eux la poche du pénis est assez distincte, mais le pénis et les œufs affectent des formes très variées. Les *T. rhomboidea*, *groenlandica*, *aequabilis*, *Creplini*, *coronula*, *micrancristrota* et *fallax* constituent une autre série de ces Ténias à crochets courts qui vivent chez les oiseaux de la famille des canards.

Chez les espèces suivantes, qui à l'exception des *T. Leuckarti* et *circumcincta* habitent exclusivement les oiseaux terrestres, on trouve d'autres types que chez les Ténias des oiseaux aquatiques.

Les *T. Bilharzii*, *farciminalis*, *serpentulus*, *angulata* et *coronina*, qui ont 10 crochets à la trompe et des orifices génitaux unilatéraux, sont des espèces très voisines; parmi les suivants, depuis le Nr. 92 jusqu'au Nr. 115, on peut bien çà et là constater quelque indice de parenté, mais il est difficile de les grouper d'une manière satisfaisante.

Un groupe très distinct est enfin formé par les espèces qui vivent chez les gallinacés, les pigeons, les autruches et les grimpeurs, savoir les *T. cesticillus*, *circumvallata*, *australis*, *circumcincta*, *Urogalli*, *crassula*, *leptosoma* et *frontina*. Ils ont tous une trompe hémisphérique garnie de nombreux petits crochets disposés sur deux rangs. Les *T. cesticillus* (*T. infundibuliformis* Duj.) et *frontina* ont été aussi considérés par Dujardin comme formant une division à part des Ténias. Il faut sans doute également y ranger le *T. cantaniana* du dindon, décrit par Polonio, et peut-être le *T. proglottina* du coq de basse cour. Quelques uns d'entre eux ont des orifices génitaux irrégulièrement alternants, mais chez la plupart, ils sont unilatéraux, et chez ces derniers, les œufs semblent se développer en forme de groupes, de même que la petite poche du pénis est souvent très marquée.

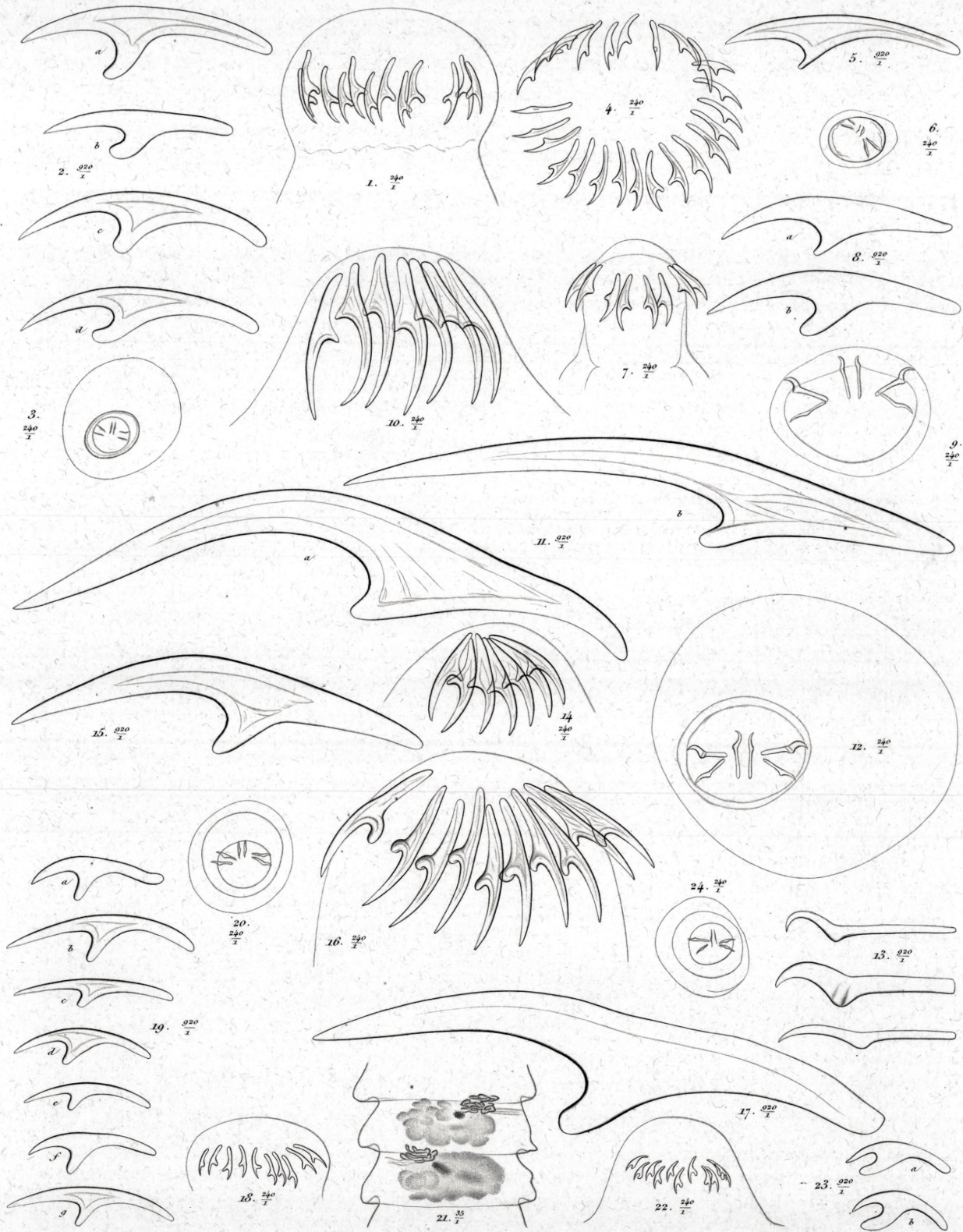

Chez plusieurs de ces espèces, les suçoirs sont garnis d'organes spéciaux d'accrochement, savoir une bordure villeuse ou formée de petites épines.

La distribution géographique des vers intestinaux est encore très peu connue. Elle doit jusqu'à un certain point se régler d'après celle des animaux dont ils sont les parasites. Pour ce qui concerne les Cestoïdes des oiseaux, on doit supposer que ceux qui se montrent chez les oiseaux de passage, ont la même distribution que ces derniers, même si les nourrices correspondantes vivent dans un cercle moins étendu. Chez les oiseaux sédentaires, il en est sans doute autrement, car l'apparition de leurs Ténias doit être limitée aux pays qu'habitent les hôtes des Cysticerques correspondants, et il faut par conséquent s'attendre à ce que dans des pays différents ces oiseaux soient, jusqu'à un certain degré, infectés de Cestoïdes d'espèces différentes.

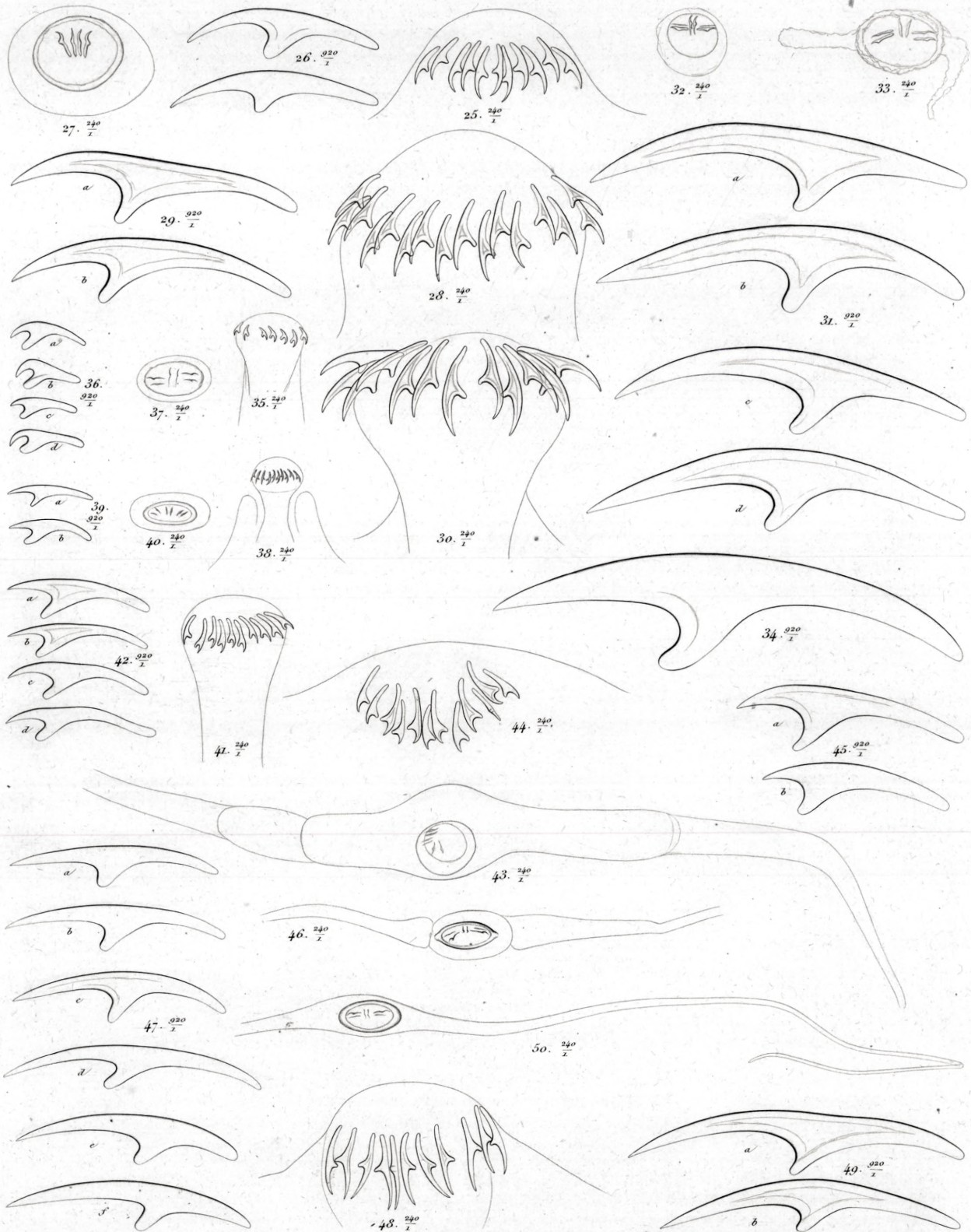

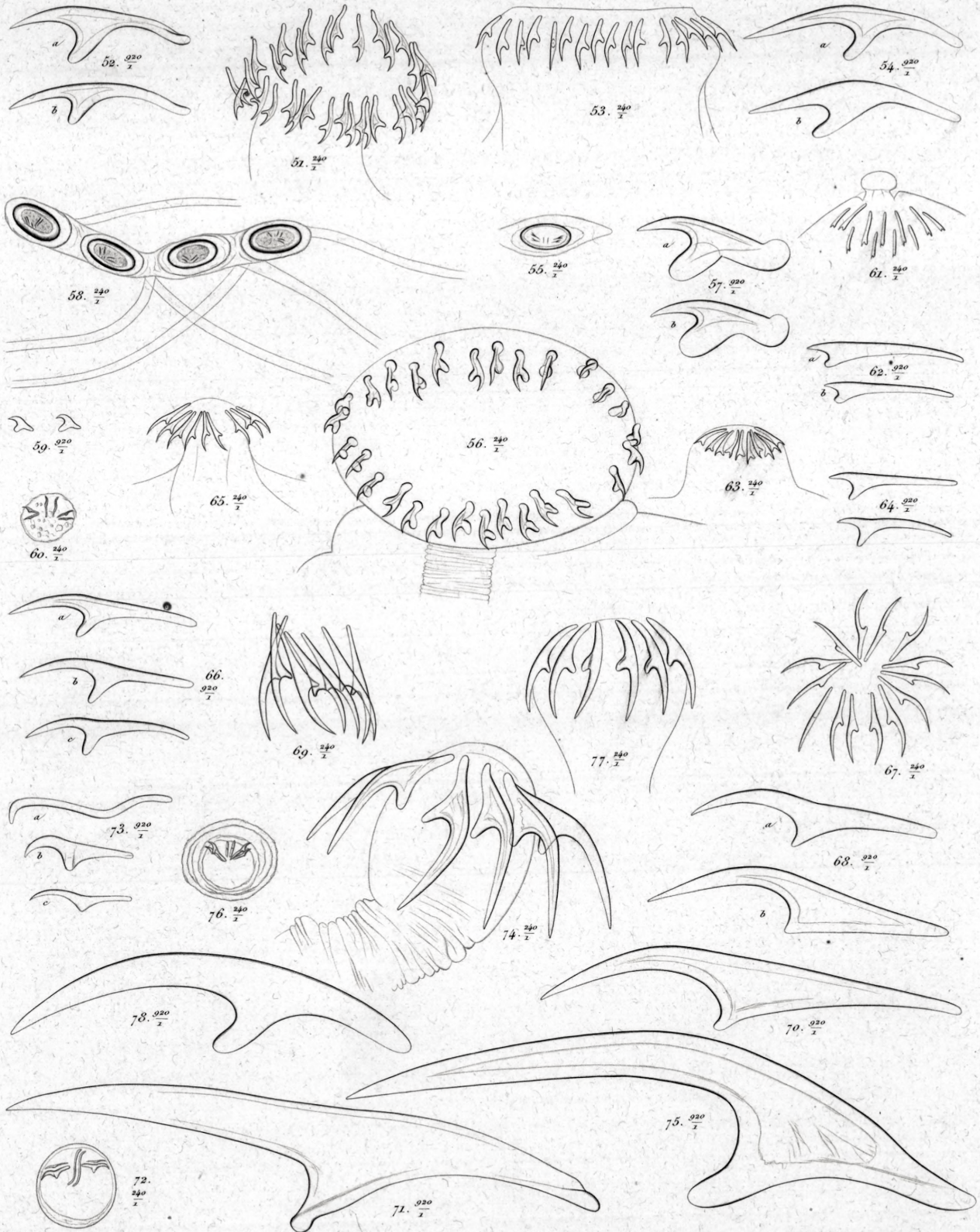
1-3. *Taenia socialis*. 4-6. *T. armillaris*. 7-9. *T. sternina*. 10-13. *T. porosa*. 14-15. *T. dodecacantha*. 16-17. *T. larina*.
18-21. *T. micracantha*. 22-24. *T. campylacantha*.

25 - 27. *Taenia multiformis*. 28 - 29. *T. pyriformis*. 30-34. *T. Nymphaea*. 35-37. *T. microphallos*. 38-40. *T. microrhyncha*.
41-43. *T. clavigera*. 44-46. *T. variabilis*. 47. *T. Arionis*. 48-50. *T. Citrus*.

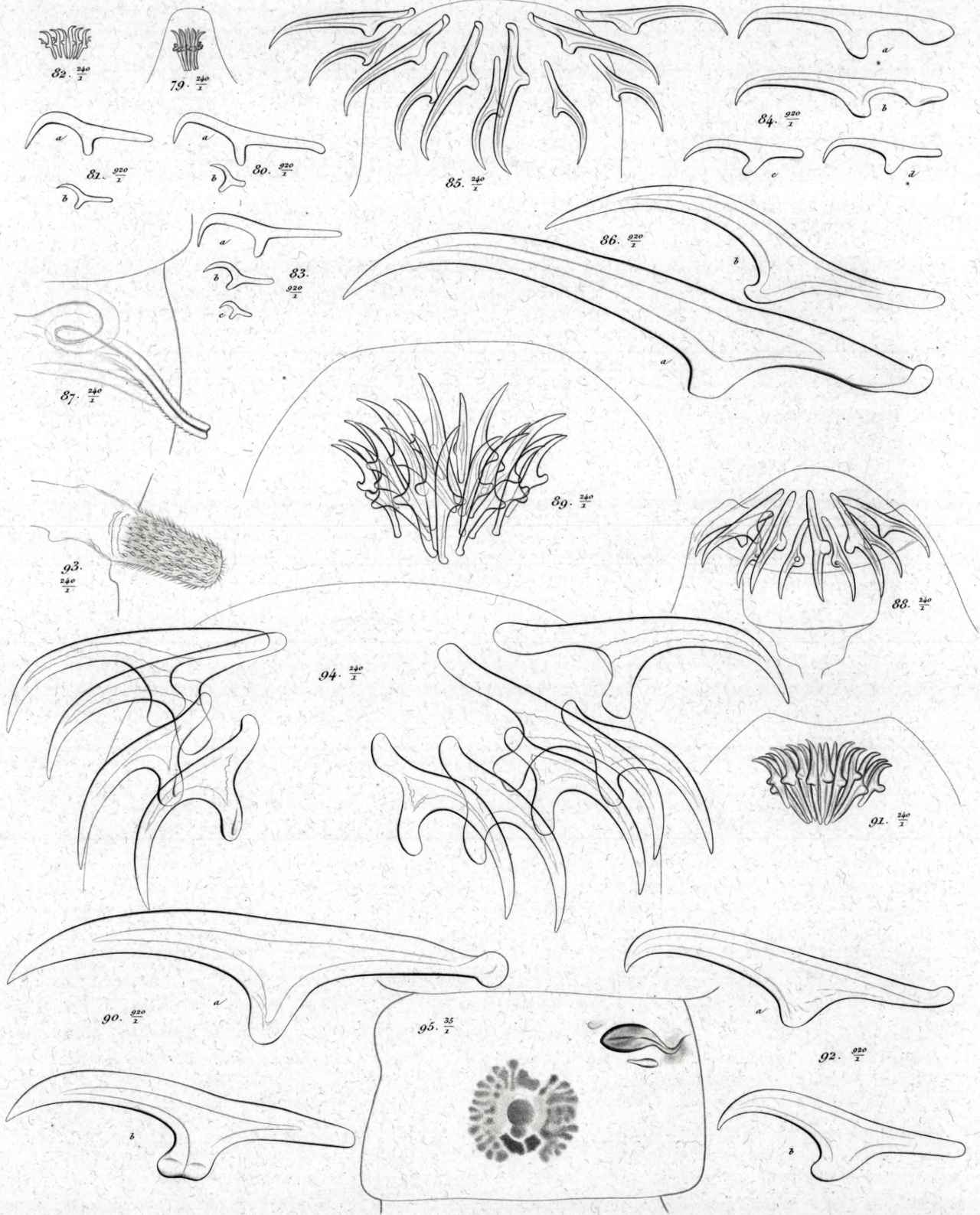

51-52. *Taenia ericetorum*. 53-55. *T. globulus*. 56-58. *T. platyrhyncha*. 59-60. *T. cingulifera*. 61-62. *T. aegyptiaca*.
 63-64. *T. bacilligera*. 65-66. *T. embryo*. 67-68. *T. stellifera*. 69-70. *T. paraloxa*. 71-73. *T. laevigata*. 74-76. *T. coronata*.
 77-78. *T. nilotica*.

Krabbe del.

Livendal sc.

79-83. *Taenia unilateralis*. 84. *T. macropeos*. 85-87. *T. urceus*. 88-90. *T. scolecina*. 91-93. *T. transfuga*. 94-95. *T. capito*.

96. *Taenia omalancristota*. 97-99. *T. retrostris*. 100-103 *T. megaloccephala*. 104-105. *T. megalorhyncha*. 106-108. *T. teres*.
109-111. *T. inflata*. 112-113. *T. capitellata*.

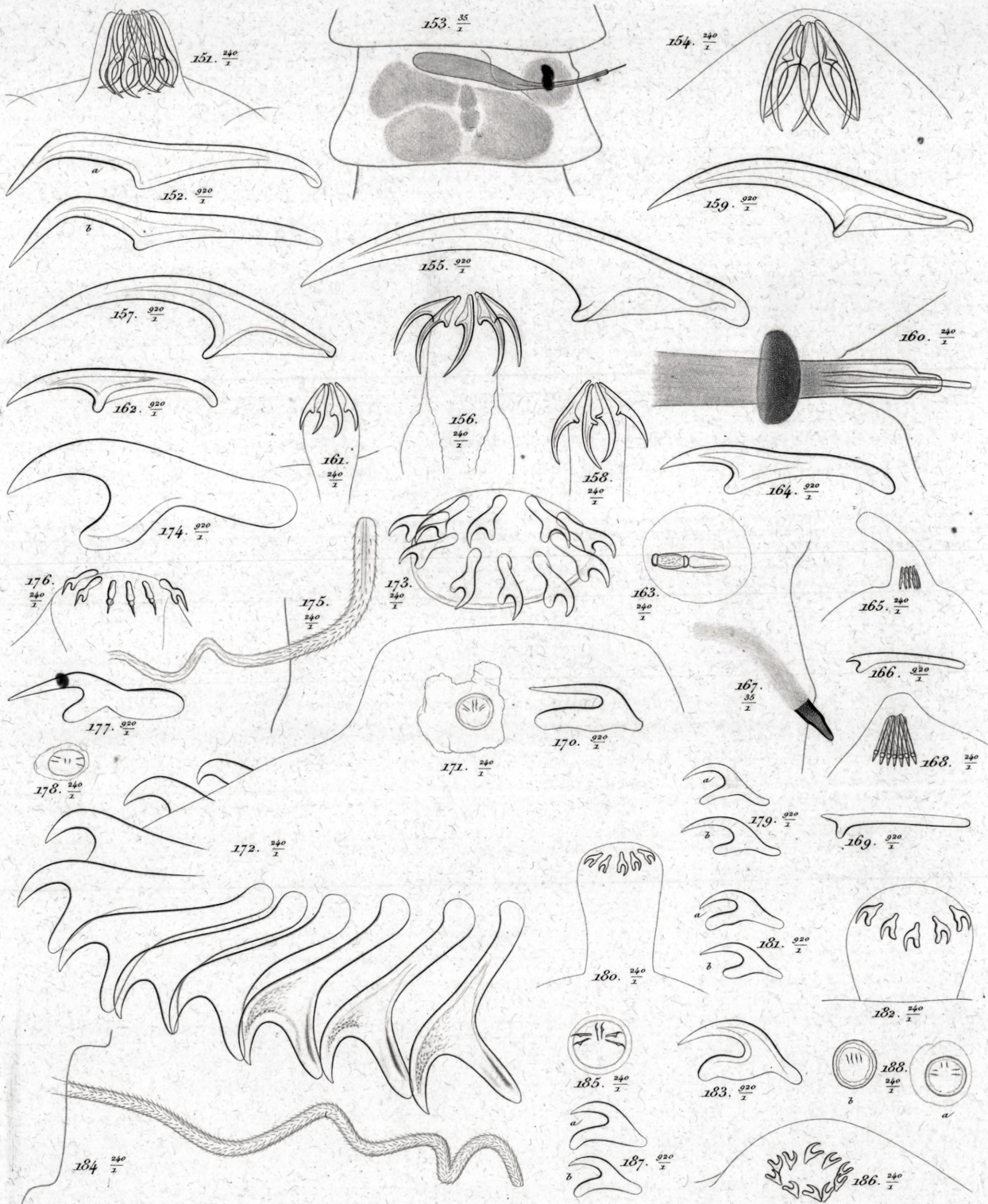
Krabbe del.

Löwendal sc.

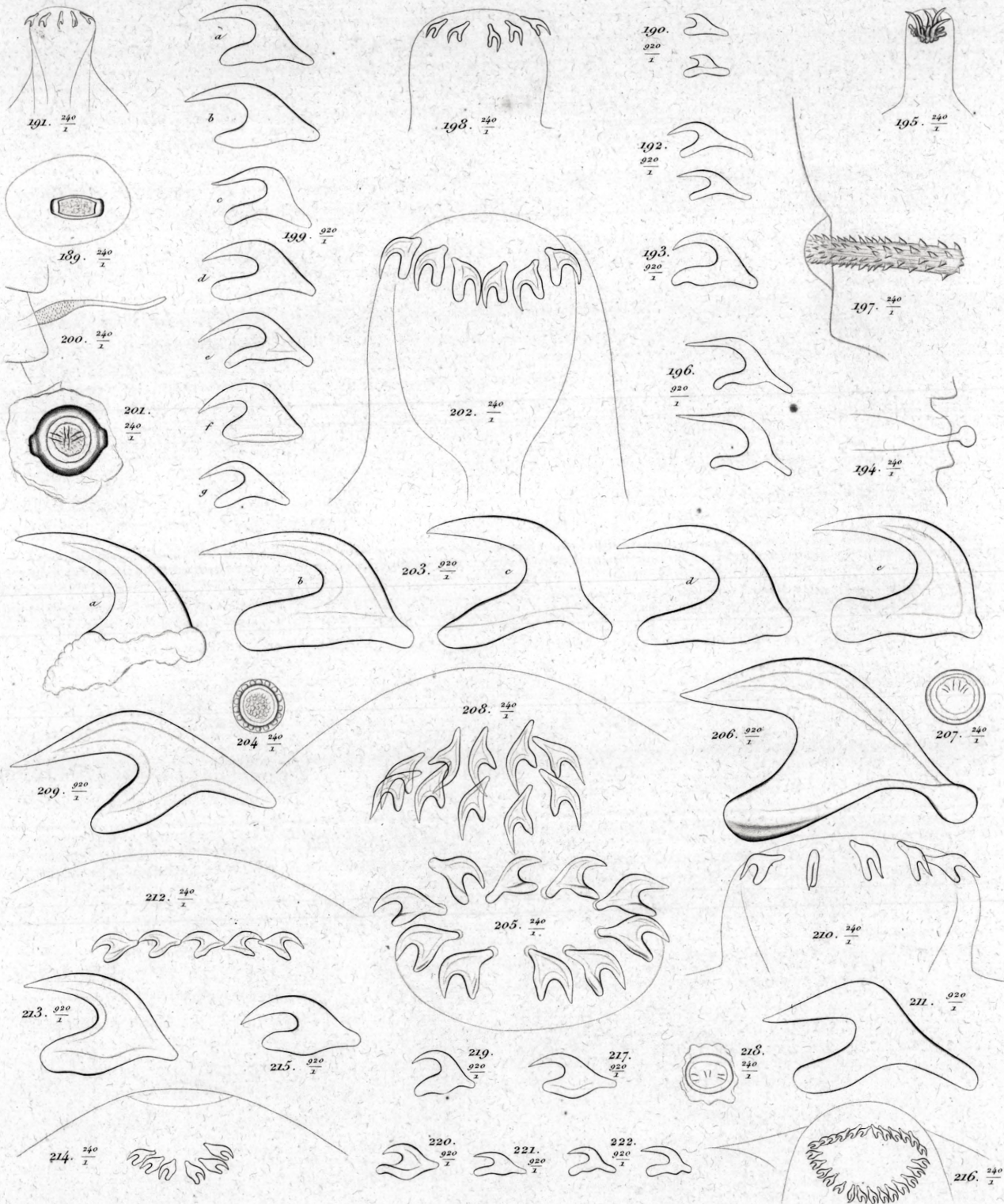
114 - 116. *Taenia anatina*. 117 - 120. (121.) *T. setigera*. 122. *T. lophallos*. 123 - 126. *T. tenuirostris*. 127 - 129. *T. minuta*.
 130 - 131. *T. longirostris*. 132. *T. cryptacantha*. 133 - 135. *T. nitida*. 136 - 140. *T. brachycephala*. 141 - 145. *T. lanceolata*.
 146 - 150. *T. microsoma*.

151-153. *Taenia sinuosa*. 154-155. *T. gracilis*. 156-157. *T. fasciata*. 158-160. *T. fragilis*. 161-162. *T. octacantha*. 163./164. *T. polymorpha*.
 165-167. *T. laevis*. 168-169. *T. villosa*. 170-171. *T. acanthorhyncha*. 172. *T. macrorhyncha*. 173-175. *T. multistriata*. 176-178. *T. furcifera*.
 179. *T. capillaris*. 180-181. *T. fusus*. 182-185. *T. cirrosa*. 186-188. *T. recurvirostrae*.

189. *Taenia vaginata*. 190. *T. Himantopodis*. 191-192. *T. microcephala*. 193-194. *T. brachyphallos*. 195-197. *T. amphitricha*.
 198-201. *T. filum*. 202-204. *T. crassirostris*. 205-207. *T. rhomboidea*. 208-209. *T. clandestina*. 210-211. *T. groenlandica*. 212-213. *T.*
aquabilis. 214-215. *T. Creplini*. 216-219. *T. coronula*. 220. *T. micrancistrota*. 221-222. *T. fallax*.

Krabbe del.

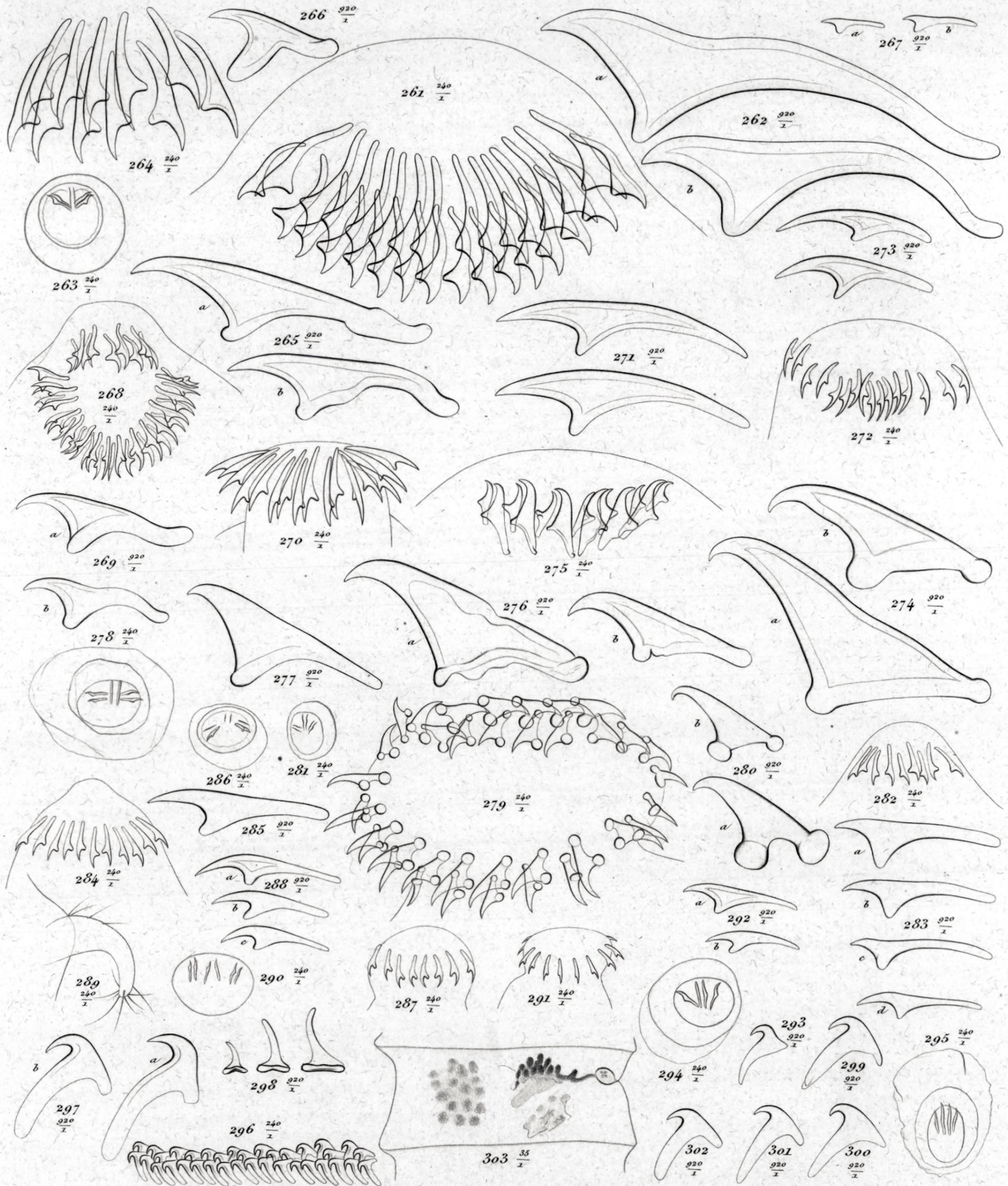
Löwenthal sc.

223 - 225. *Taenia Dujardini*. 226. *T. Motacillae brasiliensis*. 227. *T. Motacillae cayanae*. 228 - 229. *T. Bilharzii*. 230 - 232. *T. sarcinialis*.
 233 - 237. *T. serpentulus*. 238 - 240. *T. angulata*. 241. *T. coronina*. 242 - 244. *T. stylosa*. 245 - 247. *T. Fringillarum*. 248 - 249. *T. lineae*.
 250. *T. parallelepipedae*. 251. *T. megacantha*. 252 - 256. *T. constricta*. 257 - 258. *T. albinis*. 259. *T. colliculorum*. 260. *T. cyathiformis*.

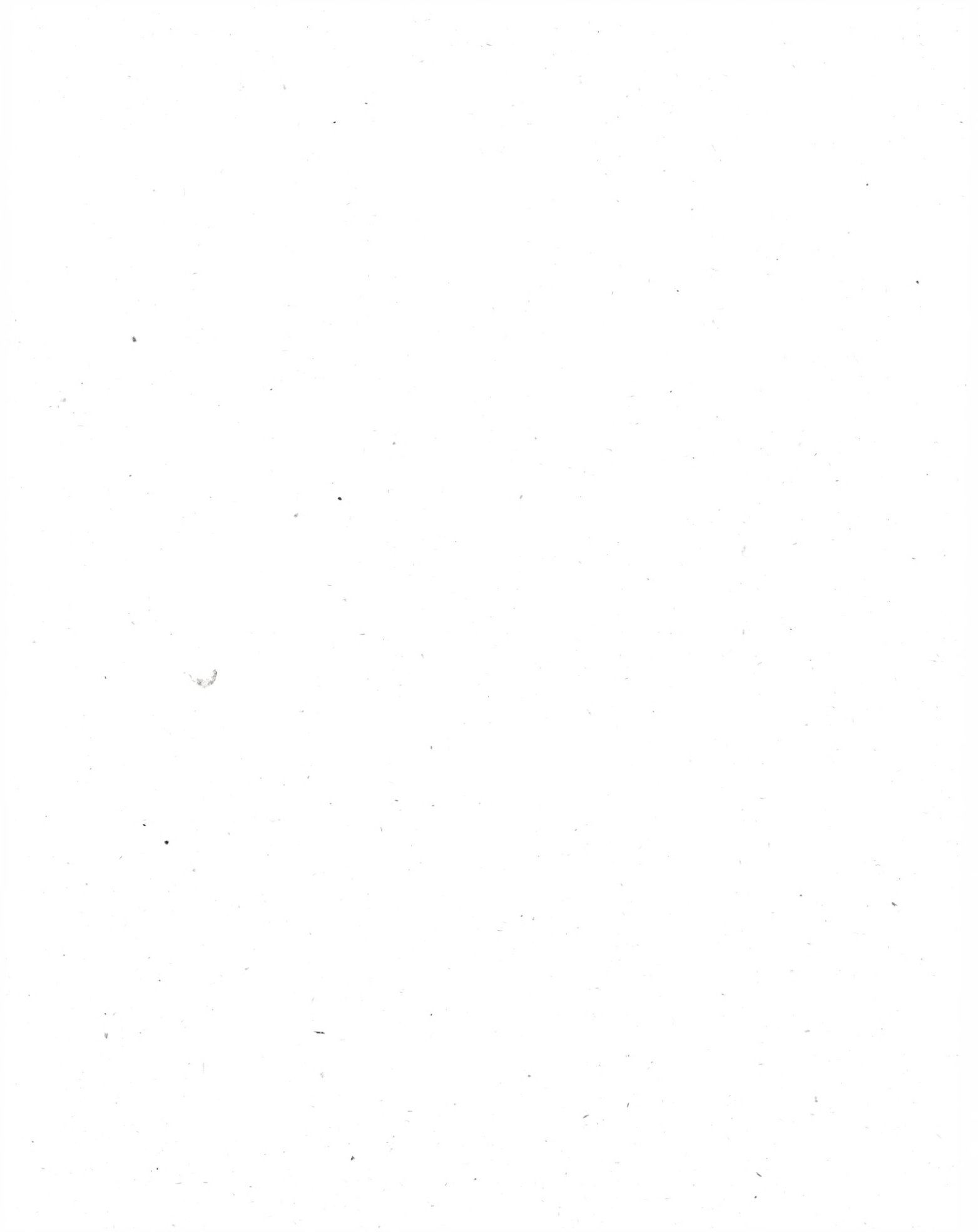

261-263/264. *Iaenia undulata*. 265. *I. candelabraria*. 266. *I. producta*. 267. *I. parvirostris*. 268-269. *I. Leuckarti*. 270-271. *I. depressa*. 272-273. *I. crateriformis*. 274. *I. triangulus*. 275-276. *I. campanulata*. 277-278. *I. longiceps*. 279-281. *I. meropina*. 282-283. *I. borealis*. 284-286. *I. trigonocephala*. 287-290. *I. infundibuliformis*. 291-292. *I. parina*. 293-294. *I. cestiticillus*. 295. *I. circumvallata*. 296-298. *I. australis*. 299. *I. circumcincta*. 300. *I. Urogalli*. 301. *I. crassula*. 302. *I. leptosoma*. 303. *I. frontina*. (2)

Krabbe del.

Leventhal sc.

1869.